

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU HÁN NÔM

**Tổng
tập
truyện
thơ**

NÔM

CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

Tập 1

**MO LÊN TRỜI
(PỤT NÙNG)**

Nhà xuất bản Khoa học Xã hội

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU HÁN NÔM

TỔNG TẬP
TRUYỆN THƠ NÔM
CỦA CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

Tập 1

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

Mo lên trời
(Pụt Nùng)

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU HÁN NÔM

MO LÊN TRỜI PỤT NÙNG

(Hát cúng của dân tộc Nùng)

Hoàng Triều Ân

Sưu tầm - Phiên âm - Dịch nghĩa - Giới thiệu

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

Lời giới thiệu

Việt Nam là quốc gia đa dân tộc, đa ngôn ngữ, có một nền văn hoá phong phú, là "Nền văn hoá thống nhất, mà đa dạng trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam" (Nghị quyết lần thứ V, Ban chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Việt Nam, Khoa VIII.). Và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khái quát vấn đề này như sau: "Vi lẽ sinh tồn cũng như mục đích cuộc sống, loài người tạo ra và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ sinh hoạt hàng ngày về ăn, ở, mặc và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát minh đó tức là văn hoá." (*Hồ Chí Minh toàn tập*, Tập 39, tr. 431). Như vậy, chữ viết chính là tài sản văn hoá, đánh dấu sự phát triển về văn hoá xã hội của mỗi tộc người. Chữ viết của các dân tộc trên đất nước ta là vốn văn hoá vô cùng quý báu, chúng ta phải giữ gìn và phát huy. Đây là nguồn tài liệu vô giá để nghiên cứu lịch sử, văn hoá, xã hội của mỗi địa phương, của mỗi tộc người và của đại gia đình các dân tộc Việt Nam. Chữ viết và các văn bản chữ viết cổ truyền của các dân tộc thiểu số vừa là văn hoá vật thể, vừa mang giá trị văn hoá phi vật thể. Ngoài người Kinh có chữ viết cổ truyền - chữ Nôm, một số dân tộc thiểu số cũng có chữ viết cổ truyền của mình như người Tày có chữ Nôm Tày, người Nùng có chữ Nôm Nùng, người Dao có chữ Nôm Dao, người Thái có các dạng chữ viết cổ truyền của người Thái với nhiều cách viết khác nhau, người Chăm có chữ Chăm cổ, người Khơ Me có chữ Khơ Me cổ, người Lô Lô có chữ Lô Lô cổ truyền, v.v..

Trải qua hàng trăm năm, các văn bản chữ viết cổ truyền đã được các dân tộc ở nước ta nâng niu giữ gìn. Tuy nhiên, do thời gian, do những biến động trong lịch sử như chiến tranh, di cư, v.v.. các văn bản chữ cổ của nhiều dân tộc đã bị thất truyền; hiện nay, số người có thể sử dụng chữ viết, hay đọc được các văn bản bằng chữ viết cổ truyền ngày càng ít. Các văn bản viết trên các chất liệu như giấy dó, lá cây, lá gồi, lá cọ, v.v.. trải qua mấy trăm năm đã bị hỏng và mất mát. Hơn nữa trong cơ chế thị trường hiện nay, rất nhiều văn bản đang bị mua bán, trôi nổi, thậm chí thất thoát ra nước ngoài. Việc thu thập, bảo quản, nghiên cứu và khai thác các văn bản chữ viết cổ truyền của các dân tộc thiểu số ở nước ta đang là yêu cầu cấp bách.

Việt Nam gồm 53 dân tộc, gần 32 dân tộc đã có chữ viết, những hệ thống chữ viết này khác nhau về nguồn gốc, thời kì xuất hiện, cơ sở tự dạng, tính hoàn thiện và mức độ phổ biến. Theo thống kê của GS.TS. Nguyễn Văn Lợi (Viện Từ điển học và Bách khoa thư) trong đề án của *Nhiệm vụ về sưu tầm, bảo quản, số hóa, nghiên cứu khai thác chữ viết cổ truyền của các dân tộc thiểu số ở Việt Nam* giai đoạn I (2002-2005) đã trình bày về chữ viết của các dân tộc thiểu số như sau:

TT	Dân tộc	Tình hình chữ viết
1	Tày	Chữ Nôm Tày, chữ Tày La tinh hoá (1961), chữ Nôm của người Ngạn (một bộ phận của dân tộc Tày) ở Cao Bằng.
2	Thái	Các dạng chữ Thái cổ và phương án chữ Thái La tinh hoá
3	Hoa	Chữ viết tượng hình
4	Khmer	Chữ viết tự dạng Sāngsrit
5	Nùng	Chữ Nôm Nùng tượng hình và chữ Tày - Nùng La tinh hoá (1961)
6	Hmông	Chữ viết tự dạng La tinh (1961)

7	Gia Rai	Các dạng chữ viết theo tự dạng La tinh: trước 1945 do các cố đạo Pháp làm, năm 1965-1975 Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học (Mỹ) cải tiến.
8	Ê - Đê	Chữ viết tự dạng La tinh, trước năm 1945.
9	Bahnar	Chữ viết tự dạng La tinh trước năm 1945
10	Chăm	Chữ Chăm cổ tự dạng Săngscrit và các phương án La tinh hoá.
11	Xơ Đăng	Chữ viết tự dạng La tinh
12	Hrê	Chữ viết tự dạng La tinh
13	Kơ Ho	Các chữ viết tự dạng La tinh: trước năm 1945 do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm, chữ viết sửa đổi ban hành năm 1985
14	Raglai	Các chữ viết tự dạng La tinh: do Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam làm năm 1960, chữ do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm, chữ làm sau năm 1975.
15	Mnông	Chữ viết tự dạng La tinh do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm
16	Stiêng	Chữ viết tự dạng La tinh
17	Bru - Vân Kiều	Các dạng chữ viết tự dạng La tinh: do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm trước năm 1975, chữ ban hành năm 1985
18	Cơ Tu (Ka Tu)	Chữ viết tự dạng La tinh do Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam làm, do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm trước năm 1975
19	Lô Lô	Chữ Di (Lô Lô) cổ
20	Giê Triêng	Chữ viết tự dạng La tinh do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm
21	Ta Ôih (Pa Cô - Ta Ôi)	Các chữ viết tự dạng La tinh: do Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam làm (1960-1975), do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học làm trước năm 1975,

VIỆN NGHIÊN CỨU HÁN NÔM

		1975, chữ viết được ban hành năm 1985
22	Mạ	Chữ viết tự dạng La tinh do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học (Mỹ) làm
23	Co	Chữ viết tự dạng La tinh do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học (Mỹ) làm trước năm 1975
24	Chơ Ro (Chro, Chrau, Châu)	Chữ viết tự dạng La tinh do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học (Mỹ) làm trước năm 1975
25	Chu Ru	Chữ viết tự dạng La tinh do Viện Mùa hè các nhà Ngôn ngữ học (Mỹ) làm trước năm 1975
26	Lào	Chữ viết tự dạng Săngscrit
27	H.Mông	Các cách phiên âm La tinh hoá khác nhau
28	Dao	Chữ Nôm Dao, các cách phiên âm La tinh hoá
29	Cao Lan	Chữ Nôm Cao Lan
30	Sán Diu	Chữ viết tượng hình cổ truyền
31	Lự	Chữ viết cổ truyền tự dạng Săngscrit
32	Pa Thên	Tồn tại một vài văn bản có các hình vẽ ghi ý
33	Thổ	Chưa có chữ viết
34	Khơ Mú	Chưa có chữ viết
35	Giáy	Chưa có chữ viết
36	La Chí	Chưa có chữ viết
37	Phù Lá	Chưa có chữ viết
38	La Hủ	Chưa có chữ viết
39	Kháng	Chưa có chữ viết
40	Chút	Chưa có chữ viết
41	Màng	Chưa có chữ viết
42	Ơ Đu	Chưa có chữ viết
43	Cơ Lao	Chưa có chữ viết

44	Bố Y	Chưa có chữ viết
45	La Ha	Chưa có chữ viết
46	Công	Chưa có chữ viết
47	Ngái	Chưa có chữ viết
48	Si La	Chưa có chữ viết
49	Pu Péo	Chưa có chữ viết
50	Rơ Măm	Chưa có chữ viết
51	Brâu	Chưa có chữ viết
52	Ha Nhi	Chưa có chữ viết
53	Kxinh Mul	Chưa có chữ viết

Trong số 32 hệ thống chữ viết đã có, đáng lưu ý hơn cả là các hệ thống chữ viết cổ truyền, như chữ Nôm Tây - Nùng, chữ Nôm Dao, chữ Nôm Ngạn, chữ Nôm Cao Lan, chữ Khơ Me, chữ Chăm, chữ Thái, chữ Lự, chữ Lô Lô, v.v... Đây là những chữ viết đã có lịch sử lâu đời, tương đối hoàn thiện và hành dụng khá phổ biến.

Ở Viện Nghiên cứu Hán Nôm việc học tập và nghiên cứu chữ Nôm Tây - Nùng, Dao đã được quan tâm từ những năm 80 của thế kỷ XX, với việc dạy chữ Nôm Tây - Nùng của nhà nghiên cứu Lê Văn Lô và giới thiệu chữ Nôm Dao của ông Triệu Hữu Lý. Từ những năm đó việc sưu tầm các văn bản Nôm và nghiên cứu chữ Nôm và của các dân Tây - Nùng, Dao đã được tiến hành. Trong những năm gần đây, Viện Nghiên cứu Hán Nôm đã tổ chức sưu tầm được nhiều văn bản Nôm Tây - Nùng, Dao và tổ chức các khóa học chữ Nôm Tây.

Từ năm 2002, *Nhiệm vụ sưu tầm, bảo quản, số hóa, nghiên cứu khai thác chữ viết cổ truyền của các dân tộc thiểu số ở Việt Nam giai đoạn I (2002-2005)* của Viện Khoa học xã hội Việt Nam do Viện Ngôn ngữ học chủ trì (phối hợp với Viện Nghiên cứu Hán Nôm và Viện Dân tộc học). Năm 2008, *Chương trình sưu tầm,*

VIỆN NGHIÊN CỨU HÁN NÔM

bảo quản, số hóa, nghiên cứu khai thác chữ viết cổ truyền các dân tộc thiểu số ở Việt Nam được giao cho Viện Nghiên cứu Hán Nôm chủ trì (phối hợp với Viện Dân tộc học và Viện Từ điển học và Bách khoa thư) và PGS.TS. Trịnh Khắc Mạnh làm Chủ nhiệm Chương trình, NCV. Hoàng Văn Nam làm Thư kí Chương trình.

Giai đoạn đầu của Chương trình tập trung vào việc sưu tầm, bảo quản, số hóa, nghiên cứu khai thác chữ viết cổ truyền của một số dân tộc ở miền núi phía Bắc Việt Nam, như người Tày, Nùng, Dao, Thái và tổ chức học tập về chữ Thái. Chương trình đặc biệt chú ý đến việc phiên âm, dịch nghĩa các truyện thơ Nôm Tày - Nùng, Dao và xuất bản bộ sách với tên gọi: *Tổng tập truyện thơ Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam*. Theo điều tra của nhà nghiên cứu Lục Văn Páo và nhà nghiên cứu Hoàng Triều Ân truyện Nôm của người Tày - Nùng có các tác phẩm:

- <i>Bloóc Lả (Lương Quân)</i>	- <i>Chiêu Đức (Kim Nư)</i>
- <i>Dao Tiên</i>	- <i>Đình Chi</i>
- <i>Đình Quân</i>	- <i>Đổng Vĩnh</i>
- <i>Giáo nam giáo nữ</i>	- <i>Hán Bình - Thị Xuân</i>
- <i>Lưu Đài - Hán Xuân (Nàng Hán)</i>	- <i>Hương Nhu</i>
- <i>Hoàng Triều</i>	- <i>Kim Quế (Nàng Kim)</i>
- <i>Kim Sinh</i>	- <i>Kính Lương lục vya</i>
- <i>Long Tôn</i>	- <i>Lượn cọi</i>
- <i>Lượn nàng Hai</i>	- <i>Lượn Tam nguyên</i>
- <i>Lượn Tứ quý</i>	- <i>Lương Nhân</i>
- <i>Lương Quân - Ngọc Lự</i>	- <i>Lưu Bang</i>
- <i>Lưu Bình - Dương Lễ</i>	- <i>Lưu Nhân Hiệu</i>
- <i>Lưu San</i>	- <i>Lưu Tú</i>

- Lưu Tương	- Lý Lan
- Lý Thế Khanh	- Mây Ngần
- Ngọc Dong	- Ngọc Long
- Nhân Lăng - Thị Trinh	- Nho Hương Phò mã
- Nốc Kéo (Chim sáo)	- Nông Văn Vân
- Phạm Tải - Ngọc Hoa	- Pú Lương Quân
- Pụt Nùng	- Quang Vụ
- Quảng Tân - Ngọc Lương	- Quyển Nương - Tần Chu
- San Péc - Eng Tài	- Tam Mậu Ngo
- Tạng Bá	- Thạch Sanh
- Thị Đan (Nam Kim)	- Tông Lâm
- Tống Trân – Cúc Hoa	- Tống ca
- Tống Lan	- Tống Đôn
- Toọng Nương	- Toọng Tương
- Trương Anh	- Trương Hán
- Tứ Thư - Văn Thụy	- Xôi Văn Thụy
- Then Tính (Kì yên giải hạn)	- Then cấp sắc (Lễ hội)
- Then khóa quan	- Xinh cốc hương mùa hưởng

Các tác phẩm này về cơ bản đã được sưu tầm về kho sách của Viện Nghiên cứu Hán Nôm và *Chương trình* sẽ lần lượt giới thiệu cùng bạn đọc trong bộ *Tổng tập truyện thơ Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam*.

Trong năm 2008, *Chương trình* tập trung vào một số công việc như:

- Tổ chức Lớp học chữ Thái cổ.
- Tiếp tục sưu tầm các sách Hán Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam.
- Số hóa sách Hán Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam.

- Biên soạn phiếu thư mục sách Hán Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam hiện đang lưu giữ tại Viện Nghiên cứu Hán Nôm đã sưu tầm trong nhiều năm qua.

- Phiên âm, dịch nghĩa một số truyện thơ Nôm Tày - Nùng, như: *Bioóc Là, Chiêu Đức, Nhân Lãng, Lý Thế Khanh, Nho Hương, Toọng Tương, Pác Đảo, Pụt Nùng, Lưu Đài - Hán Xuân*.

* * *

Tổng tập truyện thơ Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam xuất bản lần này gồm 5 tập, được sắp xếp theo từng tập: *Pụt Nùng* (Tập 1); *Toọng Tương, Pác Đảo và Bioóc Là* (Tập 2); *Nho Hương, Chiêu Đức* (Tập 3), *Lý Thế Khanh, Nhân Lãng* (Tập 4), *Lưu Đài - Hán Xuân* (Tập 5). Sự sắp xếp các tập xuất bản lần này cũng như sau này là sự lựa chọn ngẫu nhiên, không tuân thủ theo trật tự thời gian và không gian cũng như nội dung các tác phẩm.

Trong quá trình triển khai bộ *Tổng tập truyện thơ Nôm của các dân tộc thiểu số Việt Nam*, chúng tôi đã nhận được sự giúp đỡ của các đồng nghiệp Viện Nghiên cứu Hán Nôm, các nhà nghiên cứu chữ Nôm - Tày, Lãnh đạo Viện Khoa học xã hội Việt Nam; nhân đây, *Chương trình* xin bày tỏ lòng cảm ơn chân thành.

Trong quá trình biên soạn bộ *Tổng tập truyện thơ Nôm các dân tộc thiểu số Việt Nam*, *Chương trình* thực sự gặp nhiều khó khăn, chắc chắn không thể tránh khỏi những thiếu sót. Mong được độc giả chỉ giáo và lượng thứ.

Xin chân thành cảm ơn.

Trịnh Khắc Mạnh

MO LÊN TRỜI (PỤT NÙNG) DI SẢN VĂN HÓA QUÝ VÀ HIẾM CỦA DÂN TỘC NÙNG

Với dân tộc Tày, đã có một số di sản văn hóa được giới thiệu, kể cả văn bản văn học viết bằng chữ Nôm Tày ta đã được tiếp xúc, nhưng với dân tộc Nùng, việc giới thiệu còn quá ít, nhất là di sản văn học viết bằng chữ Nôm.

Có một dịp đi điền dã (cách đây hai năm) tôi được đọc một văn bản cổ được gói kín, cất giữ cẩn thận, ở thư tịch cụ Dương Văn Lương (Nam Tuấn, Cao Bằng) năm nay 90 tuổi, là tập *Xính cốc hương khỉn mùa huồng* (nghĩa là: Mời chân hương lên gặp Ngọc Hoàng).

Nhìn ở góc độ văn học, nó là một tác phẩm cổ, phản ánh sinh hoạt tâm linh của một dân tộc. Tác phẩm nằm trong hệ Pụt Nùng và được dùng trong cúng bái khi hành lễ *Mo lên trời* (*Mo mùa bên*) cho nên người ta vẫn gọi tác phẩm này là:

MO LÊN TRỜI (PỤT NÙNG)

Tác phẩm viết bằng chữ Nôm Nùng. Khó ọc là khó, bởi chữ Nôm Nùng là thứ văn tự dùng để ghi âm tiếng Nùng, người dân tộc khác không dễ gì đọc được, nếu như không biết tiếng Nùng.

Ví dụ:

- Ta nói: *Lớn ngân này*

Tiếng Tày nói: *Cải (luông) gặng nầy*

Tiếng Nùng nói: *Lung kiày.*

- Ta nói: *Đi đâu?*

Tiếng Tày: *Pây tỉ tầu?*

Tiếng Nùng: *pay tần ròi?*

- Ta nói: *Nhà dột*

Tiếng Tày nói: *Ấn rườn rùa (cuông)*

Tiếng Tày nói: *Nghé rần rò.*

Xưa nay ta lầm tưởng ngôn ngữ Tày Nùng chỉ là một. Nhưng vào thực tế tác phẩm này ta sẽ nhận thức lại.

Muốn đọc được chữ Nôm Nùng, tôi đã phải học tiếng Nùng trong hai năm (vừa học vừa đoán chữ) mới luận và ghi ra được bản phiên âm *Xinh cốc hương khin mùa hưởng* với số lượng 2.304 câu thơ.

Chữ Nôm Tày khác nhiều so với chữ Nôm Nùng. Ví dụ:

- Ghi âm *con người*:

Chữ Nôm Tày viết 中人 (*gân*) 欣 (*cân*)

Chữ Nôm Nùng viết 人君 (*cân*)

- Ghi âm *thơm* (trong *Hương thơm*)

Chữ Nôm Tày viết 音气 (*Hom*)

Chữ Nôm Nùng viết 昏 (*Hom*)

- Ghi âm từ *Bống chốc*

Tiếng Nùng nói 侵切 (*Xăm xít*)

(Tiếng Tày không có từ *xăm xít*. Muốn diễn đạt ý *bống chốc*, người Tày nói là *rằm rịu*)

Tiếng Tày nói *Rằm rịu* viết là 淫妙

Khi phiên âm, gặp trường hợp thứ ba này (*Bống chốc*) phải tìm hiểu, học tiếng Nùng, mới đọc ra nó và hiểu nghĩa.

Cho nên việc phiên âm đã khó, việc dịch từng câu thơ lại càng không dễ chút nào.

Tác phẩm *Xinh cốc hương khin mùa hưởng* văn bản sưu tầm này được viết trên giấy dó cổ, dai, không trắng, viết chữ bằng mực Tàu, không phai.

Chữ viết trên tác phẩm này là di bút của một cụ cố làm thầy Tào với pháp danh là Tô Thế Xương (quê Quảng Trù, Hà Quảng, Cao Bằng).

Tác phẩm được viết năm "Bảo Đại tứ niên. Tuế thứ Kỷ Tị, tứ nguyệt, thượng tuần". Dòng chữ này ghi ở cuối sách. Có nghĩa là "Thượng tuần tháng tư năm Kỷ Tị. Năm vua Bảo Đại, năm thứ tư". Đối chiếu lịch, đó là năm 1929.

Với tác phẩm này, ta có thể tìm hiểu một số đặc điểm sau đây:

I. PỤT NÙNG

Trong cuộc sống sinh hoạt, hai dân tộc Tày và Nùng đều có một bộ phận (tỉ lệ không đáng kể) làm nghề Pụt hoặc Then.

Dân tộc Tày gọi người làm nghề ấy là *Then, Vít, Pụt, Giàng*.....

Dân tộc Nùng gọi người làm nghề ấy là *Pụt, Phặt, Pụt, Mặt*.....

Qua cách gọi, ta nghe ra, dù tên gọi khác nhau (ngữ âm có khác nhau) đều có căn ngữ là *Phật cả*.

Những người làm Pụt (không nhiều) vốn là người trong cộng đồng nhân dân lao động; nhưng họ là người nắm được phong tục tập quán, biết hướng dẫn những nghi lễ ma chay, cưới xin,.... đặc biệt thông qua đàn lễ, khi cây hương đốt lên, họ nhận rằng họ có thể đại diện giao tiếp giữa người với thần linh, giữa con cháu dương gian giao tiếp với linh hồn tổ tiên ở thế giới khác.

Thông qua hình thức nhập hồn trong buổi lễ, Pụt còn mời được tổ tiên (xinh đảm) nhập vào bà Pụt nói chuyện với con cháu. Pụt nói giọng y như một ông cụ nào đó đã mất, nay về nhà dạy bảo con cháu. Người trong gia đình thay nhau tranh thủ hỏi cụ tổ tiên về làm ăn, về thời vận.... cụ tổ tiên cứ thông qua miệng Pụt nói cùng con cháu.

Với Pụt Nùng có điều hơi khác với Then (Vít) Tày là, tuy cùng thờ Phật nhưng Pụt Nùng (qua những tác phẩm đã được giới thiệu như *Lễ cấp sắc Pụt Nùng*, Nguyễn Thị Yên, VHDT, H 2006; *Lễ Vun hoa của người Nùng Ân Cao Bằng*, Triệu Thị Mai NXB. Lao Động, 2007) ít khi, rất hiếm khi nhắc đến Thích ca Mâu Ni.

Ta có thể gặp các Pụt Nùng ở đời thường để trò chuyện, thấy sự hiểu biết của họ về đạo Phật rất lơ mơ. Trong quan niệm, họ đã trộn lẫn việc thờ cúng tổ tiên với lý thuyết Đạo giáo,

với sự hiểu biết ít ỏi về mẹ Bioóc (mẹ Hoa - mà người Then Tày gọi là mẹ Xích Ca). Vì vậy trong lời hát Pụt Nùng thể hiện rõ nhận thức, thấy điều gì hay trong Nho, Đạo, Phật thì họ tiếp thu. Hay nói cho sát thực tế nữa là Pụt Nùng tiếp thu những nét đẹp trong đạo lý dân gian vốn có từ Nho, Đạo, Phật.

Pụt Nùng trong lời hát nói nhiều đến Ngọc Hoàng (Ngọc Đế - Tam Thanh) là đáng tối cao trong lý thuyết Đạo giáo.

Nguyên gốc Đạo giáo có triết lý sâu xa về vũ trụ, nhân sinh nhưng đến lúc suy tàn, các đệ tử đã biến Đạo giáo thành mê tín dị đoan, cúng bái bùa bèn. Thông qua dân gian sàng lọc, cái lễ nghĩa trong sáng được lưu giữ trong Pụt Nùng.

Pụt Nùng nói nhiều đến Ngọc Hoàng, trước hết là người thầy cả đứng ra làm lễ cấp sắc (chứng chỉ hành nghề) là thầy Tào, mà thầy Tào hành nghề theo sách vở người Choang (Trung Quốc), hai là Pụt Nùng được du nhập từ Mặt (Phật) Choang vào Việt Nam mới có từ hai ba thế kỷ nay (theo những cuộc di cư của người Choang vào Việt Nam thành người Nùng).

Trong quá trình giao lưu văn hóa Then Tày (có truyền thống lâu đời ở vùng người Tày) với Pụt Nùng, có sự giao thoa nhất định, nhưng chưa nhiều. Pụt Nùng khác Then Tày. Lời hát khác, nghi thức cúng bái, trang trí cũng khác. Nhạc cụ, nhạc khí dùng hành lễ khác nhau v.v....

Pụt Nùng là đệ tử của thầy Tào (Tào là Đạo, Đạo giáo). Nhưng nội dung bài hát Pụt Nùng nặng về luân lý hơn là triết lý. Nó vẫn bàng bạc một màu "thanh tịnh vô vi" bỏ dục tình để khỏi khổ. Nó không chăm chút đến triết lý huyền diệu của trời đất vạn vật biến hóa, về tu dưỡng thanh, tịnh vô vi....

Người làm Pụt Nùng sống trong dân gian, thường là người ít chữ nghĩa. Lời Pụt hát thường "pác bốc" (thuộc miệng) là chính. Nếu có sách, họ nghe đọc và xướng hát nhiều lần cho thuộc, đến khi làm lễ họ không mở sách (đó là luật lệ). Lúc nào bí, quên, thì họ lập tức biến hóa, lựa đặt lời hát tức thì cho trôi chảy, không đứt đoạn.

Người làm Pụt Nùng không có trình độ cao, thầy Táo dạy thể nào thì theo đó mà hát xướng.

Cho nên với Pụt Nùng, bài hát ít nhắc đến Phật Thích Ca (tuy họ vẫn tự xưng là Pụt, tức là Phật). Tuy nhiên điện thờ của họ vẫn đề mấy đạo tự: "Đại nam vô đại tử đại bi Nam Hải quan thế âm Bồ Tát".

Vì vậy tác phẩm *Mo lên trời* có 2304 câu, chỉ nói đến Ngọc Hoàng (hoặc Ngọc Đế Tam Thanh) là có nguồn gốc của nó.

II. VỊ TRÍ TÁC PHẨM *MO LÊN TRỜI* TRONG LỄ HỘI CẤP SẮC

Mo lên trời với cái tên đầy đủ của nó là *Xinh cốc hương khỉn mùa huông* (dịch là: Mời chân hương lên gặp Ngọc Hoàng - còn gọi: Ngọc Đế Tam Thanh) là tác phẩm dùng trong lễ cấp sắc Pụt Nùng lần chót.

Người muốn làm Pụt phải tu tâm, luyện hát theo nhạc, thuộc hàng trăm bài Pụt (học bằng truyền miệng) và biết một vài nghi lễ cúng bái... là mời thầy cả phong sắc cho lần thứ nhất trong một đại lễ (Lầu Pụt) đầu tiên, để được công nhận vào nghề Pụt.

Sau đó cứ ba năm một lần (có thể co giãn) tổ chức lễ hội xin Thầy cả đến chủ lễ cấp sắc để nâng bậc cao hơn.

Sau sáu bảy lần nâng cấp, trình độ nghề nghiệp đã cao, bản thân đã có nhiều học trò (do mình đào tạo) điệu nghề, "nghệ sĩ" Pụt Nùng này đề nghị Thầy cả cho làm lễ cấp sắc lần chót.

Trình tự một lễ hội cấp sắc lần chót vẫn cứ phải diễn ra trong hai ba ngày với các trình tự các lễ hội lần trước.

Trình tự đó như sau:

1. **Làm lễ kỳ yên giải hạn** cho gia đình Pụt Nùng xin cấp sắc lần chót (như phù phép quét nhà đuổi tà quỷ; đi sứ tìm hồn lạc cho trẻ trong nhà - nếu có; cởi bỏ những lời nguyên rủa của bên ngoài mang đến v.v...).

2. **Tiến hành làm lễ cấp sắc:**

Làm lễ theo các khoa mục phân cho các bà Pụt đến dự lễ cùng làm

- Thỉnh sư trước điện thờ tổ sư (thông qua hát xướng)

- Thăng yên ngựa cùng binh mã chuẩn bị lên đường (thông qua bài hát)

- Lời tạ của Pụt Nùng chủ nhà hát cảm ơn là lạy tạ thầy cha, thầy mẹ, các bạn Pụt, các nàng Pụt phục vụ (chủ khách hát đối đáp ứng khẩu)

- Biên sớ tấu trình công việc mà Pụt chủ nhà sẽ dâng lên các cửa; rồi xin phu Giang gánh gồng lễ vật

- Biên chép lễ vật (thông qua hát xướng)

- Mở đường (thông qua hát xướng) để qua các cửa lên dâng lễ. Các cửa phải qua (đều có bài hát dài) là: cửa tổ tiên, cửa Bam chai Ham hác, cửa vua bếp, khu mộ tổ tiên, qua rừng cây ráy, qua rừng khỉ vượn, rừng ve sầu, cửa Pụt câm, qua khu

ruộng nhà vua, qua cửa yêu tinh Giã gìn, qua đồi Khau Các Khau Gà, qua đồng Nà Cái Nà Mần, vượt biển, qua núi đá Phya Bioóc, cửa vua Pụt, qua chợ Tam Quang, qua cầu gang cầu sắt.

- Bắc cầu hào quang (là cầu hồn của Pụt nhà chủ)

Với lễ cấp sắc vào nghề hoặc nâng bậc tay nghề, lễ hội còn nhiều bước phải làm nữa.

Nhưng với lễ cấp sắc lần chót, buổi lễ chuyển sang xướng hát bài *Xinh cốc hương mùa hưởng*. Các bước lễ theo bài bản này mà bày lễ.

3. **Mo lên trời** (sẽ nói thêm ở phần sau).

4. **Trên đường từ mừng trời trở về vượt biển** (Thông qua lời hát xướng).

5. **Trần gian mở hội múa hát** (Múa suông miêu tả phu chèo thuyền, múa châu miêu tả nghi thức trước Ngọc Hoàng, múa chơi tức quảng - đánh khăng, múa tung còn ở Nà Lại Nà Đon, múa phu Giang cây cày v.v...) kết hợp múa là có hát xướng.

III. TÁC PHẨM MO LÊN TRỜI

Bài hát *Mo lên trời* dài 2.304 câu là bài chủ yếu trong lễ cấp sắc Pụt Nùng lần chót.

Sau lễ cấp sắc Pụt Nùng nhà chủ coi như đã có trình độ làm Pụt tốt đỉnh. Pụt Nùng nhà chủ đã đắc đạo, đã thành Thầy cả, có thể đào tạo con hương làm Pụt, có vai trò lớn đi theo Thầy Tào làm các lễ hội cấp sắc long trọng.

Với tiết mục này chủ yếu vẫn là hát xướng, xuất hồn, nhập hồn qua Pụt Nùng.

Các bước đi, hành trình đi lên Trời gặp Ngọc Hoàng, gồm có các lễ theo thứ tự:

1- Gọi hương. Hương nói ở đây là cây hương cụ thể; có lúc coi khói hương là sứ giả tham gia vào hành trình đoàn quân then lên Ngọc Hoàng. *Hương trẻ nặng hay nhẹ/ Hương trai gần hay xa/ hương trai lành hay dữ/ Hương trai giặc hay cướp?* (câu 77-80).

Hương đến đưa tin "Ngọc đế qua đời". *Quan trên gửi tờ sớ đến nơi/ Thông báo khắp thế gian đều biết/ Tin thông báo Ngọc Đế qua đời/ Tin đến báo Hoàng đế mất rồi/ Cho gọi Thầy liệu lên thăm viếng* (câu 199-203).

2- Thầy cả thông báo mọi người, các hàng binh tướng, quân tiên, quân binh... ăn mặc chỉnh tề, mang cung, giáo mác, thắt ngựa sẵn sàng, (ở trong bài, khi nói đến Pụt thường dùng các từ: thầy, quan, Tiên kim, Pá...) Bản thân Thầy cả ăn mặc cũng khác thường.

Thầy cả mặc áo xinh/ Tiên Rim mặc áo đẹp/ Cái áo đẹp in rỗng/ Cái áo ba trăm cúc/ Cái áo bày trăm dải/ Đòng cúc không đến cúc là trư/ Buộc dải không tới dải chiều tối/ Cưỡi ngựa đực long cu/ Người già tới nâng ta mang mũ/ Con trẻ đến cầm roi/ Đầu xanh về mang tráp... (câu 261-271).

Tất cả mọi người chuẩn bị (274-298).

3- Vào cửa ải quan (299-341) Thắt ngựa xong cất bước, dắt ra khỏi doanh trại chờ thầy... Thông báo giờ ngọc cho quân tiên họp mặt.

4- Phân chia các đoàn đi ngắm cá (câu 342-373) ngắm chim - tức là dành cơm, bột nặn các loại chim: quạ, khướu, phượng, én, cuốc, sáo, gà gỗ, mái gà hoa (374-391). Phân việc cửa quan cho người đi mời quan, gọi phu, người lo trâu vò, lễ lạt (392-407). Phân đoàn quân đi ngắm quả (408-437). Phân công nặn chim muông (438-536).

5- Phân chia áo khăn (527-593).

6- Gánh lễ lạt (594-805). *Các anh cùng các nàng đi tới/ Gái trẻ cùng mừng Giang thượng lộ* (804-805).

7- Phân chia 18 ban đi theo 18 hướng (806-1450).

8- Lên Ngọc Hoàng (1451-1526).

9- Đến sân Gốc cả (1527-1670).

10- Nộp thuế (1671- 1701) vào 14 cửa cung Ngọc Hoàng (1702-1826).

11- Vào khóc chúa (1827-2284).

12- Những lời kết thúc và Ngọc Hoàng phục sinh (2285-2304).

Mọi chốn đã về đủ/ Vạn vật cảm thú đã khóc cả (2285-2286)... *Chúa của ta chết ba ngày thì lạt/ Chết sáu ngày là tháy/ Lại ngồi dậy sưởi bên bếp lửa/ Lại khỏe khoắn như xưa/ Người ta tưởng Ngọc Hoàng băng hà/ Hóa ra ăn mừng sinh nhật.*

IV. MO LÊN TRỜI VỚI ĐỜI THƯỜNG

Mo lên trời có vị trí quan trọng trong lễ hội cấp sắc lần chót cho Pụt Nùng chủ nhà. Từ lễ hội này bà Pụt Nùng coi như đắc đạo, được công nhận (và suy tôn) là Thầy cả.

Bằng những bài hát xướng trong cúng bái *Mo lên trời* đã cho sứ giả "khói hương" *trông gần như đám khói/ trông xa ra đám mây* (59-60) đến thông báo Ngọc Hoàng đã mất. Thầy cả Pụt Nùng loan báo mọi người muôn loài, chuẩn bị lễ vật lên trời phúng viếng Ngọc Hoàng. Lễ vật chuẩn bị thật công phu. Thầy cả đi huy động muôn loài lên thượng giới không dễ dàng gì, vì: *sai con nào cũng không/ chúng trốn vào bụi rậm bụi lau/ không chịu lên Góc cả/ con ở chò cũng lâu/ vì vậy mới về đây hơi trễ* (1787-1791) Trước vong linh Ngọc Hoàng mọi muông thú và loài người vào khóc than kể lễ. Cuối cùng mới biết Ngọc Hoàng đã phục sinh.

Trong lễ hội cấp sắc các Pụt Nùng cứ xướng hát theo tiếng nhạc của chùm quả và vòng bằng kim khí - các bài xướng hát ấy cứ tuần tự hết bài này sang bài khác say sưa, khi vui khi buồn, lúc rộn ràng lúc khoan thai.

Người đến xem hội lắng nghe, tình cảm trôi theo tình cảm cúng bái nâng dần lên theo cung bậc. Khi tan hội, ai cũng thấy trong sâu thẳm của tiềm thức, *Mo lên trời* nghe sao mà hay. nhưng những khúc hát ấy có ý nghĩa, có tác dụng gì với đời thường?

1. *Mo lên trời* nói lên đạo lý của con người:

Nêu lên con người sống ở đời phải có đạo lý. Ngọc Hoàng là tượng trưng cho đáng cao cả. Người đã quyết định sự tồn vong của tam giới (thượng giới, trung giới, hạ giới).

Ngọc Hoàng tượng trưng cho vĩnh cửu, không bao giờ chết. Nói là chết chỉ có nghĩa là nói về con người, có sinh ký tử quy (theo Phật) có sự biến hóa vô cùng (theo Đạo giáo).

Con người nói ở đây là người trần gian, đó cũng là cha mẹ. Cuộc chuẩn bị lễ lạt, huy động mọi người đi phúng viếng này là theo đạo lý Nho giáo, chữ hiếu, chữ trung, đề cao rường mối phong kiến quân sự phụ trong đời thường.

Với *Mo lên trời* những khúc hát mượn màu sắc tôn giáo để nói đến nhân sinh. Trong xã hội cũ thiếu gì cái cảnh như câu tục ngữ cửa miệng dân gian "cha mẹ nuôi con bằng trời bằng bể - con nuôi cha mẹ con kể từng ngày". Thầy cả trong khúc hát cúng bái Pụt Nùng thật đã có hiếu, lo một đám tang thật linh đình, có đủ lễ vật., mổ trâu bò tế lễ như mọi đám tang xã hội cũ. Đó là mẫu mực cho xã hội trông gương.

Cái ý phiếm chỉ Ngọc Hoàng là cha mẹ càng rõ hơn khi ta đọc đến (nghe đến) cuối bài, Ngọc Hoàng không chết; nêu một cuộc phúng viếng trên đây chỉ muốn nói đến một cái mẫu cho trần gian về quan hệ vua tôi, cha mẹ con cái, thầy học và sĩ tử.

2. *Mo lên trời* phản ánh ý thức dân chủ của dân gian

Với mục trên kia, ta nói đến quan hệ cha con là ca ngợi chữ hiếu của người con biết ân huệ, biết "Công cha như núi Thái Sơn - Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra" mà báo đáp cho tương xứng.

Nhưng ở góc độ khác, hình ảnh phiếm chỉ không riêng kể Ngọc Hoàng. Có thể ta hiểu Ngọc Hoàng là quan to, Thầy cả là quan nhỏ. Do quan hệ trong đám quan liêu các cấp cũng gây ra bao nhiêu cảnh bất công.

Thầy cả phiếm chỉ quan lại (hay lý dịch cấp tổng, xã) ra tờ sức đi khắp nơi tìm người đến phục dịch mình:

Người già tới nâng tà mang mũ

*Con trẻ đến cầm roi
Đầu xanh về mang tráp
Trai khắp vùng mừng giang
Hàng phu thật nghìn khổ
Tờ sớ về chọn người
Thư đi tìm đến chốn
Trẻ thi đánh trống chiêng....
(...) Dẫn ai đến thẳng ngựa
Để đưa Thầy gọi phu
Để các tiên lên đường
Thẳng yên ngựa ra chuồng
Đắt ra chớ chậm trễ...(269-283)*

Phu người Giang đã trở thành cái tên điển hình cả lớp người tội tở, phu phe, đã phải chịu theo số phận tội đòi, chuyên đi gồng gánh cho lớp người hữu sản. Thì đó cũng đành một lớp người. Còn lớp phu phen khác cũng biết thân phận mình:

*Các chàng không đi Hác
Người Hác thu lấy ruộng (...)
(...) Anh sẽ đi tới kinh
Vất vả xuống đất Hác
Đi Hác lấy tiếng to
Đi mừng lấy tên mới
Gần anh không thấy mặt
Xa chàng không thấy mũi
Giữ nàng xinh đi xa*

*Được đi khó trở lại
Anh nhắn em chớ quên
Coi như trong giấc mơ thấy mặt
Thân anh như góa vợ hiền đi... (492-517)*

Phu phen cùng những người bị buộc đi theo quan lại để hầu hạ, đã bắt đầu ý thức được quyền lợi, quyền sống của mình, cho nên mới có cảnh đi trốn để Thầy cả phải thờ than:

*Sai con nào cũng không
Chúng trốn vào bụi rậm bụi lau
Không chịu lên gốc cả
Con ở chờ cũng lâu
Vi vậy mới về đây hơi trễ (1787-1791)*

Với xã hội cũ, văn chương thường mượn hình ảnh để phiếm chỉ chứ không thể nói rõ ràng. Con ba ba, con mà đã tố cáo con người (phiếm chỉ tầng lớp trên) tham ăn, tài bóc lột, ức hiếp dân lành:

*Rùa những người hạ giới giỏi về ăn
Cay những người dương gian biết đổi món
Nhỏ như chim le le
Chúng còn bắt về nhấm
Tanh không gì hơn ba ba
Chúng còn lấy về nhấm
Hôi không gì bằng con rùa
Chúng còn lấy về ăn*

Thật đáng người trần gian không kể hết

Nay tôi đến khóc Ngọc Hoàng (2271-2283)

Đã tưởng đứng trước Ngọc Hoàng mọi người đều bình đẳng, được tổ cáo. Nhưng trong khi đó Ngọc Hoàng còn chết giặc. Tầng lớp trên đã dùng quyền hành của mình để đàn áp ý kiến của kẻ thấp cổ bé họng. Chúng lập luận theo triết lý đạo Nho "kẻ sĩ sinh ra để thống trị"

Con nào cũng có điều thờ than

Nguyên người ở dương gian thông thái

Bởi từ xưa đã tạo nên

Trời đất cho nó quyền làm vậy (2293-2296)

Hiểu theo hình thức biểu hiện phiếm chỉ, qua tác phẩm này ta sẽ hiểu ra nhiều ý nghĩa. Ở đây người lao động đã thấy được sự bất công, lên tiếng tố cáo đòi quyền sống. Đó là ý thức dân chủ thật đáng quý với xã hội xưa kia.

3. *Mo lên trời* gọi nhớ một thuần phong mỹ tục dân tộc Nùng: tổ chức lễ sinh nhật

Kho tàng tục ngữ dân tộc Nùng có câu:

Gần quai kin hoãn oóc

Vò phoóc kin hoãn thai

Dịch nghĩa: Người khôn ngoan tổ chức ngày sinh nhật (*hoãn oóc*), kẻ đại dốt tổ chức ngày giỗ (*hoãn thai*).

Phong tục người Nùng coi trọng tổ chức ngày sinh nhật, có nhiều ý nghĩa đã trở thành truyền thống lâu đời. *Mo lên trời* nêu lên sứ giả khói hương loan báo mọi người biết Ngọc Hoàng - đáng cao cả của muôn loài - đã băng hà. Ai lấy lo đi phúng viếng. Thầy cả đứng đầu tổ chức thật đã chu đáo.

Nhưng đứng tề tựu trước vong linh Ngọc Hoàng người ta mới biết:

*Chúa ta chết ba ngày thì lật
Chết sáu ngày là thấy
Lại ngồi dậy sưởi bên bếp lửa
Lại khỏe khoắn như xưa
Người ta tưởng Ngọc Hoàng băng hà
Hóa ra ăn mừng sinh nhật (2299-2304)*

Trong tầm thức dân gian, ai cũng biết đấng cao cả là bất sinh bất diệt, người vẫn tồn tại ngự trị ở mừng trời cai quản ba tầng: trời, đất, thủy phủ. *Mo lên trời* đặt ra tình huống Ngài chết, mọi người có nghĩa vụ đi viếng tang. Không khí đang bi thương, tình huống đột biến: Người ngồi dậy sưởi lửa. Kết thúc câu chuyện mới vỡ lẽ: *Người ta tưởng Ngọc Hoàng băng hà/ Hóa ra ăn mừng sinh nhật (2303-2304)*.

Xem lại các chương, các đoạn trên, người ta thấy sự chuẩn bị vật chất, sự huy động lực lượng đi làm ma Ngọc Hoàng thật long trọng.

Thì với một lễ sinh nhật của đời người cũng ngang giá như thế. Lễ sinh nhật truyền thống được coi trọng hơn là đạo lí.

Nhưng ở đây, tác phẩm *Mo lên trời* còn có ý phê phán sự giả tạo của các thành phần đi phúng viếng. Bao nhiêu con vật vào khóc lóc trước vong linh đều chỉ nói đặc điểm dòng giống của mình, nổi cơ cực đồng loại:

Hồ báo kiếm mồi thật khó, thường là đói bụng (2019-2039) Ngựa thì kêu: *Chủ tôi sáng cho đi tối nhốt/ Thiếu ăn bụng xót như báo (2041-2057)*.

Trâu kẻ khổ: *Cơm tôi ở bụi lau/ Muối cắn da nổi cục máu chà/ Nhảm nhớ nháy xuống ruộng lúa / Chủ lại mắng loài hổ vồ beo cắn* (2041-2057).

Hươu, cừu, dê, nhím... mỗi con vào khóc Ngọc Hoàng, cũng cùng không có lấy một lời than khóc thương tiếc người chết đang nằm kia.

Cho nên *Mo lên trời* tự thân nó tố cáo sự giả dối của việc làm ma. *Người đã chết cứ chết/ Đánh cờ chơi tiêu cơm* (1890-1891). Tốt nhất, ý nghĩa nhất với việc phụng dưỡng người Nùng là cho ăn ngày còn sống, Khi đã chết đi, tổ chức đám ma chỉ là dịp cho người sống ăn uống mà thôi, càng linh đình người đến phúng viếng càng no say, không ai có tình cảm bi thương.

Vì vậy *Mo lên trời* ca ngợi thuần phong mỹ tục người Nùng: Người khôn ăn ngày sinh - kém thông minh thì ăn ngày chết.

Đó là một quan niệm về nhân sinh tiến bộ và thực tế. Nó có giá trị giáo dục rất lớn.

V. ĐẶC ĐIỂM NGHỆ THUẬT

1. Tác phẩm *Mo lên trời* với nghệ thuật phiếm chỉ đã nói lên được nhiều ý nghĩa nhân sinh quan.

Nếu hiểu Ngọc Hoàng là đáng tối cao của muôn loài băng hà, mọi người sấm sanh lễ vật và cùng đến phúng viếng là đạo lý. Nếu ta hiểu cha mẹ đáng tối cao của gia đình, có khó nhọc công sinh thành cù lao cực dục, một khi mất đi, tổ chức lễ tang là đạo lý, là sự báo hiếu, là đạo đức con cái cùng xã hội.

Nếu ta hiểu Ngọc Hoàng là bề trên, Thầy cả là quan lại cấp dưới, khi qua huy động dân phu đi lo sắm lễ vật cũng như đi phục vụ lễ tang, quan không quan tâm gì đời sống dân phu; thì tác phẩm này có ý nghĩa tố cáo tầng lớp quan lại, chức dịch nhiều dân.

2. Tác phẩm *Mo lên trời* là cuốn từ điển về muông thú, vạn vật

Đọc trong tác phẩm, ta biết để chuẩn bị lễ vật đi viếng tang Ngọc Hoàng, các con hương trai gái cùng nhau nặn nhiều loài chim khác nhau.

Chẳng những thế, khi Thầy cả phân chia 18 ban đi 18 hướng để hô hào, để lừa vạn vật đi theo Thầy lên thượng giới phúng viếng Ngọc Hoàng thì bao nhiêu muông thú ở trần gian này đều được điểm đầu đen.

Một đoàn đi đường thủy xin cá
Một đoàn cùng xuống theo xin tép
Nói cùng các nàng như dương gian
Mỗi tháng có cực khổ
Ai nấy cùng nặn bột làm chim
Vỏ lấy bột nặn khướu
Mang lại đặt trước lầu
Mang tới đặt trước trạm
Trẻ đi chọn từng đôi
Giúp các chàng lừa chim
Lừa chim chính trong bụi

Con đưa con đi trước

Con gọi con đi cùng

Không kể con ở xa ở gần (789-802)

Đến khi phân chia từng ban thì nhiệm vụ đi tìm muông thú càng cụ thể và phong phú hơn.

Ban thứ nhất đi đường thủy vận động hết các loài dưới nước (806-83)

Ban thứ hai cũng đi đường thủy (832- 903)

Ban thứ ba lên núi đá huy động các loài rắn (904-941)

Ban thứ tư ra đồng ra suối huy động các loài ve, muỗi mòng (942-977)

Ban thứ năm huy động các loài ốc, côn trùng (478-1031)

Ban thứ sáu huy động sâu bọ, côn trùng (1032-1075)

Ban thứ bảy huy động côn trùng (1076-11270)

Ban thứ chín huy động các loài ong (1128-1155)

Ban thứ mười huy động các loài chuột, chồn, cáo (1156-1191)

Ban thứ mười một huy động các loài cây hương, hươu nai (1192-1231)

Ban thứ mười hai huy động loài gia súc (1132-1251)

Ban thứ mười ba huy động các loài chim (1252-1275)

Ban thứ mười bốn huy động các loài chim (1276-1303)

Ban thứ mười lăm huy động các bầy chim (1304-1370)

Ban thứ mười sáu huy động các loài chim (1371-1406)

Ban thứ mười bảy huy động các loài chim (1407-1426)

Ban thứ mười tám huy động các loài chim (1427-1450)

Đọc qua các ban, ta đủ biết các loài côn trùng, chim chóc, muông thú v.v... được gọi đến trong *Mo lên trời* phong phú biết chừng nào. Có nhiều loài thuộc đặc trưng, ở vùng dân tộc Nùng mới có, khi dịch còn gặp nhiều khó khăn.

3. Mô típ dân gian trong *Mo lên trời*

Trong truyện cổ tích dân gian (và cũng có không ít trong thực tế ngày thường con cái không coi bố mẹ ra gì, chăm sóc không có, nhưng khi bố (hoặc mẹ) qua đời tranh nhau làm ma linh đình, khóc lóc tiếc thương. Khi đến đình cao, người bố nhồm dậy, kể "công" từng con. Từ đó các con (nhất là các nàng dâu) ăn ở phải đạo hơn.

Mô típ ấy được nhắc lại trong *Mo lên trời* cảnh cáo cách sống của con cháu với Ngọc hoàng, về phía phiếm chỉ nhằm giáo dục con cái đối với cái tang của bố (hoặc mẹ).

Mo lên trời tố cáo thái độ, tình cảm đối với người chết thật quá quắt.

... *Lùi để cháu Ngọc Hoàng vào khóc*

Chúa mắt dĩ thi mắt

Cháu cứ ăn cơm cùng bát sáo trâu (1879-1881)

... *Cháu khóc xong cháu lui*

Để nhiều người vào khóc

Người đã chết cứ chết

Đánh cờ chơi tiêu cơm (1887-1891)

... *Thầy nhà chủ vào khóc*

Người ta chết cứ chết

Ở không ta diễn tuồng

Ta ngồi buồn làm chơi (1961-1904)

... *Người ta chết thì chết*

Ngồi rồi ta hát lượn

Ngồi rồi ta đánh trống

Ta vuốt ve làm chơi

Ngày hết ngày lại vui (1923-1926)

... *Người ta chết thì chết*

Nào để ta mời mai mối uống rượu

Cột đùa với con gái

Không lo làm sao đâu (1936-1939)

... *Người ta chết thì chết*

Nào để lấy da trâu làm mặt trống (1942-1943)

... *Người ta chết thì chết*

Ta sẽ ăn thịt trâu thay bữa (1451-1952)

... *Người ta chết thì chết*

Lấy da trâu làm bầu

Gạo rượu ta mang lại

Mang về làm lễ bố (1975-1978) vân, vân.....

Vậy thì các người đến đám tang chẳng còn ý nghĩa tiếc thương người mất là bề trên của mình, đã có công lớn với cuộc đời của mình.

Cho nên khi Ngọc Hoàng "ngồi dậy ngồi bên bếp lửa" theo mô típ truyện kể dân gian sẽ là hình tượng nghiêm khắc cảnh cáo những phần tử trong xã hội không có đạo đức, mà thật vô liêm sỉ.

*
* * *

Cho nên chỉ tìm hiểu *Mơ lên trời* ở góc độ văn học, ta đã thấy đây là tác phẩm có giá trị nhiều mặt, đặc biệt quý với việc chấn hưng lại đạo đức, nhân luân.

Cao Bằng 20/11/07

Hoàng Triều Ân

XINH CỐC HƯƠNG KHỈN MÙA HUÔNG

(PHIÊN ÂM TỪ NGUYÊN BẢN NÔM NÙNG)

*Thỉnh thỉnh dĩch thỉnh kinh
Cần râu giảo Ngọc Đế Tam Thanh
Hương lô cần râu phát
Hương khỉn thắt lâu chang*

5 *Giai hương chính hom ón
Xẩm xít hom hương hóa
Xẩm xát hom hương thông
Hương hơn bường râu thông
Hương hơn kha râu piót*

10 *Hương hơn thoóc râu chang
Hương hơn nạng râu xinh
Giai hương khỉn thâng lâu
Hương khỉn cầu thâng tạm
Hương piót tạm lâu hoa*

15 *Hương khỉn piót lâu nha*

*Mạ táy giú chang tạm cồ kinh
Lừ tiên giú chang thỉnh cồ khéc
Phỏ râu luồn khẩu mà
Mà đai rụ mi viéc?*

- 20 Gằm ngòà sậy phẫ đầ
Phẫ bậ khay vạ rừg
Phẫ đầ mùng khoong hoa
Phẫ lầ nha bá khéc
Luờt tức màng đi dẹt bấu bau
- 25 Gừn nậy sậy lầi sư bấu chính
- Xẩm xít roọng bấu inh nhắ nhi
Mí sim sậy dạn nắg
Bườg rầu xính kim quế hom hoan
Gầ rầu xính mậ đạ sậy báo
- 30 Xác rừg báo vạ lý lầ mà
Hươg hoa se tam giời
Ngoạ ý giườg thúc tha
Gầ rầu phướ xi xá bườg noóc
Lầ ngòi đéch là ngòi
- 35 Tu đầu pả nhắg toóc
Tu noóc pả nhắg chon
Sam môn nhắg khỏa thí
Đầ đầ pả đầ đầ
Tu đầu rầu nhắg toóc
- 40 Tu noóc rầu nhắg chon
Sam môn nhắg khỏa mắn
Tắg ý nhịnh teng kim
Tắg luông nhịnh teng léch
Nhịnh cát kim cát gần khao xác
- 45 Gầ rầu mà tó pác chang đình
Soong noọng thắg lầg hươg mà piót

- Gân râu phướn bường noóc xi xá
 Ma ngào hon phảng noóc
 Siên bioóc rụ phứt hoa
- 50 Anh ca dẳng mà páo
 Gạ sẩy náo quá lâu
- Anh lái sư pây tèo
 Đếch páo gạ ca râng
 Nâu nẩy hoa táng rùng
- 55 Hương hoa khừn soong vác lều đây
 Dầu dư hương mường đĩn tỉ giá
 Bấu dư hương soong vác
 Chính doóc hương mường đĩn
 Mừng xẩu vắn hoãn vẩy
- 60 Mừng quây vắn lấp moóc
 Hương mà dạu bấu nài
 Hương mà doai thúc đét
- Đếch pây roọng pú quản khay tu
 Gạ Pú Xu khay táng
- 65 Khay tu hẩu làng hương mà làng
 Khay tu hẩu làng bioóc mà rườn
 Au hương khừn doòng tấp pà xam
 Au hương khừn doòng thái pả khẳm
 Xiên khò noọng nạng hương
- 70 Làng hương bấu luồn phiải
 Điều phỏ roọng xa quan
 Mì trà đây giầu sường

- Lúc lỏng gủy thâng tôm
Eng lỏng vôm thâng nặm
- 75 Gầm xam đuồi soong báo
Gầm kháo đuồi làng hương
Hương báo nấc rụ nầu
Hương báo xầu rụ quây
Hương báo đây rụ rại
- 80 Hương báo sắc rụ cướp?
- Cáp đeo khừn lầu các au xương
Cáp đeo khừn lầu luông an nả
Hà síp khừn lầu hoa au pháo
Báo mọi cáp nặm mường
- 85 Táng gản tiếm cung xương oóc noóc
Tiếm au dạo công đường
Tiếm au cung liễn nả
Hà síp gióng goòng kim
Tiếm cung xương hẩu liẹo
- 90 Các điều chừa tiếm binh
Giú chang thình báo hiệu
Báo lầu các chang thình
Tiếm quân binh oóc lò
Rầu gạ hương mạy đíp khừn luốc
- 95 Rầu gạ hương mạy đoóc khừn dai
Rầu gạ hương phi phiái khừn giú
Phiàng hẩu sáy pây thai
Giai hẩu sáy pây khả
Giai sáy pây tóc mạ tẻ vẫn

- 100 *Giai sậy pây tóc đình điều già
 Rụ gạ hương thì già báo thông
 Rụ gạ hương mừng đĩn báo piấu
 Báo piấu sậy bầu lỏng
 Báo suông diên bầu phiài*
- 105 *Cuốn pây vẫn gằn rại
 Cuốn piài vẫn gằn lưạ
 Cuốn mùa vẫn gằn kén
 Thàng mi lí sậy lỏng
 Gầm mi lí sậy khìn*
- 110 *Thư khoản đây sậy án
 Noọng râu dữ bình siên
 Khay hóm râu tè thúc
 Lúc đếch chính sí rì
 Sư mùa thàng lâu các*
- 115 *Bầu dữ hương páo sắc páo giắc
 Bầu dữ hương páo mác páo miầu
 Bầu dữ hương tin lâu páo bệnh
 Bầu dữ hương báo lặm pây đai
 Bầu dữ hương phi phiài mà miầu*
- 120 *Bầu dữ hương cốc tắng chang thài
 Hương hom giai mọi thì*
- Lúc tè lẩn cốc hương
 Eng tè tươn cốc bioóc
 Chăn vẫn cốc hương hoa chang Hác*
- 125 *Chăn dữ hương quế miắc chang kinh
 Chăn dữ hương hom thanh Ngọc Đé
 Phò Giang thắc pạ lầy pây đồng*

- Dương gian cầm su tao pây thắm
Au lổng xúc pây tằm
- 130 Au lổng xâng pây sáu
Sáu mần hát vắn bư
Là hấu mần vắn mìn
Chắc mạy phá hát theo
Au mạy pheo hát sẽ
- 135 Nặm bâu hắt mà phoi
Nặm sam lòi mà áp
Cáp lẩn pây lẩn mà
Mừng lẩn pây lẩn theo
Giầu vắn theo hương đáo càn xinh
- 140 Giầu vắn sắn hương thông càn lỏ
Lao thúc nặm thúc tôm
Lao thúc lỏm thúc đét
Au chìa đáo mà ben
Au chìa đeng mà cuốn
- 145 Cuốn se thèn quan nha
Pao se nha Ngọc Đế
- Ngọc Đế phát hương sáy oóc rinh
Ngọc Đế au hương thanh oóc phát
Phát hấu các sáy báo thố quan
- 150 Mọi mường mi hương hom xinh khéc
Hương piéc hương Tam Thanh
Hương thanh hương Tam Bảo
Nức náo sắn hương thông
Quảng Đông đầy khin lổng khai rự.

- 155 *Phỏ Hác au lừa ỷ khỉn lổng
Phỏ Hác au lừa luông khỉn lốt
Lót mà tớt sí rình
Lò sa khừn Nàm Ninh Pác Sắc
Mọi sắc chia lài bioóc lài hoa*
- 160 *Au mà hấu dương gian kinh Phật
Au mà thắ nà nha kinh chúa
Táng gắn au kinh tổ kinh tông
Táng gắn au hương thông kinh Phật
Mọi gắn giú linh lý phình an*
- 165 *Dương gian au dèn dài pây rự
Chăn vẫn sắn hương thổ hương thông
chăn vẫn sắn hương thanh hương quế
Chăn vẫn sắn hương sáy hương hom
Hương giàu đầy xính phi nầu gắn*
- 170 *Hương mà thắ doòng sáy lao xao
Hương mà thắ doòng khao tạo tạp
Au mà thắ doòng tháp phải roòng
Hương mà thắ pác sương phải lậu
Cốc hương pác vẫn thòi vẫn hàng*
- 175 *Giai hương khỉn vẫn theo xính pả
Thĩ giã mì răng pác mà thắn
Lúc ký mà tem miầu cấp mác
Làng hương mì răng pác mà xem
Dương gian mì răng gắn mà lắn*
- 180 *Lắn hấu mọi lầu các rầu mình*

- Sấy tẻ páo chang rình thàng ma
Pả tẻ lẹo binh tiên
Bươn chiêng hoàn xo ất
Bươn chất hoàn síp sí
- 185 Phật giản khin doòng hương
Hoa Lan khin thềnh châu
Bươn cầu hoàn síp hà hai mản
Mọi gản trang khẩu hoa khẩu sào
Thi giả trang khẩu sào mùa nha
- 190 Mừng đĩn trang khẩu hoa mùa Phắtt
Diều sẩy nhằng phục rầy ta nhà
Vua luông an tu quan thi giả
Bươn sam thàng xo nhi hoa khai
Mọi thi khin đãm hoa trang bioóc
- 195 Gạ lúc ký lúc hoa
Táng gản pây xa pya xa nháo
Táng gản hát thảo lị nhân tình
Mọi gản cò mi mình đuỏi sẩy
- Quản ca tiếm sư só lỏng thàng
- 200 Páo hẩu thuận mừng đĩn đày rụ
Sư mà páo Ngọc Đé rầu thai
Sư mà páo phò Huồng rầu quá
Hẩu sẩy mùa thình khẩ thình mầu.
- Hàng hương hơn mừng đĩn khin lỏt
- 205 Việnn thu thập an mạ khẩu đầu
Hàng hương gạ giường rầu đỏi pả

- Hầu pả lỏng thí giả túc minh
 Xinh pả lỏng pây kinh đỏi báo
 Lệnh báo đeng vẫn lườt
- 210 *Sư báo đướt vẫn vầy*
 Hầu pả lỏng châu pây hải quàng
 Hầu pả lỏng khin co khá nhòt đeng
 Hầu pả lỏng co theng nhòt ón
 Sáy báo lỏng tốc cón vẫn xiên
- 215 *Hầu pả lỏng vẫn thàn án vạn*
- Sư páo thâng bươn chắt nạng thố*
Noọng nhi trang sừa sáy thả rà
Cầu hầu các tiên gia pây đỏi
Sấn hương tang vùa chúa mà xoi
- 220 *Xoi tiên lỏng mừng đĩn đỏi bioóc*
Gạ síp pét ngỏ than
Pét tiên lỏng thỏm khân thư rặng
Sai pây xinh Vương Mậu Phắt mà
Tiên đào giú chang mừng pả dùng
- 225 *Phụng Diều Để mình luông*
Thèo thâng hoản Huông óc
Phân phó các tiên noọng tiên nạng
Táng gấn mà păn khân mãi giáo
Mùng thư lằm thậu pảo óc xai
- 230 *Mần đẫy cứu thiên thai nưạ vạ*
Pét động phủ chân tiên
Chiến thèo mà lâu đàn xuất hiện

- Xinh pả oóc thàng mạ tiêm binh
Hầu rầu lòng mừng đĩn đối bioóc
- 235 Gạ cả pả cốc tắng lâu nưa
Gạ thàng pả tiên gia sáy báo
Thèo mà gạ pả dậu lâu ngân
Thàng kim Thông bường làng sáy báo
Sư mùa báo sư phụ phục tang
- 240 Tắng gản mà thư sang đối sáy
Mà tẻ pây thàng thi đối làng
Tắng gản tắng chương đàng thàng mạ
Tắng gản tắng năng mạ hầu phiêng
Gản rầu giú tốc lãng quan quái
- 245 Sáy Hác cấp sáy hác hát mừng
Thỏ quan cấp thỏ quan hát tói
Thái ất vì sáy báo rải lãn
Tắng gản chương đàng thân khĩn cả
Mãn rụ chắc binh tướng rầu cao
- 250 Nùng guồng sừa đeng khao đay quã
Nùng gù màt bioóc mạ đay lai
Nùng sản rộng như hai thúc thoong
Nùng guồng sừa khao ón hom hương
Khúy thác mạ khao xinh oóc sường
- 255 Mạ pây ác vận sừa
Vãn giường sừa sư từ
- Phĩ sáy thỏm mù khang
Nùng guồng sừa phải đeng bioóc phiắc
Nùng guồng sừa thãm chắc lải hoa

- 260 *Như anh ca giảng lượn*
- Pà ké nung sửa xinh*
Tiên kim nung sửa hên
Guồng sửa hên long cư
Guồng sửa sam pác cát
- 265 *Guồng sửa chất pác sai*
Phúc cát bầu thâng cát tè chai
Phúc sai bầu thâng sai pài gằm
Khúy thác mạ long cư
Tua ké mà thư vì thư mũ
- 270 *Tua đéch mà thư piên*
Tua eng mà thư chấp
Báo pét cáp mừng giang
Phu làng chăn siên khô
Só mùa lườc táng gản
- 275 *Sư mùa lẩn thâng tỉ*
Gọn choong đéch gọn choong
Gọn choong mi gằm kháo
Bần pháo mi thì pây
Sống Diều mà thâng mạ
- 280 *Hầu sống pủ báo phu*
Hộ phi siên oóc lỗ
Thàng mạ lếu sống giào
Pao au lếu bầu liạng
Sam síp tua mạ đáng oóc giào
- 285 *Sí síp tua mạ khao oóc thàng*
Thàng mạ thàng tua rềng
Trang lừ trang tua ải

- Thằng thắc mạ bạch hạc tha quai
Thằng thắc mạ gò lúi phải khoái
- 290 Tóc cón pì én bân
Phiải hôm thắc mạ hải
Mạ rại hỏi lúc lèng
Lúc lèng moòng xí xá
Mạ thắc thàng an về
- 295 Mạ mè thàng an lài
Tua cầu quai tóc cón
Tóc cón sậy tè vùng
Táng gản táng cãm cung hấu mấn

KHÀU TU QUAN ÁI

- Táng gản cãm lệ làm hấu mấn
- 300 Thàng mạ lếu tin tin
Chung pây se noóc rình thả pả
Khúy mạ oóc tu lâu
Rầu thàng lạo giào phỏ
Rầu oóc lếu giào làng
- 305 Au nốc phẻc oóc kho
Au nốc ho oóc sảo
Eng báo oóc lầy gà
Eng ca oóc pác táng
Eng báo oóc piai dân
- 310 Au kỳ hồng oóc noóc
Tiếm au tua kếp lín thàng lài
Tiếm au tua pan oai pài thích

- Tiên tè thỏm mù lái
 Tiếm sam síp tàu lộc
 315 Tiếm sóc síp tàu kinh
 Pải pan oóc soong phương
 Tàu luông oóc soong vác
 Sí sác lỏng soong phải
 Tàu oai oóc pên phấu
 320 Phấu ý cấp phấu luông
 Táng gấn táng khin mạ
 Giết khin mạ bường sa
 Mừng cãm lừ rẩu khin
 Ghiu piéc rà ý dụ
 325 Tàu lái hoa sậy vủ
 Ghiều noọng mi san cầu
 Oóc lầu hoa pét cáp
 Oóc lầu các khoen khân
 Oóc lầu ngân khoen rặng
 330 Khủy mạ oóc tu luông
 Nhò tin oóc tu đến
 Oóc tu vận kỳ lẫn
 Hoa lũng lỏng thí giả
 Giú xấu vẫn hoàn vậy
 335 Giú quây vẫn lấp moóc
 Quân binh bản bát pháo thông thiên
 Giờ ngộ hẩu quân tiên lỏng piom
 Tức mạ là huy khí
 Phỏ phi là mác giáng
 340 Phải mạ lỏng khữn cá táng y
 Thỏ thèo cùng quá pây mế bioóc.

DÒM PYA

Cáp đeo lông pây nặm dôm pya
Cáp đeo oóc pây nà dôm khấu
Lúc pây roọng hấu chầu quan mà

- 345 Rầu tè oóc dôm pya liễn nốc
Thông cấp piốc vì vùng
Mọi hoãn giú tấu thoong kin nhả
Gi ả pác gĩ kin
Táy liếp thin pya cáy
- 350 Pya cáy táng thua luông
Thua luông tó thang kèo
Au pya sítu hất thâu
Mọi hoãn giú chang thoong chang hải
Phiải lò là pya ín thang đeng
- 355 Pya teng cấp pya phè
Pya phè gác năng đăm
Chấp lãng thin pya piển
Pya chắt gác thua bông
Mà tè mừa đuổi câu phiải lò
- 360 Pya cá dò pác ri
Pya ngày phan bấu lịn
Xấu giầu mè xính xao
Lãng đăm mè pya cá
Pác ả mè pya ngào

- 365 *Lăng kheo mè pya tằm
Pẩn pé mè pya teng
Tha đeng mè pya cốt
Kếp hên mè pya ngáy
Giú đay mè xinh xao móc hên*
- 370 *Đéch pây xa mè mạn tầu phai
Nầu phiuc hâu chữ ngài lạo châu
Sáy tẻ tàu tức lôm
Tiên tẻ lông tức dườc*

DÒM NỐC

- Hoa cháu nhấc eng nhấc
Bươn chát nhó eng nhó
Táng gằn giòn pát khẩu viầu ngài
Au mà xai hát nu hát nốc
Thư mà pẩn hát lằm hát ca
Hát tua nốc quá kéo*
- 380 *Hát tua khiêu quá tu
hát tua ca quá lũng
Hát tua phủng rải phya
Hát tua ca mà giú
Hát tua nốc mùa nưa*
- 385 *Hát nốc ho than thảo
Hát nốc én xăn xiu nưa bân
Nốc hoắc giú gằn thôm gằn thả
Nốc kéo cẳng xí xá nưa thàng
Cao cở lò tính tang xí xác*

- 390 Hát nỏ phèo gò lài
Tha lè mè cây oai gò hốt

XOI TU QUAN

- Đéch pây roọng pú Quán hấu quan
Noọng pây riếc pú giang hấu Pả
Gạ thuốn thằng phỏ Ven tó quan
- 395 Táng gằn mà thư làm tham lẹ
Điều sậy tẻ xo nỏc mùa bân
Sư pây páo dương trần thằng mạ
Gạ soong mè cốc tắng lấu hoa
Táng gằn mà trang già hấu pả
- 400 Táng gằn au tùi mác khâu đang
Táng gằn au miầu làng khâu chấp
Tem miầu tức khâu chấp hấu lẵng
Xạp mác cấp phùn kim hấu sậy
Quan tẻ pây xoi nỏc xoi pya
- 405 Gạ kè doỏc tha lòa bấu kim
Táng gằn gỏ sau sạp ăn đang
Mọi gằn thư sào ngấn loắt khỉn

DÒM MÁC

- Sao báo nhằng cẳng cò dòm vắng
Nâu phiủc thâng giờ Dần giờ Mạo
- 410 Piốc Án tín kin lão kin dà

- Păn căn pây tím hoa xa bioóc
 Pây dôm mác dôm miâu
 Mà râu dôm cốc mác
 Păn cốc bản mác phung
 415 Păn chang đông mác ngôa

 Păn chang pá mác bao
 Păn chang khai mác mỗi
 Păn bản nội mác thảo
 Chang lương khao mác tối
 420 Gắn khuổi mác thau huy
 Soong mừng nhò mác mị
 Ẩn ý là mác li
 Păn huy là cuối cây
 Cản máy là mác bậy
 425 Ẩn đây là mác muổng
 Păn chúm là mác phảy
 Kín đây mác cam tổng
 Kín sớm là mác cheng
 Kín gản gò mác chủ
 430 Kín sớm ón mác cai
 Mì nam lai mác có
 Chang khuổi mác vắn hoài
 Kín hoan lai mác nhân
 Tầu nặm là mác phù
 435 Thềnh phaya là mác thuật
 Vạn giường mác dôm đo
 Tiên gia tẻ cấp nốc

CÁP NỐC

- Gạ râu lẹo noọng tóc dương gian
Gạ râu lẹo nằng Kim thi giả*
- 440 *Pện cháu đắc eng đắc
Bươn chắt nhò eng nhò
Táng gản thó pát khẩu piều ngài
Mà phoi bư hất nốc
Mà păn bư hất khiểu*
- 445 *Hất tua nốc quá kéo
Hất tua khiểu quá phya
Hất linh cãng rài lũng
Pái se hấu nậu bioóc râu trang
Pái se hấu noọng nằng râu lị*
- 450 *Đay phúc rầy tu phi
Khuốp pi mi kỹ pày siên khô
Táng gản au oai tó hất ngư
Au sừa pu hất cáy
Au phải sáy hất nu*
- 455 *Au kim long mà vẹ
Au chắm ché mà ngòi
Au mà cáp hất nu liến nốc
Au kháng mịn mà tằm
Mác pêng mà lằn vắn ngư ngược*
- 460 *Cáp hất phùng rài phya
Hất tua ca páo rầy
Hất nốc péc gò lài*

- Pài nà lấu sậy án
Hát nốc chích rai thin
- 465 Hát linh căng piai mạy
Hát nốc sậy rai gừa
Hát tua sưa rai lũng
Hát nốc choóc nốc hoèn
Hát tăng ca liễn lằm
- 470 Sấm nốc chích bán sung
Tăng nốc nhùng khôn ón
Tăng nốc tùm cây cây
- Tăng nốc phảy nốc yếng
Tiêm hẩu thuẫn hẩu lảng
- 475 Mọi tua mọi vùi vãng tốc cón
Chay nặm lè dôm pya
Chang nà dôm cốp khuyét
Kê luốc là hát ngủ
Chang phò là hát nốc
- 480 Hát mọi giường mì đo
Noọng nhĩ rụ hát đây trúng ý
Gọn choong lỏng soong vác
Pháo rà thắt phò chang
Tống luông moòng chang lũng
- 485 Thâng pét cáp nặm mường
Phò luông tẻ pây hác
Gạ noọng thoóc mường Đin
Thâng nạng Kim thi giá
Bươn chắt hoàn síp sí
- 490 Tóc sậy bầu pây mà

- Phò luông tẻ sau sấp
Tốc làng bầu pây Hác
Phỏ Hác tẻ sau nà
Sư tha mà phung giào
- 495 Phung au giào khẩu rầy lỏng tôm
Au mòn răng liêng pác
Thữ Hác Pả bầu gà
Mường Kinh phya bầu mạy
Mà khoang khoáy hát thình
- 500 Phân lỏng rầu đẫy dĩ
Ý chí vĩ mi lai
Hát pú giải siên khô
Sổ minh lê bán seng
Mi rềng rà táng cáp
- 505 Tà tẻ phằng lan bioóc mường đin
Phằng nàng Kim thi giả
Phi tẻ oóc pây Kinh
Siên tẻ lỏng pây Hác
Pây hác au mình luông
- 510 Pây mường au mình máy
Xấu phi bầu hăn tha
Quây làng bầu hăn nà
Phằng noọng nhì pây quây
Đầy pây nàn đầy thièo
- 515 Phi sáng noọng giá lùm
Tảng rừ đũa phăn gừn hăn nà
Đang phi trần phỏ mãi luồn pây
Pây sam pi bioóc mác
Pây hà cáp bioóc đeng

520 *Ánh quang thanh giầu thèo
Sắc noọng phi tè pây
Noọng nhì lăng gỏi giú
Gỏi giú nờ noọng nhì sáy làng
Gỏi giú nờ Kim nạng thi giả*

525 *Phi tè oóc pây Kinh
Tức minh lăng pây Hác*

PĂN SỬA RẶNG KHÂN

*Sắc noọng thóc sáy làng
Sắc Diều làng sáy báo
Diều sáy cuốn thái cãng hát giôm*

530 *Cãng lai sáy pây Hác bầu thâng
Cãng lai sáy pây Kinh bầu piót
Táng gản mà tiếm rặng liễn khân
Táng gản mà thông păn sửa nùng
Ngòi au rặng noọng nhì rầu păn*

535 *Tiếm phán khân điều thông noọng nhì
Sường hẩu sáy pây Hác mi minh
Sường hẩu sáy pây Kinh mi nả
Sắn rặng cấp khân đáo pên khoen
Guồng sửa cáp khoong đeng pên hỏi*

540 *Sắn nấy sắn rặng sáy phỏ rầu
Mà rà tè păn khân liễn sửa
Sắn nấy sáy cốc tăng lỏng thàn
Léc vẫn si hồng đăn bầu pi
Sắn nấy sắn rặng ón phi làng*

- 545 *Sấn nậy sấn rặng hoa phi sậy
Sấn nậy sấn phi sậy sống lần
Sấn nậy gác vẽ luông pích hên
Sấn nậy sấn sậy ấn sống giê
Sấn nậy gác lải sư chang pủ*
- 550 *Sấn nậy sấn lỏng án Kim San
Sấn nậy sấn hoa lan hào hào
Sấn nậy sấn sậy báo Kim Liên
Sấn nậy chip hoa làn soong bường
Sấn nậy sấn tua ké pác tu*
- 555 *Khoen soong hàng pác phú
Sấn nậy sấn sống vò lải sư
Chiếu ngòi tha lải làng
Sấn nậy sấn phò sậy Kim Thông
sấn nậy gác sài phùng thúc ý*
- 560 *Sấn nậy sấn phi sậy Kim Làn
Sấn nậy gác phong ban khao ón
Sấn nậy là hấu sậy Kim Tiên
Sấn nậy thư xiên niên bầu mã
Sấn nậy sấn cốc táng Khâu Điều*
- 565 *Mọi gấn mọi chao khân nùng sừ
Sấn nậy là noọng nhì phi păn
Sường hấu sậy pây Kinh pây Hác
Táng gấn nùng sừ bioóc lỏng thàn
Táng gấn nùng sừ khoong tẻ óc*
- 570 *Táng gấn táng ép rặng sừ đây
Lúc phi tẻ hoa vì óc lỏ
Nùng guồng sừ phượng tó long cư
Nùng guồng sừ hoa hùng bioóc chấm*

- Sửa khao cấp sửa hèn thê hoàn
- 575 Rầu tẻ lỏng cãm cung khúy mạ
 Noọng nhi giú tin chỉ ngòi lãng
 Táng gản au rặng khân sường sáy
 Sẩn rặng sường cóc táng hác quai
 Sườnng khân hoa sẩn lái oóc khéc
- 580 Nưng guồng sửa bạch hạc luồng bân
 Bấu nẩy chãn đậy lai quá thản
 Sáy án tẻ tín tín
 Táng gản trang kỳ lãn hải mạ
 Táng gản tải au mạ hấu đậy
- 585 Táng gản táng cãm cung hấu mẩn
 Sáy tẻ nùng bấu sửa khoong đeng
 Khoong đeng lao pển nóc
 Thái nải nùng khoong xinh
 Đang Kim nùng guồng hèn
- 590 Táng phỏ tẻ tín tín
 Giá pây cãng mẽ nhinh lúc đếch

Cãng lai sáy pây Hác bấu thâng
 Cãng lai sáy mùa Kinh bấu lấp

THÁP LỆ LÀM

- Báo tống điều thàng mạ
- 595 Gạ tống bạ xa phu
 Tu quan rà oóc kìn
 Cáp tấu soong pác phu

- Cáp nưà soong pác kìn
Gạ phỏ hoẹn tó quan
- 600 Gạ mưòng giang thư tháp
Giang pây rẫy roọng mà
Giang pây nà roong thèo
Au khẩu mìn khẩu bưà
Au khẩu thung khẩu thảy
- 605 Táng phỏ cãm theo khàn
Mà tẻ pây lãn mưòng đĩn Hác
Khàn mạy phọ bấu lâu
Mà tẻ mừa đuỏi câu thư tháp
Giang thư tháp phiải hôm
- 610 Giang thư tham phiải khoái
Giang giầu kìn khẩu phảng rà phu
Giang giầu kìn khẩu ma rà kìn
Tháp nắc lẻ khẩu nưà
Phu nắc lẻ khẩu phảng
- 615 Bấu xính dẫu mà đai
Bấu nai dẫu mà piếu
Mà kìn lấu chang nha
- Mà kìn dà mề án
Quan mì lấu đường tha
- 620 Quan mì xà đường nả
Lấu sam chền quan nai
Xà sam thài quan sường
Lâm lúc ký tin lấu
Lâm lúc hương tin trạm

- 625 *Tháp của đíp của thai
 Thư làm chai làm dấp
 Thư tua pát thang hoáy
 Thư tua cáy thang kho
 Thư mu luông tố ký*
- 630 *Thư lẹ púp lấu ngào
 Thư lẹ gảo lấu siêu
 Au cãm khẩu bioóc phón
 Cãm khẩu ón bioóc thảo
 Au thản phải tằm na*
- 635 *Au thẳng và tằm thi
 Mà thư khoắn soong ăn
 Mà thư ngắn pét pảo
 Khoắn pét pảo làm hoa
 Hoen phi phà lòi phùng*
- 640 *Thệnh châu làm hoa cáp lòi luông
 Pioóc mừng vẹ trăn châu pét pảo
 Mà thư síp bông mác
 Thư pác nhĩ phùn ngừ
 Thư xốc síp thó yếu*
- 645 *Thư cốp khuyết chang nà
 Bấu kể rǎng chang nà chang rǎy
 Noọng nhĩ hát mọi giường mà phải*
- Hát thẳng hoai liến mạ
 Au mà tức chang phùn*
- 650 *Thẳng muông khin hǎy chùa
 Hǎu phỏ loện tố quan*

Hầu mừng giang thư pháp
Tháp pây thâng thông rầy gòi to
Làm mùa thâng thông nà gòi tiếm

655 Lắc kin quan thắm soóc
Mốc kin quan thắm khen
Cuốn kin quan hằm nịu
Thắm nịu ỳ nịu luông
Au pây thâng nà Huông dẳng puông

660 Quan giú mẫu giá giai
Quan ngòi mẫu giá phín
Au mẫu hát dục mạ mùa bản
Au mẫu hát thang sưa thêm nằng

Tiếm ngòi au ăn héc pác phiêng

665 Tiếm ngòi au ăn ghiêng sam lịn
Sỉ chím sỉ phỏ quan
Thỉnh chang phỏ say án
Phỏ sáy thỏm mù kang
Điều làng thỏm mù léch

670 Nặm bá vầu giá khôm
Nặm rằm đàng giá nhả
Ngòi thẩu nặm thả rà
Ngòi tràng xà thả sáy
Gỏi giú dựa thỏ thì nắc nai

675 Gỏi giú dựa thua cai ngắc ngay
Gỏi giú dựa pác táng khoen kha
Gỏi giú dựa pác tu khấu óc

- Gỏi giú dựa pác soóc thò má
 Gỏi giú nở nang lương linh li
- 680 Gỏi giú nở soong noọng nả bang
 Gỏi giú nở soong nang nả máy
 Soong noọng giú dậu doòng
 Soong nang giú dậu mè
 Au ăn đậy ốt pác
- 685 Au ăn miác ốt xu
 Au lưu li già nả
 Au lúc phá tỉnh tang
 Kim cang thắt thí rặng
 Gạ hẩu thuẫn cáy hán thỉnh canh
- 690 Gạ thuẫn thẳng lúc eng nảo mè
 Dừa mè pây thông rầy piúc hoa
 Dừa mè pây thông nả piúc bioóc
 Bioóc pền ngoài gỏi mà
 Hoa pền phong gỏi theo
- 695 Soong noọng giú thua khấu bường sa
 Soong noọng giú thua kha bường rại
 Mè tè pây bường rại là xài
 Mè tè pây bường sa là của
 Tua mắt khớp là kéc
- 700 Tua lượt khớp là chai
 Mèng lải khớp pát pái
 Giá hẩu tua mèng lải mà quá

- Mà quá Pả tẻ gần
- 705 Pả tẻ san lần hồng bầu đày
- Chiến nà tó doòng hương
Chiến lãng tó doòng nãng
Tiên gia tẻ oóc noóc
Au nốc péc oóc kho
- 710 Au nốc ho oóc sảo
Phỏ hoẹn pây cón làng
Đang tiên tẻ oóc noóc
Các noọng nhì mường đin
Bạ nãng Kim thì giả
- 715 Mà tẻ pây đỏi sáy hìn cai
Mà tẻ pây đỏi siên hìn háng
Táng gần oóc bường noóc khói xa
Táng gần oóc lâu nhà pây khoái
Oóc hấu lẹo táng gần
- 720 Thằng pét cáp nãm mường
Au lẹ làm oóc noóc
Sáy tẻ quá lỏ giấp màn sang
Siên tẻ quá lỏ dân mân món
Sáy tẻ oóc pác táng đỏi nu
- 725 Siên tẻ oóc pác tu đỏi ẻn
Sáy tẻ oóc cáp vác mạy mòi
Oóc bường đầu bường noóc
Oóc sảo sứt mạy khoang
Oóc gần rườn mạy khảo
- 730 Oóc lãng giảo lí lo
Lỏng đày pây hấu quãng

- Lồng lảng pây hấu rêng
 Táng gản vấ sừa khoong khin mạ
 Soong noọng giú chang ngọ chướng khân
- 735 Soong nạng giú lặm lẳng dòi mù
 Dòi mù sáy chang đàng
 Dòi giáng khoang tha hoàn thì rặng
 Gạ noọng nhì dương gian
 Phỉ lảng thông thì hã
- 740 Noọng nhì mà khẩu tàu
 Lâng thông mà khẩu kiện
 Mà khẩu kiện bioóc miầu
 Mà khẩu tàu bioóc phiắc
 Kiêu tẻ loát sủ mình
- 745 Kiêu tẻ lịnh sừ gản
 Tàu tha hoàn sủ bioóc
 Kiệu táp kiệu di dầu
 Tàu tam tàu pên thời
 Kiêu noọng nhì sống lẩn
- 750 Tàu nạng Kim oóc cón
 Táng gản au noọng nhì khẩu chang
 Oóc soong hàng tốc cón
 Táng gản khẩu nằng kiệu hấu phiêng
 Tiên gia tẻ oóc lò
- 755 Táng cáp táng khin không
 Táng gản táng khin mạ
 Giét khin mạ bùng sa
 Là chất sinh tảng lỗ
 Mạ chùa sáy sống lẩn

- 760 *Lúc lêng ngân khao xác
Mạ ác mạ quan Kim
Mạ xinh mạ sậy báo
Oóc cón sậy tè phung
Phấn thư cung tốc cón*
- 765 *Oóc lạo ké dựa tu
Phong lưu oóc tu ái
Oóc phảng lỏ Tam quang
Oóc phồng nguờm sam kéo
Oóc co mận pác tu*
- 770 *Oóc co hu pác táng
Oóc suôn phiắc nả rườn
Oóc suôn khinh cây khuế
Oóc phiắc cát càn đưng
Oóc phiắc hòm càn đáo*
- 775 *Oóc suôn cuối nả nhà
Oóc suôn hoa nả táng*
- Khúy ma quá roỏng chang
Phan lẩn quá roỏng suồn
Thâng lăng giảo tó đàn*
- 780 *Thâng xang luông to khẩu
Mình phếc quá tính chang
Ghèng đưng quá dựa nẳng
Thâng dựa nẳng thua mường
Thâng dựa luông thu bản*
- 785 *Khúy mạ bầu khăm tha
Phan lẩn báu khăm nả*

*Phùn mác lúc khẩu đầu
Phùn miâu tiên khẩu kính*

Cáp đeo lồng pây nặm xo pya
790 *Cáp đeo lồng pây nhà xo nhào*
Gạ đổi các noọng nhì dương gian
Mọi bươn mi siên khô
Mọi gằn mọi pắn bura hát nốc
Bốc au bura hát khiếu

795 *Au mà thắt nả lấu*
Au mà thẩu nả trạm

Đéch pây lườc pên tôi
Mà hưa làng loát nốc
Sấm nốc chích tẩu giữa
800 *Tua xoi tua tóc cón*
Tua ro ọng tua mùa xay
Bấu gạ tua giú quây giú xấu
Kỳ là óoc to ồng lỏ
Điều phi cáp noọng nhì khìn thâng
805 *Sao nạng cáp mường giang khìn lò.*

BÙN THÀI ÁT

Cáp đeo lồng pây nặm xo puya
Cáp đeo óoc pây nả xo cốp
Pang đeo khìn kê luốc xo nu
Cáp đeo khìn kê giữa xo nốc
810 *Tua rầu giú cóc mạy kê phya*

- Bấu gạ thâng tu pha tu tấu
Vạn vật đơ chúc số kẻ xa
Bấu gạ thâng tu cải tu lằm
Bấu kể rãng tu cải tu eng
815 Loắt au mùa hảy huồng hấu lẹo
Sư pây páo sậy sưa
Sư mùa páo sậy ngược
Sậy ngược xoi chang nặm hấu mùa
Sậy sưa xoi chang phya hấu óoc
820 Chang thuồng là sậy lằm sậy ca
Xoi thuồn phẩn chang phya piài mạy
Khiếu mẫu là hất sậy kẻ gừa
Xoi thuồn phẩn nốc nu kẻ ruốc
Bấu kể rãng tua nốc tua pya
825 Mọi tua xít nặm tha phiài lỏ
Dèn pây có sậy làng
Hoàn te mùa tam lỏ

Táng gản ngoáy pác mạ mùa nưa
Gỏi mùa thâng thi thua cóc cả

- 830 Gạ gằm tằm gằm sung
Táng gản cãm sảo loắt

BÙN THÀI SOONG

Pà tè lỏng pây nặm xo pya
Điều bảm óoc mường nà xo nhào
Mê nhào là lẳng ngàn

- 835 *Pya mi lai phủ phĩ*
Sí síp pya cá gợn choong
Soong xiên pya cá thày thư tháp
Pya in là nốp lệ mùa luông
Minh luông pya ngào cái
- 840 *Pya quán hát dảng thoòng*
Pya công hát dảng léch
Pya piốc hát lạo ấu
Pya bú hát lạo giề
Pya cây hát vừa luông cuốn quốc
- 845 *Lạy lốc khin pya teng*
Pya xông hát thủ lạo
Pya hạo hát bộ binh
Pya tần hát pủ tần
Giá cuốn pây thà tẩu mừng đin
- 850 *Giá pây khẩu thin luông đại hải*
Mà tè pây đổi sáy phải thành
Mọi tua giú chang hoàng khoái oóc
Pya khẩu lẻ tha đeng
Đang phiêng mẽ pya sủ
- 855 *Mọi hoàn liu lông tôm*
Cổm thua mùa đuồi sáy

Pya mện hát bộ binh
Pya lường hát thủ giáp
Loạt pây mọi pya thày mùa đin
- 860 *Các sức pya xiên binh bầu lò*
Ngoại lò tua thủy phủ long vương

- Vua luông cụng phiái lô
Long vương hát phỏ sáy xoi mùa
Nhằng lái sư tiếm bạ
- 865 Tua thủ án thi giả kẻ rình
Mọi tua cò mì mình giá giú
Xoi thuôn doọc pya thích thang lái
Pya cài lẽ thang khát
Pya cắt lẽ thang rì
- 870 Gạ thuôn thẳng xinh xao nà nặm
Giú dần mẽ pya chít thang đeng
Khao đây tua pya təc
Kếp hẻn mẽ pya nậy
Chang hoằng tua pya phả
- 875 Pác ả mẽ pya bằng
Lãng đăm mẽ pya chắm
Pya pẻm giú liếp thin
Pya mản giú chang bó
Cả dò cấp bạch liên
- 880 Pẻn xiên khin mẽ háo
Sào loắt tòi cáng lò
Mưa thâng tiên tiếm quá
Pya pẻn cỏ tua pya
Cái mản chấp thin phya là pẻn
- 885 Liẻn tẩu nặm cóng li
Thẳng pya phảy pya phẻc
Pya chít gác mí luông
Mà tẻ mùa đỏi quan lậy khoái
Phiái bầu khoái pya nậy

- 890 *Mường quây mi pya lẩn
Mường Hác mi pya xông
Lăng gồm mẽ pya xát
Lây nặm mẽ chấp chú gá dà
Tằng tua pha tua tấu*
- 895 *Tằng tua cây liễn pu
Ni quây mẽ pya chẳng
Chấp chẳng mẽ pya ma
Mà giú thang pya xát
Pya chẳng te hát vừa nặm nọi*
- 900 *Cháp chú là hát khỏi nặm lai
Bấu mần mà hát luồng nặm nọi
Loắt mùa se thàng cáp nưa bân
Loắt mùa se chang thàng nưa vạ*

BÙN THÀI SAM

- Ngả đeo lông pây nặm xoi pya*
- 905 *Ngả đeo khìn mùa phya xoi lin
Xoi tằng ỏn liễn nu
Xoi tằng ngù liễn ngược
Phẳng thả xoi ngù hấu ngù sa
Chang nà xoi ngù sinh ngù nặm*
- 910 *Chang lũng xoi ngù khuyết gò lài
Tấu phai ngù thái túm
Sấy khìn gạ nhò kha
Siên mà gạ nhò khấu
Ngù hấu táng nãng đăm*

- 915 Đăm pya ngù ôm nặm
Chang nặm là ngược lôm
Cáp đồng cấp cáp tan hát tới
Pây xoi mẽ ngù khăn
Vần mần lâu gia cẩu
- 920 Mần hát châu thẳng lai
Cái mần mi gia lai quá thàn
Vạn giường mần đây gia
Nừa phya ngù thua bioóc
Ngù tấn cấp ngù ri
- 925 Ngù ngẩn cấp ngù hắc
Năng lộc tua ngù khiêu
Lèo mình ngù ké toóc
Gác giú mẽ ngù ngườm
Tua nôm giú chang lũng
- 930 Năng lái ngù bioóc phiắc
Tiêm chí chắc lái hoa
Tim phya ngù toong héo
Tua ngù vắ chang đín
Tua luông ngù cam lạo
- 935 Thảo thỉnh mẽ ngù ghèng
Thẳng ngù phảy ngù khuyết
- Sáy sắng bầu gạ giai
Tua xoi tua mùa lẹo
Khoái mùa lỏp tua lằm
- 940 Xoi mùa sáy xoi mùa
Khùn mùa thầu thâng thèn

BÙN THÀI SÍ

*Phấn đeo là lông nặm soi pya
Phấn đeo là lông nà xoi cốp
Chang khuôi xoi cắp cắng cắp dà*

945 *Chang nà xoi cắp kha cắp kē
Mề cốp là mần thẩu
Mề dầu là mần lai
Nai mùa mề ca pát
Ca sắp mề cóng xu*

950 *Mùa xoi mề cáy rúc
Cáy rúc gác nắng dà
Thàn thắng ký giáp*

*Mề càn mạ tiu khoang
Mề kha giàng pây cón*

955 *Thần doóc mề kha héo
Pây chiểu mề kha lắn
Piắn pioóc quá gắn thàng
Tua giồm tua thúc ý*

Mùa lẹo tu khuyết mò

960 *Thắng soong tua khả lị
Xoi mọi tua chúng ý chang nà
Thắng cả gà cháp chú
Giú phắng tả khang chắm
Pích đắm tua mềng kiểng*

- 965 Pích hên mềng khấu san
Phàn nửa tôm mềng hiệu
Chúy kim nhòt mềng thương
Tha đưng tua mềng rìn

Khìn mùa thìn nửa phai
- 970 Xoi thâng tua mềng đả tề piển
Piển mì pích liễn kha
Khữn piái phya hắt ngoảng
Tua đeo piển đưng đưng
Uồn đưng là tua cẩu
- 975 Pi rẩu thâng hoàn gẳm nặm lai
Pi rẩu thâng hoàn thai vạ lẹng
Táng tua khữn mùa thẩu thâng thèn

BÙN THÀI HÀ

- Giấp đeo sáy mùa vạ tiếm ngòi
Hoi nà bấu hăn nà
- 980 Vi pên rừ hoi hải bấu mà
Thổng phả ăn hoi chãn hoi ngừa
Cái mần giú thi ruốc doóc phya
Mần bấu đày lỏng nả đỏi thản
Suồn gạ ăn hoi léch chang nà
- 985 Chắp phya ăn hoi ngừa
Thằng hoi vị hoi mai
Giú phya ăn cáp chất
Cáp chất giú thả luông
Cáp pang giú đại hải

- 990 *Lắc lái mè nhấp nhĩ
Thằng mèng phung mèng pừn
Mè mèng si pìn vừn pò rài
Khốp lai là tua pình tua thác
Bấu hất bấu nải hà*
- 995 *Mi kha cáp mì thang tua lìn
Lắc lẹm khốp thác moong
Chon tin pây li lấp
Tua thép pác soong kha
Thằng thép gà thép nhả*
- 1000 *Thằng thép pá thép rườn
Thằng thép nà kheo sù
Thèo gốt gộng kho thai
Vàng phỉ mì kha lai quá thản
Vần mần pần mạy đóc nưa khon*
- 1005 *Thua gòn mè búng bút
Lúc đéch au liệng mắt liệng mèng
Mọi hoàn giú kha thàng pây thèo
Mọi tua mì sí pích
Bương sí lỏng soóc khí chang nà*
- 1010 *Pác lí là tó ngoảng
Loóc ngoảng ngoạng chang đồng
Pác hôm mè mèng mí
Pắt mà pển mèng ý thỏm thua
Thổng dừa mừa pển phấu*
- 1015 *Thâng mèn món mèng rằm
Pích đăm là mèng phiảm
Xăm pha lò xính xao*

- Hắt răng khao giả nào
Xăm xiu tua mềng lôm
- 1020 Thúc sảng tua mềng vuôm
Thòm mưa lè mềng vắn
Thằng mềng gin mềng lốc
Doóc pá là mềng rìn mềng lài
Khốp chếp lai tua cước
- 1025 Già nả là mềng muốc thòm tha
Khốp kha là mềng rìn
Roọng chí ché mềng nhùng
Thằng mềng gin doóc pá
Phân tót chá thai ngoòng
- 1030 Nặm noòng mằm thai lẹo
Mọi tua xoi quẩn quèo thâng kinh

BÙN THÀI XÓC

- Phấn nẩy rầu lờng pá lấy khon
Tè xoi non xoi nải
Lấy luốc khâu xoi non
- 1035 Lấy khon khâu xoi nải
Rùng đắp táng mi phảy
Mềng nhay bấu mi lúc
Gì chúc gì pây xa
Xa au non hắt lúc
- 1040 Bấu kể năng non vúc non xâu
Khôn đăm giàu non nải

- Pá đóc mè non nhùng
 Khôn bông mè non nhàng
 Phẳng lò là non vức non gằn*
- 1045 *Kin hoan mè non pàng
 Chang rấy là non thúa non ngà
 Mà tẻ mùa đỏi quan nào khoái
 Doóc non phải lúp đâu
 Chắp đây tua non phiắc*
- 1050 *Thằng non vức non đeng
 Pàn chang phây non thẩu*
- Sáy tẻ xoi thàng mắt thàng mềng
 Pây lẳng mẫu giá khớp
 Táy li lạp tua mản*
- 1055 *Xần mè thâu cóc chầu
 Xoi mè lượt chang man
 Dàn khin mùa li lệp
 Pây lầy tua chang pá chang đong
 Mềng đươn roọng chi lý*
- 1060 *Luồn gàm tỉ tẩu đin
 Tua nẩy pích bấu kha rụ phiải
 Lý nấc náo thúc lao
 Mùa lẹo tua xính xao nưa chá
 Pây mà mè cả sát lộn rài*
- 1065 *Khoái mùa lỏp tăng lai hát tối
 Lầy oóc mè cả gịn tẩu thin
 Hoấn đin mè búng bút
 Hùy mản páo thiên hạ bấu phiêng
 Hấu mản pây mận khi*

- 1070 Oóc mà đuổi lai gấn
Pi tóc pi gòi giú
Xoi mè ngoàng hênh hoan
Hấn gấn lều nhò đang nhấp pích
Lúc đếch mây phúc pác mản dâng
- 1075 Khôm nhựng phẩn sim lăng hát rại

BÙN THÀI CHÁT

- Sáy tè xoi thắc giú chang nà
Mà tè mùa đỏi sáy
Thắc cháy luầy gấn nà
Kha ri mè thắc giáng
- 1080 Năng hên mè thắc ngà
Chang nà mè thắc khẩu
Xoi thâng thắc đang đăm
Dũa căn mùa cón sáy
Lấy lò mùa cón quan
- 1085 Thắc coóng hát nà phi
Sí síp thắc chang nà
Dũa thắc then thắc khẩu
Tằng mè thắc khi ma
Gạ tằng thắc khi cáy
- 1090 Pích tẩn mè thắc thản
Đang bông mè thức ngáp
Pác àc thắc pậu mò

- Gò ri thắc cần mạ
Mó thả giú tóc lăng
- 1095 Thúc dăng soong ăn pác
Cái mần hát cả ngục mi gò
Thăng thênh pò mần thi
Phả phậu mẽ thắc si
Kha ni mẽ thắc sần
- 1100 Thăng mềng cóng mềng si
Thăng pi mần chấp khẩu
Nhằng mẽ luôm tóc lăng
Thúc dăng soong tin kiểu
Pác mần gheo kin miểu
- 1105 Thằng luôm nà luôm rầy
Thòn cón giào thiên xá hấu chau
Huồng giầu sường ám miểu mẽ luôm
Mừa cón sáy hát thầu
Pây cầu thắc gọt toóc
- 1110 Oóc mừa mẽ thắc mất thua liêm
Mà kam mẽ thắc khi
Cái mần hát nghĩa lý mi thầu
Thồng xoi mừa hấu lẹo

BÙN THÀI PÉT

- Phấn đeo là xoi thác chang nà
- 1115 Mà rà tè khừn phya xoi mắt
Xoi thăng mất thòm thương

- Mắt lấy mường thiên hạ
Táy li lấp mắt đeng
Mắt đeng phàn chang lỏ
- 1120 Phỏ mắt sáy thang đăm
Mắt đăm lẻ hát rằng piai mạy
Mắt đeng là oóc khi chang tôm
Mà tè mừa rèo pả
Mè mắt mạ tốc lẳng
- 1125 Nhằng gạ doọc mắt đăm piai cuối
Mắt nọi tấy khâu thang
Khoái khoái tấy nèo thang hầu lẹo

BÙN THÀI CẦU

- Phấn nẩy rà xoi mắt liến mềng
Xoi thẳng then liến tó
- 1130 Tó dường hát nả vĩ giặng thua
Mừa xoi tó rặng đeng rặng đáo
Tó rặng đáo bân sung
Tó đeng cấp tó đáng
Tó đáng táng kha khôn
- 1135 Nòn hoàn là tó bầu
Khâu mừa xoi then giú sơn lâm
Thằng then đăm then hèn
Then hèn giú rầu gừa
Then mò giú buốc mạy
- 1140 Then sáy giú chang phya
Then sa giú búng quảng

- Pây thâng mê han vức gần nà
Then ma giú chang giáo
Nhằng xăn xiu tốc làng*
- 1145 *Thúc dằng mần bân goằng giú xàng
Giú báng mạy mềng dằng
Giú xấu coong mềng nẻo
Bân vông vèo xa thương
Pang đeo giú chang coong chúp pác*
- 1150 *Pây xoi mê phiảng lạc đâu puya
Tua pây là tua mà nhắp pích
Lúc đếch hăn gì lao
Moòng xi xào chang pú
Mè má pây tím xa*
- 1155 *Mà tè mùa đuổi sáy*

BÙN THÀI SÍP

- Khải nầy rà xo then xo tó
Mà tè pây thâng lợ pang tôi
Pây xoi thâng mọi luốc
Xoi thâng doọc linh cặng pín mác*
- 1160 *Pây xoi thâng họ nác kin pya
Xoi thâng họ ma nầy giảng thấu
Xoi mê mần khôn lai
Lai kếp là tua lín
Pác mần moòng chi chít téng nu*
- 1165 *Soong kèm pổng pác rù téng ốn*

- Muộn kể cả ma suông
Thang luông là tua chôn
Tấy piai mạy lúc linh
Đang mân là hân khăn
- 1170 Chang luốc là tua thon
Nòn hoãn là tua lúng
Tua gãng lẻ thang ri
Tua ghi là kèm đáng
Mài mùa lẹo pễn tôi
- 1175 Pây xoi moòng kèm đáng
Gàm giúng giáng tua mi
Đang đăm là tua mi
Đang đăm là tua báng
Tua thắc là đang mản
Thằng hân dèn hân súng
- 1180 Pác pống nu phù li
Nu phù li đăm nặm
Cái mản giú chang nặm gác quai
Nu oai giú kẻ rốc
Doóc nu đáng liếp phya
- 1185 Doóc nu nà nu nậy
Lấy piai mạy nu đang
Vàn chang nà nu sáy
Páy chí choóc nu rườn
Mản on là tua chôn
- 1190 Doóc giả gịn giả hoài
Nòn soai lai tề lấp

BÙN THÀI SÍP ÁT

*Loát mùa thuồn pang tôi
Xoi mùa tua quang đảo
Mu đảo là khôn bang*

1195 *Tua quang là khôn món
Pây vẫn phấu giường đây
Ni quây tua nạn kếp
Giảng nghiệp tua ma han
Mân lai là hân khăn*

1200 *Gỏi soán phiài bioóc lầu
Gần pây thâng giầu oóc
Soong coóc tằng đường phya
Xoi thặng tua đường bản
Nắc nắn tua thang ri*

1205 *Khuốp pi se kin nựa
Cái mản giú chang lũng kẻ gừa
Dằng ý ừ nghi ngáo
Sura ké lấy chang gừn
Đai trùng pây nả cáy*

1210 *Sáy quá chính nghiêm trang
Tái thặng tằng mu quang nạn đảo*

*Thèo pây xoi pết cáy chang roòng
Thâng mu đường tấu lảng
Xoi thâng doóc ma ngáo*

1215 *Bấu lao gảm khâu lắ*

- Phở lặc cô táng lao
Loắt thẳng mèo nằng thầu
Mèo nằng thầu hát pèng
Tha đeng là ngọc thỏ*
- 1220 *Phở mạ hải pây thành
Thằng kỳ lẩn sư tử
Pác ý quá khôn đeng
Thằng dương chiêu khôn ón
Thằng mạ lộc chang dào*
- 1225 *Thằng mạ khao chang tấu
Sáy giủ thả tè nản
Thằng mò bên hoài phạ
Xoi thẳng họ phượng luyện long cư
Tướng quay mùa giá giủ*
- 1230 *Xoi họ dạng nằng na
Xoi thẳng quang gò táng*

BÙN THÀI SÍP SOONG

- Tốc nả tè dôm lừ
Roọng ý ừ tua mạ
Roọng nghĩ ngá tua hoài*
- 1235 *Cái mản hát gản quai điều cón
Điều cón mản kin gản
Thằng hoàn mản giầu pyá
Táng kin nựa đuổi căn
Mọi hoàn khả hát hàng khai háng*

- 1240 *Cái mần kin hoan pác vận pi
Mọi điều au hất phi vô mẽ
Hoài ké khả hất phi
Khôm khô vô dương gian kin nựa
Vỉ nài cái điều còn đảo mà*
- 1245 *Hoần lãng dầu au hoài phà éc
Nà lắc lắc pây thư
Au hất nà liêng chũa
Pây hất khẩu liêng gản
Phòi ơn hoần thôn còn*
- 1250 *Táng phỏ liếp túm tin
Táng gản mùa còn sáy*

BÙN THÀI SÍP SAM

- Thằng thiên hạ năm mường
Mùa hây Huông thâng vạ
Khái nậy rà khìn phya xoi pya*
- 1255 *Khái nậy rà khìn phya xoi nốc
Xoi mùa nốc, xoi mùa
Nốc đuổi nốc oóc xưng
Phủng đuổi phủng oóc phya
Nả nha tēm cãm thú*
- 1260 *Giá cuốn pây thả tẩu thả nựa
Rèo các họ hán cai nựa phạ
Nhấp đeo sáy giú thả tẻ nàn
Lúc đếch giú pàn phya gian cầu
Thì nậy mi tua khiêu lông kin*

- 1265 *Thĩ nấy mi tua hân lỏng liễn
Lúc đéch giá ngoây ngoạng pây mà
Giá pây khâu tin phya kin mác
Táng khĩn lằm tẻ thư
Táng mùa sưa tẻ khớp*
- 1270 *Táng gản lầy thâng cẩu tẻ mùa
Táng tua chón tẩu gừa mùa piót
Giá cuốn đĩ tẩu gừa
Sấy au ma mùa thẩu
Khĩn mùa thâng co theng*
- 1275 *Khĩn mùa thâng cóc cả*

BÙN THÀI SÍP SÍ

- Xoi mùa nốc xoi mùa
Nốc cấp nốc oóc xúng
Phủng cấp phủng nải phya
Nốc soa cấp cáy thươn*
- 1280 *Tua roọng tua mùa xay
Eng ca cấp nốc phéc
Bạch hạc cãng thi lỗ hát dỏm
Sơn ca bán xãng thàng gản lỗ
Pác lếch nốc đăm đươn*
- 1285 *Thua luông mè lằm giác
Oóc dậu rốc chào mào
Pẻn theo bán nốc hoắc
Cả ngắc mè lằm gầu
Lằm tức keng thàng gắm*

- 1290 *Thằng lằm pết lằm ngủ
Thông dũa mùa háu lẹo
Giá pây lấy piai phya
Giá tham gò kin cáy
Nốc xó lấy piai gà*
- 1295 *Nhò gò là nốc phéc
Vác thả nốc đăm pya
Nốc sa dòn phắng khuôi
Nốc cuôi giú thênh phya
Gần nà là nốc tùm*
- 1300 *Nốc sây tấy gần thàng
Chang suồn nốc vẽ phiắc
Chang ruốc nốc cáp pi
Tả mùa đuổi quan phi khin cả*

BÙN THÀI SÍP HÀ

- Xoi mùa nốc xoi mùa*
- 1305 *Nốc cấp nốc oóc xúng
Phùng cấp phùng rải phya
Ca đăm cấp ca đáng
Thàng tua khiểu gò thao
Giá tham kin pát sáy cáy nôm*
- 1310 *Chang đông là nốc gặt xi xà
Oóc mà thâng pá gà lao châu
Nốc phùng lẻ bán sung
Nốc nhùng cấp cáy cây hát tòi
Bạch hạc roọng phắng thả hát thua*

- 1315 *Pây giầu thâng đông tây nam bắc
Ngoắc thâng tôi ngũ sắc rêu thang
Gạ thâng họ ca đăm phảng thả
Giú phảng thả kin pya
Nà nhà tèm pên phấu*
- 1320 *Thì mìn giú xằng thả tấu gừa
Xác rùng oóc đăm pya chang thả
Giét oóc khâu kê ruốc mùa hoàng
Rủp đăm mìn lông đăm chang khuổi
Thì mần giú đạ hải mi pya*
- 1325 *Thì mần giú là kha pát puồn
Pát puồn giú chang năm phậu pya
Cả thần giú chang nà phậu khâu
Giú nưa cấp giú tấu vẫn theo
Canh quý cấp cang lò hát tòi*
- 1330 *Soong giường nốc khôn phiêng
Sinh thành khôn mần táng
Bân vi vục đăm khao
Xi xào nốc pích đáng
Phảng khuổi nốc tang dương*
- 1335 *Dường ri lấy gần mương khuổi luốc
Khâm khắc cấp từ quy
Dường ri mần rụ báo
Báo thiên hạ lông vẫn
Báo mường đin lông chà*
- 1340 *Bươn sí báo lông chà
Bương há báo đăm nà
Roọng chang đông chang pá
Sảo loắt mùa hầu lảng*

- Quan tiên cãm sảo ngẩn loắt nốc
- 1345 Mọi tua giá nản nị thàn khoãn
 Dừa cãn mùa hấu thuốn
 Giá ngoảy ngoạng chang thàng
 Xoi cãn mùa đỏi sáy
 Lẩy thổng nốc thang hoài
- 1350 Khôn lai nốc tắc tấn
 Nốc sáy roọng chi chi
 Thằng nốc phảy nốc yếng
 Tiếm hấu đo hấu lằng
 Mùa hấu thâng hấu piót
- 1355 Xau thập nốc tốt khon
 Thằng nốc hoên nốc mảo
 Xăn xiu nốc chích chòe
 Nòn bấu đắc khâm khắc
 Xi xát nốc xét ca
- 1360 Bân chiu lỏng xét lằm
 Bân tằm nốc pích khao
 Phấn đeo pích đăm khao nốc kéo
 Nốc kéo chấp lẳng hoài
 Gó lai tua nốc phèo, Pát ké
- 1365 Rụ lẩy thả mùa huông
 Táng gản mùa đuổi siên hảy chùa
 Lẩy lò nốc tắc te
 Hoàn phiừc thâng giờ thìn hấu piót
 Tua rầu dòn kè rốc cóc lầu
- 1370 Mùa thâu thâng cóc cả

BÙN THÀI SÍP XÓC

Xoi mùa nốc xoi mùa
Gạ nốc gịau mì xu
Gạ nu thiều mì pích
Lủc đéch hăn gí lao

- 1375 Xoi mùa mè ca gào nả đản
Ca ghĩa bân làng giào gằn gạ
Ca gào bân tầng gằm
Thèo thâng mè nốc cu
Phi lủ mè lảm cùm

- 1380 Khâm khắc roọng chang gừn
Nốc nhùng bân nả đản

Bân tằm nốc gát đong
Roọng chang nầu nốc cốt
Càng xì xá nốc ho

- 1385 Pác kho nốc anh ca páo khéo
Pác hẻn nốc sa li
Càng xì xá nốc én
Xàng lỏ nốc cáy cầu
Pái quan nốc cả mặn

- 1390 Pẻn phẩn nốc chúc mò
Gò rì mè hán vạ
Nốc gát là thang rì
Khôn đậy nốc kim các
Vác khuồi nốc khâm pò

1395 *Kha kho tua lằm cùm
Càng xí xá hoa mi
Thăng pi mần rụ giắc
Pác mần chính rụ chàng ru hon
Mọi gằm mìn rụ lẹo*

1400 *Cốc mần hát pú mo
Đang đăm theo gò ri ca năm
Khoái oóc mè gạn gỏc thua luông
Giú chang phya đông ké
Tua canh quý chang đông*

1405 *Hăn gấn bầu gạ thèo
Cốc cả khin mùa tháng*

BÙN THÀI SÍP CHẬT

*Xoi mùa nốc xoi mùa
Xoi mùa nốc thăng kéo
Xoi mùa khiêu thàng đai*

1410 *Tua cheng tua bản cón
Tua canh quý hát thẩu
Giú tẩu gừa pên phần
Nốc tēm thổng tēm nà
Xi xà nốc khu các*

1415 *Piển vắn phỏ nốc choóc kim công
Tua tua càng thổng minh điều cón
Cáy pá khấn chang pò
Tha đeng mè nốc ho kềm đáng
Cái mần hát thổng bá nhằng phiêng*

1420 *Khôn đeng nốc phảy phạ
Giăng roọng mẽ nốc hoắc
Kin khẩu mẽ nốc cu
Kin cưa mẽ nốc phéc
Dú léc mẽ kim xinh*

1425 *Xoi mùa hẩu mãn chúc
Khin mùa thâng cốc cả*

BÙN THÀI SÍP PÉT

*Xoi mùa nốc xoi mùa
Xoi mùa nốc xoi khin
Táng khin mẽ nốc sa*

1430 *Kha ri mẽ nốc hoắc
Soong bường nà mãn khao
Cái mãn hất tua sao mùa vạ
Rụ bán khẩu cốc nhà phảng hoăng
Thang mãn là nốc tùm*

1435 *Bân thì lặm pá gà
Ngườm phya nốc én bốc
Mọi hoản liến doọc phya
Mọi hoản lỏng rườn gà oóc khí
Nầu dạu cãng xí xá chẳm chiu*

1440 *Thông xoi mùa pên phả
Pác ả mẽ hàn giăng
Đang luông mẽ gạn gốc
Khôn rốc mẽ nốc giùng
Bân sung mẽ nốc giác*

- 1445 *Nốc giác kin mác đai*
Kin đai ai mìn piấu
Mùa đổi nốc phùng nhùng
Cáp hát tôi mùa nả
Mùa thâng cốc co han
- 1450 *Mùa thấu thâng cốc cả*

MÙA HUÔNG

- Bình mạ quá lỗ luông*
Mùa pên xiên pên vạn
Tua rầu giú kẻ rốc cô mùa
Tua rầu giú kẻ gừa cở khỉn
- 1455 *Thi giả hấu rà xoi*
Mì minh mùa hấu lẹo
Xoi táng co hiến gioóc
Khoái oóc mùa hây luông
Mọi tua khỉn sí phương giá giú
- 1460 *Bấu kẻ tua giú xấu giú quây*
Tua rầu giú tốc lăng pà thời
- Sấy tẻ nhằng tiếm ngòi*
Tôi tua rầu mùa piót
Piúc lừ sấy khỉn thâng phạ thèo
- 1465 *Tiếm bấu hăn quan khả*
Mọi tua khỉn thâng bân gỏi thèo
Báo pét cáp nậm mường
Táng gản cãm cung xương xoi nốc

- 1470 *Tua râu khâu kẻ rốc kẻ gừa
Bầu mùa quan liên khả
Au nả mùa thâng luồng
Au mình mùa thâng chủa
Sáy giú thả tẻ nân*
- 1475 *Pân phya mùa sí sát*
- Loạt mùa tôi cảm thú chang phya
Loạt mọi họ pya ngựa cấp khuyết
Phấn râu giú chang nặm khoái mùa
Tua râu giú kẻ gừa khoái oóc*
- 1480 *Tua râu giú piài mạy khoái bân
Tua râu giú mường đĩn khoái phiải
Mọi thứ nốc cài sáy mùa đin
Khĩn vẫn xiên vẫn vạn*
- Mẻ lảm hát thù lạo xoi mùa*
- 1485 *Hân dền hát tàu binh tẻ lầy
Sưa đấng hát viên sáy quản thầu
Tua tốc tua siên khĩn
Khái tốc khái siên chai
Rèo lẩn ngần loạt nốc*
- 1490 *Xoi mùa nốc xoi mùa
Xoi mùa nốc liễn khiếu
Mẻ khiếu bân tam thầu
Nốc gà bân tốp pích
Nốc sáy bân pển pang*

1495 *Nốc luông bân pên phấu*
Phấn mùa thâng têm thổng têm nà
Xi xà bân quá kéo
Lả ngòi tua mi pích lẻ bân
Tua mi kha lẻ phiải

1500 *Mọi tua giá hát rại hát kho*
Giá dòn gò chang pá
Sáy pây thà tẻ nàn
Hưa căn tẻ pây làn soong bường
Mọi tua cùng giá thặng giá lông

1505 *Mọi gản giá thèo lông thì giá*
Quá soong bường hải phya
Mòi tẻ mùa hảy huồng hấu lẹo

Kéo tốc kéo kin lêng
Keng tốc keng pây khoái

1510 *Mạ sáy rại khỉn mùa*
Hùy khao păn phủng pá
Khúy mạ ác tẻ vùng
Mùng cãm cung loát nốc
Giá pây đĩ ghè rốc tấu gừa

1515 *Tua cheng tua mùa cón*
Rồn chí ché nưa bân
Khỉn mùa thâng thì sần gỏi thèo

Xoi mùa nốc xoi mùa
Nốc sáy bân tấu gừa nưa vạ

1520 *Tua mi pích tẻ bân*
Tua mi kha phiải lỏ

*Thủ sậy nặng tiêm ngòi
Hư căn loạt mùa khoái
Oóc mùa tốc chang nà tè rung*

- 1525 *Xoi mùa tốc chang thông nưa bân
Thâng thi sôn cốc cả*

THÂNG SÂN CỐC CẢ

*Phỏ khúy mạ gỏ thâng
Phỏ cãm công cùng piót
Piót nả táng vưa luông*

- 1530 *Thâng tu huông phảng noóc
Táng phỏ oóc hát sôn
Se già phân già đét
Tông binh bắc toông mạ
Tông bá bắc toông kỳ*

- 1535 *Trang sôn se thả sậy
Thằng ăn giảo giả Huông
Thằng ăn xang Ngọc Đé
Piót thông rẫy khẩu hoa
Piót thông nả khẩu sào*

- 1540 *Mạ sậy piót nả nhà
Thâng ruông hoa nả táng
Táng cáp táng lông cung
Táng gản táng lông mạ
Mạ sậy toông chang sôn*

- 1545 *Hoãn sam pây phóng pháo
Báo hấu các nặm mừng
Vừa luông tề phân bố*
- Điều phỏ au sân phải oóc kang
Khang mừng sậy pây theo*
- 1550 *Mạ mà tề hát sân
Lai gản rà đẫy giú
Điều phỏ au phũc léch lũng liền
Chiên roòng rà tề nẳng
Tẩng ý nẳng khoeñ kha*
- 1555 *Mà rà tề tiếm nỏc
Đéch pây roọng tồng án mà quan
Gạ ngoại lang quan tẩu
Au bút mỏc mà quan
Au sa đeng mà pả*
- 1560 *Hưạ rà giú bường noỏc tề ngòi
Phấn đeo xoi thư sinh xang pả
Mài mắc tề lái sư
Tiếm ngòi mọi lúc biỏc ten chỉ*
- 1565 *Tiếm ngòi mọi noọng nhì làng thông
Tiếm mọi noọng lai gản rèo pả
Tiếm mọi noọng thị giả hấu đin
Tiếm thuỏn các vừt tiển khẩu số
Phân bố các linh cẩng*
- 1570 *Tiếm mọi tua sưa luông chang lũng
Chang nặm lể tiếm pya
Tiếm thuỏn tẩng Anh ca piại mạỵ*

- Tiêm thuôn tằng nốc sáy giú giữa
Chang nà tiêm nu ngù cốp khuyết
- 1575 Ghè luốc tiêm ỏn lĩn piại gà
Tiêm thuôn họ sí kha thủ lệ
- Mọi tua mà khừn bộ tiêm minh
Mọi tua mà mai minh tức ản
Ẩn tức nả tức lãng
- 1580 Thàng giò rà tẻ khâu
Báo hiệu hấu chủ ngài
Thối ngài rà thu xếp
Thủ bạ thảp lị đin
Siên quan nhằng oóc báo
- 1585 Nhằng phóng pháo khâu tu
- Táng tua ngòi siêu sim khâu háy
Thu xếp khâu thư tháp tham doòng
Rặng khân khoong tạp lí
Chĩa ỏn viết thiếp đơn
- 1590 Ẩn doòng tẻ khâu lạy
Mạy tó ký mu dường
Nặm mường ản khâu lầu
Chũa sáy tức ản doòng
Khoong đeng hát biểu lý
- 1595 Mì pát cáy khâu ròng
Mì ma dường tó ký
Sí cang lầu mà phài
Hoài non kim ngằn khâu
Au pát cáy mà giường

- 1600 *Hoan ngân đèn bầu soán*
 Au mọi giường khâu thăng
 Hoa kim ngân thủ hiếu
 Báo khâu tối quan kim
 Liễu mình hầu mọi gấn rà khâu
- 1605 *Au mọi môn thương mác mà pài*
 Gấn đai tham doòng khâu
 Thằng cửa sống cửa thai
 Thằng cửa chai cửa tạp
 Mi mưa lập pya bung
- 1610 *Mi mác làng miâu đíp*
 Mọi lò mọi mi dây
 Mi khâu si thúc théc
 Thập doòng ý thúc tha
 Doòng thúa nà đây quả
- 1615 *Doòng thú dả đây lai*
 Thập giống chai khâu thập
 Chũa sáy tè trang hương
 Mi hương trà lập chúc
 Sí coóc tèm tâng lũng
- 1620 *Mai mình quan khâu số*
 Bường nà thó hương tâng
 Bường lãng thó kim ngân khìn hiến
 Mạ én luyện bầu lỏng
- Au vãn thư khâu tế*
- 1625 *Soong bường vạ bát quái luồng bán*
 Vẹ trăn châu pét pảo

- Táng gân mà xăn xiú thư doòng
Gọn choong luông oóc báo
Hiệu oóc báo soong kha
- 1630 Mọi kha mà vi vừn
Tua ổn mà thư doòng
Tua chon mà thư của
Lảm ngù thôm mù giáo
Giả nảo báo phiắc chai
- 1635 Nu hoài mà hát tổng
Vạng pú hát hàm đường
Ca phiễn lỏng cốc mạy
Nốc sẩy mà thư lèng
Nốc hoèn mà xường lệ
- 1640 Lảm cùm mà gọn choong
Tua chỏn hát ngụ sắc
Giảng xướng mà thàn cầm
Phấn linh căng hát tổng
Tiếm thuốn thẳng mu quang nạn đao
- 1645 Doọc nốc phiắc đấng phảy
Nốc phiây mà pán lẫu
Nốc áo mà ngòi doòng
Nốc pây nùng sửa khoong hát thảo
Báo hẩu doọc lúc báo sắp doòng
- 1650 Khoái mà au pùn thoòng rò nả
Tua hán mùa thỉnh keng
Dường seng khin mùa chấu
Chóp chú khâu mùa diều
Tua mèo mùa ngòi của

1655 *Tua thó mùa thư phan
Tua lừ giá hất càn hất ác
Nốc choóc mùa lẩn cở đuổi huồng
Ít thêm khẩu tu luông tẻ lấp
Lẳm ké khẩu pủ pỉ xoi sau*

1660 *Nhấp rà tẻ xường pan khẩu lay*

*Cáy đồng khẩu thỉnh keng
Nốc hoa mi lẩn cở
Mọi thái mẩn hất mo
Cáng lò cắp eng ca páo khéc*

1665 *Nốc phéc hất nả vì te ngòi
Xoi mọi tua chúc seng chang pá
Quá đại lộ khỉn mùa
Giá mà cheng đuổi sáy
Páo soon bường hải phya*

1670 *Phóng pháo hẩu eng ca lầy khẩu*

NỚP LỆ

*Chùa sáy là nốp lệ mùa huồng
Soong bường khẩu tu luông phẩn phẩn
Phẩn thèo là phẩn mùa
Sư mùa thảng giầu đày*

1675 *Mọi sáy mọi mà thâng
Thằng quốc lân thi giả
Khang kỳ oóc soong bường xì xà
Thân phi phà huôn hỉ
Điều ví mà thư giàng*

- 1680 Kỳ tha hoàn oóc cón
Soong bường giá kéo khoang
Thằng chất tinh lèng chá
Giú xấu pên lắp moóc hoàn phây
gân rà là trang đây quá thản
- 1685 Phan phỏ oóc tam thắng
Phan thông oóc tam lỏ
Sỏ phiếu mùa thắng huồng
Quan kim khâu mùa giáo
Phỏ thảo là phục chương
- 1690 Muồng Giang là thư thắp

Nỏp lẹ khâu thắng huồng
Ngần dèn lẩn thắng thỉ
Phát hẩu doọc thư tu
Hẩu mẩn khay tu ái
- 1695 Khay ái hẩu lúc làng
Khay tam môn hẩu sắy
Khay táng khay hẩu mẩn
Pang khôì hơn thỉ đín mà piót
Fác tu huồng mi mạ
- 1700 Nả táng huồng mi cung
Táng gản au mạ lừ khâu táu

KHÀU THẮNG TU THÀI ÁT

Binh mạ giú tu huồng
Sỉ phương gản pây thèo
Phóng pháo khâu tu huồng

- 1705 *Gọn choong luông sam bắt
Phát lôi khấu tu lãng*

KHÀU THĂNG TU THÀI NHỈ

*Soong bường soong ma nác
Soong vác soong ma ngào
Dỉ lao mần tè khớp*

- 1710 *Soong tua sưa soong vác*

KHÀU THĂNG TU THÀI SAM

*Soong bường soong tua dạng
Soong vạng soong kỳ lân
Soong tua sưa soong vác*

KHÀU THĂNG TU THÀI SỈ

- Soong bường soong tua kỳ kèm đáng*
1715 *Soong xàng soong tua gãng thang ri
Soong bường soong tua mi khôn nốc*

KHÀU THĂNG TU THÀI HẢ

*Hăn điều phở nòn soai
Hăn điều lạng nòn muộn
Hăn báo ón huy thua*

KHÀU THĂNG TU THÀI XỐC

- 1720 Hãn mạ phiệc giú dào
Hãn phần sao keng rùng
Hãn khòỉ ý nằng phầy

KHÀU THĂNG TU THÀI CHÁT

- Hãn pát huồng cấp hán
Hán huồng là thình keng
1725 Eng huồng hay xãm xiú

KHÀU THĂNG TU THÀI PÉT

- Hãn tua phắt lôỉ đĩnh
Thằng lôỉ binh lôỉ tướng
Soong bường gấn thua hoải

KHÀU THĂNG TU THÀI CẦU

- Bường rại mi dạ thoa
1730 Bường sa mi giá xát
Bường noóc gấn cô lao,

KHÀU THĂNG TU THÀI SÍP

*Lũc phắt nằng tu chũa xì xà
À siên nằng tu nha xí sát
Mi khòì ỷ dậu miâu*

KHÀU THĂNG TU THÀI SÍP ÁT

1735 *Soong bường soong thiêng giác
Soong bường soong toán thư
Sư mần se doòng thập*

KHÀU THĂNG TU THÀI SÍP NHÌ

*Khâu tu pả vẹ huồng
Khâu tu huồng vẹ phùng*

ĐÌNH LỨC DÀI HUỒNG TÁY

1740 *Quá thâng đạo khâu rinh
Thâng đình luông lúc dài huồng táy
Giò giò thâng lòi đét
Nét nét thâng lòi ngần
Tin gàm thâng thèn giú*

1745 *Tắng ý nằng khoen kha
Thâng thèn luông dạm phùng*

Rùng khâu nả khâu tha
Tẩu nha mi lúc khỏi
Mi lúc nọi nẳng phảy

1750 Mi gản đây dậu nặm
Bường lẳng mi an mạ
Bường nả là vệ luồng
Thẻn huồng kim ngẩn toóc
Pác táng là dạm hoa

1755 Pha rườn là dạm bioóc
Tu lộc dạm hoa lản
Chon tu dạm pan coóc
Vắc nẳng dạm cẳng pya

KHẦU TU CHỨA

Đang chúa giú lặm hoa lặm mản

1760 Mả mà ới phỏ hoẹn tu quan
Mả mà ới phỏ Giang thư tháp
Cúa đíp mà khâu phải

Cúa thai mà khâu chấu
Au ăn doòng ngũ sắc mà an

1765 Phỏ say mà xường pan khâu lay
Pất cáy se tẩu nha
Doòng chai thắt linh vị
Sỉ chim se của cái tằm doòng
Sửa khoong tẻ lỏng lậy

- 1770 Sáy tẻ gủy khìn hương
 Siên gia tẻ lông pái
 Ngoày nà tó linh bài

 Thâng gản đái lông gủy
 Gủy lúc bấu gủy đái
- 1775 Soong mừng thài chèn lấu
 Lấu của mè cóc tắng họ (mỗ)
 Đang lúc giú thi giá bấu hần
 Đang lúc giú mừng đin bấu rụ
 Huồng au sư lông tó
- 1780 Huồng au só lông thâng
 Gạ Huồng khát gò lườt bấu ngài
 Gạ Huồng chai lò hương bấu khấu
 Lúc giầu hơn thi giả mà thâng
 Dẳng tẻ hơn mừng đin mà piót
- 1785 Hủy đầy mà sam síp bùn nốc
 Hủy đầy mà xốc síp bùn (pùn) nu
 Xoi tua râu cò bấu
 Mọi tua khấu pá mạy cóc lấu
 Bấu mà thầu cóc cá
- 1790 Lúc giú thả giầu màn
 Quan phỉ chính giầu mà tócc là
 Lúc khoắm mừng mà đái
 Lúc mai mừng mà piấu
 Lúc khai rầy gặm phya
- 1795 Lúc khai nà gặm mầu
 Rụ lấu ngáo chang cai

- Rự đây hoài thác ké
Rự đây mê hoài luông
Hoài ké mà tế Huông*
- 1800 *Hoài luông mà tế chúa*
- Lúc sáy khâu vẫn hoài
Eng tế mà thư giáo
Páo tó nả linh bài
Páo huông mà tế khả*
- 1805 *Hoài thân nựa pây rại bấu mà
Hoài thân nựa pây soa bấu theo
Hoài lúc nựa pây rại hấu mà
Hoài lúc nựa pây soa hấu theo*
- Báo tế oóc pây noóc vẫn hoài*
- 1810 *Gần đai là oóc noóc
Noọng báo tế vẫn hoài
Phấn đeo lè giú đai hưa mùng
Các phủ báo cãm nều
Rèo tin hấu te mấn*
- 1815 *Lầm dưỡc cãm hấu khôn
Hà căn cãm hấu mấn
Dưỡc áp sam mấn lai
Gần đai giá khâu xấu
Hấu lúc đếch giú quây*
- 1820 *Giờ đây rà tế khả
Khả hoài nựa bó đai
Khả hoài thai giết roắt*

*Ghê hoài hát nựa mắt
Xất hoài hát nựa am.*

- 1825 *Sắp doòng khâu hát lệ
Au mà đế mà phải.*

KHẪU HẪY CHÙA

*Cuôn kim khâu hảy chùa
Sấy báo khâu hảy huồng
Vạn vật tua súc seng cầm thú*

- 1830 *Phấn đeo au pây tế thống nà
Phấn đeo au kỳ là pây báo
Pháp tế nắn chang rinh.*

*Doọc linh cung khâu hảy
Hảy là hảy tấu tin*

- 1835 *Chăn huồng thai gạ rại.*

*Cốp khuyết hảy ý ái ý à
Tua pya hảy phẳng thấu
Ngù hấu hảy bường lăng
Linh cặng hảy thi tấu*

- 1840 *Tua gâng hảy tin lầy
Phi siên chày tấu phủc
Mạ lăc hảy chang dào
Hoài khao hảy ý ẩng
Giả nêng hảy tấu đĩn*

- 1845 *Linh ky hãy chang đân*
Linh ké hãy tin phya
Lảm ca hãy piại mạy
Nốc sáy hãy tẩu gừa
Sura luông hãy chang lũng
- 1850 *Mèng cùng hãy chang nà*
Pya ngựa hãy pác bó
Nạn đảo hãy chang đông
Tua gấn hát xàng goản
Nốc phéc hãy nưa phò
- 1855 *Nốc ho hạy phò bường*
Khảm khắc hãy phò chang
Nạn quang hãy gấn rầy
Pất cây hãy chang cai
Mò hoài hãy thua khán
- 1860 *Mê tẩu hãy cốc kha*
Mê pha hãy cốc soóc
Mê nốc hãy doòng trà
Ma ngào hãy tẩu thên
Nốc én hãy tẩu phái
- 1865 *Doọc nu hãy nù mạy*
Pú cầy hãy mương nà
Eng ca hãy páo khéc
Phấn đeo hãy roóc rộc bầu minh
Phấn đeo hãy chang rinh bầu suồn
- 1870 *Mọi tua giú chang pá hãy đin*

Thân pây tiên khâu hãy
Táng gấn hãy pên lẩn

Mọi phỏ háy thua nhoong
Hây y ù y á

- 1875 Lúc sậy giầu háy khôm
Lúc huông giầu háy khỏ
Gần háy ít háy ý là chai
Phỏ háy gằm soong gằm lê giá

Thân lan huông tẻ háy

- 1880 Chũa te thai lẻ thai
Lan tẻ kìn keng hòai chẳm khẩu
Phỉ thẳm thai pây náo
Phỏ lan thai thèo mà
Thai sam hoàn liên phốc

- 1885 Thai xóc hoàn liên piến
Piến tín nằng phình phảy
Thèo nhằng đậy pên cẩu.

Lan háy lan tẻ thân
Hầu lai gần khẩu háy

- 1890 Phỏ te thai lẻ thai
Tức kỳ phải dài khẩu
Phỏ thai đặng bầu nản
Thả hoàn on liên tín
Phỏ tẻ thai hoàn giáp hoàn ất

- 1895 Pi nả khẩu pần lai
Thai hoàn bính hoàn đĩnh
Pi lẳng vạ nhằng lẹng

- Táng gản táng chấp chính xáu dàu
Khẩu vè rà lỏng lai giàu đày
- 1900 Rà hảy giá tè thân
- Sấy cốc rườn khẩu hảy
Phỏ te thai lè thai
Giú đai rà hát xướng
Rà giú bừa hát dôm
- 1905 Nhấp thêm mìn tẻ kím
Phỏ thai hoãn mậu hoãn kỹ
Pí nả nu cắt khẩu chang nả
Táng gản gỏi táng xa hát cấp
Hát cấp thàng tin phya
- 1910 Nu mà thàng thúc cấp
Hảy giá cổ tè thân
Se lai gản khẩu hảy
- Phỏ te thai lè thai
Giú đai rà hát lượn
- 1915 Giú hoáng rà thàn khần
Bấu thàng hoãn liên hứn
Thai hoãn canh hoãn thân
Pí mìn là bấu giác
Gản bấu giác phong lẫu
- 1920 Xa kin cở đày ngải
Hảy giú rà cở thân
Se lai gản khẩu hảy

- Phò te thai là thai
Giù đai rà gọn tổng*
- 1925 *Rà lúp lấu hát dôm
Hoản lẹo hoản tề hím
Thai hoản nhâm hoản quý
Pi nả nặm mì lai
Nặm qúa phai loát thống*
- 1930 *Táng gản tề xoi công xoi phai
Pi nả bầu khấu ngài, thai giác
Nặm lất thuồn phai nả
Bầu khoái xa tề muộn
Hầy giá khỏi tề thân*
- 1935 *Se gản đai khấu hảy*
- Phò te thai lè thai
Mà rà tề xoi môi kin lấu
Hát nhạu đuồi mề nhinh
Bầu lao pền răng giường*
- 1940 *Rà hảy giá tề thân
Nhuồng lai gản khấu hảy*
- Phò te thai lè thai
Mà rà au năng hoài hát tổng
Hầy giá khỏi tề thân*
- 1945 *Phò thai vẫn thìn tị
Pi nả khấu pền lai*

*Phở thai hoàn tuất hợi
Pi nả gản khẩu máu
Dương gian mi lai pỉnh*

1950 *Hày giá khôi tẻ thân.*

*Phở thai te là thai
Rà tẻ kin nựa hoài tang tón
Thai rắp hoàn thân dậu
Pi nả khẩu vẫn lai*

1955 *Phẳng phùi thẳng thiên hạ
Khôi hây giá tẻ thân
Se lai gản khẩu hảy
Thai rắp hoàn sừu dân
Pi lãng gản bầu rài*

1960 *Mò hoài giú bầu an
Lúc lan tẻ pên pỉnh
Vẹ dưỡc hấu cáp lãng
Vẻ lẩn se cáp máu
Phở te thai lẻ thai*

1965 *Lắc lải kin hoàn oóc
Gản bầu chác gạ thai*

*Phở thai rắp hoàn kiến
Hoàn kiến bầu pần thư
Hoàn trừ bầu pần giùng*

1970 *Gản thai rắp hoàn mạn
Hoàn mạn hoàn thiên tặc*

Lúc đéch giú bầu an
Thằng mừng giú bầu đày
Hãy giá gọi tẻ thân.

1975 Phỏ te thai lẻ thai
Au năng hoài hát tẩu

Khẩu lâu rà au mà
Au mà se hẩu phỏ
Thai nấp mền hoàn bình

1980 Hoàn bình thằng mừng giùng
Phỏ thai rắp hoàn đĩnh
Hoàn đĩnh quốc đày an
Lúc lan giú phú quý
Phỏ thai rắp hoàn chấp

1985 Hoàn chấp hoàn đại ác
Khoái lạc hẩu thằng mừng
Pi them bươn giú háo
Khòì hãy khòì tẻ thân.

Mỗ thai rắp hoàn phá

1990 Hoàn phá gằn thai lai
Mỗ thai rốp hoàn nguy hoàn thành
Thành nguy mò hoài phẩu
Gằn thai rắp hoàn thu
Hoàn thu hoàng khoăn túm

1995 Đéch ké đày giú an

*Lúc lan đẫy phú quý
Hãy giá khỏi tẻ thân*

*Thai rắp mền hoàn khai
Hoàn khai hoàn sinh khí*

2000 *Quốc thi giả giú an
Gần dương gian khoái lạc
Thai rắp mền hoàn bẻ*

*Hoàn bẻ giú đay đay
Thằng pi rầu giú vượng*

2005 *Hãy giá khỏi tẻ thân*

*Tiên khai hoàn tam nang bát khí
Nàng cuốn chất tu đét
Nàng cuốn pét tu phân
Nàng thất khí là đét*

2010 *Nàng bát khí là phân
Nàng lôm khi lôm phắt
Nàng nhị khí còn làng
Nàng tám khí còn phi
Khí hấp bầu mì ân*

2015 *Khí khôm bầu mì nghja
Vĩ diều còn đảo mà
Phấn rà giàu khâu hảy
Hãy giá cở tẻ thân*

Se sưa hân khâu hảy

- 2020 *Chúc seng hây nghi ngáo ý ừ
Bấu pây là móc giác
Pây mà là đàng khát khôn đeng
Rắp tua dặng đẫy khớp
Rắp hỏa dặng đẫy kin*
- 2025 *Oan gia gản thi già
Mà hây chũa giàu than
Mà hây huồng giàu lẩn*
- Khỏi hây giá khỏi thân
Hầu mạ xinh khâu hây.*
- 2030 *Mạ miác hây giú dào
Chũa khỏi mà nầu pao gắm xát
Siểu bấu đẫy pác cát lẩn li
Mọi hoàn pây thi rầu mần khúy
Mạ oóc đẫy thâng thi thèn huồng*
- 2035 *Khúy mạ quá chang nha
Gản lai đẫy dóm mạ
Tức sắc cở au mạ hất rềng*
- Thai nhằng cở xo pèng đuổi mạ
Cứ khỏi mà hây huồng*
- 2040 *Khỏi hây khỏi tề thân*
- Phấn mò hoài khâu hây
Hoài ké khỏi răng xa
Mọi pi là hất nà liệng châu
Vần khâu liệng thặng nốc thặng nu*

- 2045 Au pây se giòcc pá
Mọi pi khỏi phà éc thư nà
Kẻ éc nà khỉn phya kin nhả
Khẩu khỏi giú cốc lầu
Mềng khớp tăng đàng pâu oóc lườt
- 2050 Lầu soóc thèo lồng nà
Chầu thèo đá sưa thư sưa khớp
Chầu tè nhằng kin khẩu liệng hoài
Hắt rừ khả hoài thai kin nựa
Nựa hoài chăm khẩu lầu kin hoan
- 2055 Khôm khô gấn dương gian khả khỏi
Cứ tè mà ây hưởng
Thân hẩu tối lừ khao khẩu hảy.
- Mò hoài thẳng phẩu mạ oóc phò
Hắt rừ hẩu mọt lừ (lò) thư tháp
- 2060 Nấp hẩu lừ thư nấc giầu phằng
Thư thẳng năng tè dỏc
Pác khỏi kin kỳ lai
Păn hẩu cái mò khoai thư đuỏi
Cứ khỏi mà hảy hưởng
- 2065 Thân hẩu tối mò mà khâu hũy
- Mò khỏi rự hắt nà
Hắt rừ hẩu tua ma kim khẩu
Ma nhằng rự rèo chầu pây đông
Chầu đày xỏm ma qúa

- 2070 *Mu rà kin nặm thả thẳng rằm
Tao thềng gò mu thai kin nựa
Mu mè nhằng đầy kỹ ăn pi
Mu thắc bầu đầy pi liên khả
phi mu xẻo mọi giường kim hoan*
- 2075 *Khôm khò vở dương gian khò ghét
Khỏi hãy giá tẻ pây
Ni hẩu tôi ma nhang khẩu hãy*

*Ma cần tăng giẳn thang
Ma quai táng hãy châu*

- 2080 *Ma kin khẩu ma rêng
Hẩu ma li khai eng tẩu thoóng
Lì pác thoóng bầu sâu
Pan may piên ma doóc
Thắng phí pác ma vẫn*

- 2085 *Thẳng búng pan vẫn khi
Cứ khỏi mà hãy huồng
Thân hẩu tới mèo lủi khẩu hãy.*

*Mèo khỏi nằng phình thẩu hất pèng
Mèo khỏi pi lúc eng khấy mắt*

- 2090 *Bầu mi nựa mắt đai
Nịn tăng sai gò dắc
Mèo khỏi bầu pây quây
Giú phình phảy thẳng náo*

Choóc tín xúc rào đàng

- 2095 *Ngoảy dưông râu bầu óóc
Nhằm khòì mà hãy huông
Ni hẩu hán gò rì khẩu hãy*

Hán ý tó đàng pèng

Hán cò rụ đénh keng cáo cạt

- 2100 *Pi soong rào hán eng
Mè pát lè gò bán
Mè hán lè gò rì
Dưông rì xa hán ké
Hán ké lè tang ma*

- 2105 *Ý lâu là hán nùm
Mọi hoàn giú thổng nà
Mọi hoàn xa kin nhà
Pác mần dĩ kin ne
Tha mần le ngòi lằm*

- 2110 *Nhằm khòì mà hãy huông
Ni hẩu tôì pát nà khẩu hãy.*

Mè rà rụ óóc xáy

Xắc láì cây râu vắc

Chấu lè thắc pây nà

Phà khòì pây kin mềng kin nhào

- 2115 *Khòì thèo rụ kin khẩu kin rằm
Xa bầu đấỵ sam bưon lè khả
Pát là thỏ pên pyạ tăng pi*

Bấu rụ xa tua rầu hát mê
 Nay khôi mà hãy huồng

2120 Thân hấu tua cây kim khâu hãy

Tua cây thái ngòi pèng
 Nhằng eng bấu rụ khả
 Huồng táy đầy nằng thên cò cham
 Sấy bấu đầy kin mường cò vắt

2125 Cốt cây hát đường sương tầng đai
 Thai nhằng đày xo pèng đuổi cây
 Giờ này mà hãy huồng
 Ni hấu tối quang đồng khay hãy.

Quang kín rầy phắng phya

2130 Quang kin nà phắng pá
 Giền hăn, ma liêm thấu
 Thấu khôi pây síp lũng cầu làu
 Ni au kha thèo mình
 Hoàn khôi kin hoái mạy hoái gà

2135 Bấu mì ràng oan gia thi già
 Tẻ oóc pây kin nhả nhỉ lao
 Pừa nẩy mà hãy chữa
 Ni hấu tôi đảo đồng khâu hãy

Dào té giú chang pá kin mần

2140 Mường Giang thỏ sãm kéo
 Pây hát thềnh pò

*Pây nhò khôn chang kéo
Khòì pây thèo liễn thòm
Vĩ cá đoóc dào đông siên khô*

- 2145 *Cứ nấy mà hãy huông
Thân hấu tới nạn đông khẩu hãy.*

Nại chang pá chang đông

*Hoản xa kin ỏi mạy
Gần đầy hãn liễn thấu*

- 2150 *Bấu rự soán kin năng
Cứ nấy mà hãy chùa
Nỏ hấu đỏi đường sinh khẩu hãy.*

*Dường ón khẩu hãy huông
Dường seng khẩu hãy chùa*

- 2155 *Mọi vật tua cảm thú chang đông
Bấu rự nả mình sinh phỏ mẽ
Mẻ óóc thái lôm rềng
Mẻ seng thái siên khô
Khòì gủy mẽ kin nôm*

- 2160 *Phòi ơn hoản mẽ óóc
Cứ nấy mà hãy huông
Thân hấu tới đường chiêm khẩu hãy*

*Thĩ mản giú đĩn Hác Quảng Tây
Dường chiêm mà hãy chùa*

- 2165 *Nửa điển thọ đang pèng
 Mọi hoãn pây au chiên mà piái
 Phấn là au hát mù hát hài
 Phấn là au hát lài mà nằng
 Au chiên hát tha nà mà phải*
- 2170 *Mọi gản khâu mà ngòi đây phiức
 Cứ nấy mà hãy huồng
 Thân hấu tua mản chòn khâu hãy*
- Mản là khôn te luông
 Chòn là khôn te sáy*
- 2175 *Mản tẻ khâu hãy huồng
 Chòn tẻ khâu hãy chứa
 Khâu giú rầu hát rềng
 Sinh thành khôn lếu chúc
 Ma khớp là xung khôn*
- 2180 *Gản au ni khâu rầu
 Cứ khỏi mà hãy huồng
 Hấu ngọc thỏ, ma han khâu hãy.*
- Nà rại nà ma han
 Tha đeng tha ngọc thỏ*
- 2185 *Ngọc thỏ khâu hãy huồng
 Ma han khâu hãy chứa
 Ngọc thỏ đang ý thọ mình luông*

*Ma han đàng luông thọ mình diễn
Giờ rầu mà hãy hưởng*

2190 *Thân hầu phò linh cặng khâu hãy,*

*Linh kin mác chang đồng
Ăn kin ăn khâu thấy
Kin in khâu đản nòn
Gần hăn au dước phiú*

2195 *Phúc au pây hát xo
Sai gò vừa tè khát
Sứ nấy mà hãy hưởng
Thân hầu doóc nạc pya khâu hãy,*

Nắc khôì đàng ý thọ mình luông

2200 *Phén năng chẵn thúc mãi
Thải thúc mãi vừa luông
Mọi mừng xa năng nạc*

*Au pây hát mạ quài sửa khôn
Hát rừ đây hầu khôì*

2205 *Minh kỏi hác bầu pần
Thằng đàng thân sửa khát
Cứ khôì mà hãy hưởng
Ni hầu doóc ổn moòng khâu hãy*

Ổn khôì khâu hãy hưởng

2210 *Thằng moòng khâu hãy chùa*

Soong khởi thông cheng mường
 Tua ồm là kềm bông
 Tua moòng là kềm đáng
 Rườn làng giú chang tôm

- 2215 Hoăn nậy mà hảy chũa
 Ni hấu tới lĩn đơng khẩu hảy.

Lĩn khởi lúc vương Tường
 Đại tướng quân là khởi
 Mè khởi pây tức mường

- 2220 Hủi nải đẫy kim Tinh lỏng phá
 Au thẳng giáng thẳng cung
 Thọ gạ nhằng sửa giáp
 Binh mạ lạc khẩu đơng
 Ni khẩu rằng hắt lĩn

- 2225 Cừ khởi mà hảy huồng
 Ni hấu tới báng mèo khẩu hảy

Báng mèo bầu luồn giai
 Báng hoài bầu luồn roọng
 Báng roọng mi gấn thai

- 2230 Báng giai mì gấn luồn
 Nừa phạ hấu khởi lỏng
 Nừa bân hấu khởi roọng
 Hấu khởi roọng au khoăn
 Hấu au gấn thì giả

- 2235 *Cứ khôi mà hãy hưởng
Ni hầu tới nu nà khẩu hãy*
- Nu khôi giú chang rù
Kin khẩu giú chang nà chang giáo
Bầu kin là mốt giác*
- 2240 *Bầu roọng pác tè nua
Phò thi giả sãm chan
Phò dương gian sãm rại
Sam síp cấp lỏng nà
Sí síp công lỏng thông*
- 2245 *Công tức nu tha lấp
Cấp tức nu tha dôn
Cứ khôi mà hãy hưởng
Ni hầu tới nốc cu khẩu hãy.*
- Tua nu nhắng mi lấp giáo khẩu*
- 2250 *Nốc khôi bầu thi ai
Nhò thai đây ín pác
Phò thi giả sãm chan
Gần dương gian sãm rại
Teng páy pắc bó nặm*
- 2255 *Hoảng pây thàng mác lũng
Khôi pây kin giàu thúc
Thúc bầu thúc thi đại*
- Thúc sai gò kin khẩu
Kha xô kha thúc teng*

- 2260 *Kha phẳng kha thúc hoàng
Thúc thẳng pác liền kha
Khoen gò thai piại mạy
Cứ nấy khởi hầy huông
Ni làng pha khẩu hầy.*
- 2265 *Lấy khuổi khìn kha đai
Lấy phai quá kha mầu
Roọng tẩu khổ sén mà
Roọng pha mà hầy chùa
Thỉ khởi giú thả quảng hoằng luông*
- 2270 *Dường ni giú đại hải
Huyền cả gằn thi giả rụ kin
Khôm cả gằn mường đĩn rụ thối
Sáy bầu quá kếp giể
Mần nhằng au mà xiu*
- 2275 *Húy bầu quá tua pha
Mần nhằng au mà xáu
Mần bầu quá tu tẩu
Mần dĩ au mà kin
Thèo pây quá kỹ giàng*
- 2280 *Mần nhằng au mà ghé
Mọi tua mần cấp quẻ mà kin
Chấn khôm phỏ mường đĩn hẩu lẹo.
Cứ khởi mà hầy huông
Phỏ mường đĩn mà thuôn*

- 2285 Mọi thì cò mà đơ
Vạn vật tua chúc seng hãy lẹo

Tín hấu lẹo mạ hi
Tua lừ là hãy hỏa
Tua mạ lè hãy quai
- 2290 Tua hoài hãy nghĩ ngá
Tua thì già hãy sìn
Tua phiêng hãy mi lị
Mọi tua mọi mi lỏ mìn thàm
Nguyên gằn phỏ dương gian rụ gạ
- 2295 Hủy nài tằm điều cón dào mà
Bân đĩn hấu mần hát
Phuối mà cãng chí chất nả huông
Phuối mà cãng sãm sưng nả chùa.

Chùa nả thai sam hoàn lẻ phốc
- 2300 Thai xố hoàn lẻ hăn
Thèo tín nẳng phĩnh phảy
Thèo nài đậy vắn cẩu
Thàn lều gạ phỏ thai
- 2304 Lắc lải kìn hoàn oóc./.

**MỜI CHÂN HƯƠNG LÊN GẶP
NGỌC ĐẾ TAM THANH**

(Dịch từ nguyên bản Nôm Nùng)

- Nghe, hãy nghe đọc kinh
Nào ai gọi Ngọc Đế Tam Thanh
Lò hương nhà nào phát
Hương lên đặt lầu giữa
- 5 Khói hương vừa thoảng thơm
Bỗng thơm hương gỗ hoác
Thoắt thơm hương gỗ thông
Hương từ bên nào về
Hương từ lối nào tới
- 10 Hương cô nàng nào thấp
Hương cô gái nào chằm
Khói hương bay lên trời
Hương lên cầu tới trạm
Hương lên lọt lầu hoa
- 15 Hương lên lọt lầu nha

- Ngựa trẩy ở trong trạm theo nhau
Lừa tiên trong doanh trại cùng hí
Anh nào tự tiện về
Về chơi hay có việc?
- 20 Đêm quan thầy mơ hay
Mơ trời mở sáng láng
Mơ được mặc áo hoa
Mơ trên lầu đài khách
Khi bỏ bùa thì thảm không hay
- 25 Đêm nay thầy viết bài không thẳng
- Bỗng chốc gọi không đạt dập ngay
Không thật lòng thầy đứng
Bên nào mời kim quế hoa thơm
Ai đó mời mẩu đơn Thầy trẻ
- 30 Trời hừng từ ngàn dặm Thầy về
Hương hoa bày tam giới
Còn lễ khác cũng hay
Nhưng ai nói làm rằm ngoài ấy
Hãy xem cho kỹ càng
- 35 Cửa trong Thầy còn đóng
Cửa ngoài Thầy cài then
Ba tầng cửa khóa chặt
Hay hay Thầy hay hay
Cửa trong ta còn đóng
- 40 Cửa ngoài còn cái then
Ba tầng cửa khóa chặt
Cửa sổ toàn nôm vàng

Cửa to toàn nôm sắt
Gắn cúc vàng cúc bạc lung linh

45 Ai đó như đầu khẩu trong doanh
Hai nàng cùng chàng hương vừa tới
Nào ai nói ngoài ấy ồn ào
Chớ ngao gầm gừ ngoài ngõ
Tiên hoa hay Bụt hoa

50 Người đưa tin mới báo
Mời Thầy trẻ sang lâu
Người hầu còn chưa lại
Hỏi con trẻ báo gì
Sớm nay hoa sáng chói

55 Hương hoa bày hai phía thật hay
Đúng là hương trần gian cõi thế
Không phải hương hai ngã
Phải lữ hương thế gian
Trông gần như đám khói

60 Trông xa ra đám mây
Hương đến sớm không sương giá
Hương đến trưa chịu nắng

Lữ trẻ gọi thủ môn mở cửa
Nói Pú Xu mở cửa sổ

65 Mở cửa cho hương khói về nhà
Mở cửa cho lễ hoa vào cửa
Đưa hương lên bàn thấp Thầy hỏi
Đưa hương lên bàn cao Thầy thăm
Vắt vả hỏi nàng Hương

- 70 Chàng hương không liều bước
 Một ai gọi tìm quan
 Mang trà tốt đem thưởng
 Con quỳ sát mặt đất
 Trẻ nằm sấp mặt sông
- 75 Lời hỏi với hai chàng
 Lời thăm cùng chàng Hương
 Hương trẻ nặng hay nhẹ
 Hương trai gần hay xa
 Hương trai lành hay dữ
- 80 Hương trai giặc hay cướp

 Một cánh lên lầu các lấy súng
 Một cánh lên lầu lớn lấy nỏ
 Năm mươi lên lầu hoa lấy súng lớn
 Trai mọi ngã năm rường
- 85 Ai nấy riêng điếm vũ khí ra ngoài
 Kiếm lấy giáo ở công đường
 Kiếm lấy cung cùng nỏ
 Năm mươi kiếm đúc bằng vàng
 Kiếm lấy vũ khí cho hết
- 90 Chúa các đội điếm binh
 Ở trong doanh báo hiệu
 Báo mọi lầu trong doanh
 Điếm quân binh lên đường
 Dù cho Hương gỗ tươi lên khói
- 95 Dù cho Hương gỗ mục lên hương
 Dù cho Hương ma mãnh lên ở
 Dối để Thầy đi chết

- Dối để Thầy bị giết
 Lừa Thầy ngã ngựa để chặt đầu
- 100 Lừa Thầy xa doanh trại bơ vơ
 Hay là Hương loài người nói suông
 Hay là Hương thế gian nói dối
 Nói dối Thầy không xuống
 Nói suông tiên không đi
- 105 Liều đi thành người đại
 Liều bước hóa người thừa
 Liều về thành hèn hạ
 Đường có lí Thầy xuống
 Lờ có lí Thầy lên
- 110 Bước bậc thang Thầy đếm
 Các nàng hơi binh tiên
 Mở hòm rương nào đúng
 Trai trẻ ngay lập tức
 Đức thư lên lâu cá
- 115 Không phải Hương báo giặc báo dã
 Không phải Hương báo quả báo trâu
 Không phải Hương đến lầu cáo bệnh
 Không phải Hương báo dối báo không
 Không phải hương ma mãnh đến dụ
- 120 Không phải Hương quanh quẩn trong nhà
 Hương thơm lòng mọi chốn
- Con kể gốc tích Hương
 Trẻ kể gốc tích Hoa
 Phải thật gốc Hương Hoa mừng Hác
- 125 Phải thật Hương quế ngọc trong kinh

- Phải thật Hương thơm lừng Ngọc Đế
Người giang manh dao sắc lên rừng
Người dương gian cầm dao lên chặt
Bỏ xuống cối giã mịn
- 130 Bỏ xuống sàng mà rây
Rây cho thành bột mịn
Cho mịn hơn hạt bụi
Tre chẻ nhỏ thành thanh
Tre chẻ thành từng thẻ
- 135 Nước là "hắt" đem nhào
Nước ba lần đem trộn
Thẻ tre lăn đi lăn lại
Tay luôn tay lăm tiếp
Làm nên cây hương đỡ chân hồng
- 140 Làm nên cây hương thông chân xanh
Sợ mưa gió đất ẩm
Sợ mưa gió phải nắng
Lấy giấy điều về gói
Lấy giấy đỏ về bao
- 145 Đặt lên điện quan nha
Bọc để nơi Ngọc Đế
- Ngọc Đế phát hương nhỏ khỏi doanh
Ngọc Đế mang hương thanh ra phát
Phát cho các Thầy trẻ thổ quan
- 150 Mọi mừng có hương thơm đón khác
Hương trắng Hương Tam Thanh
Hương xanh Hương Tam Bảo

Đồn đại thẻ hương thông
Quảng Đông được xuống lên mua bán

155 Người Hác mang thuyền nhỏ xuống lên
Người hác chở thuyền to lên lọt
Lọt lên trại bốn doanh
Có lối lên Nam Ninh, Bách Sắc
Mọi màu giấy là nụ là hoa

160 Mang về cho dương gian kinh Phật
Mang về đặt trước nha kinh chúa
Ai nấy lo kinh tổ kinh tông
Ai nấy mua hương thông kinh Phật
Mọi người được thuận lợi bình an.

165 Người dương gian mang tiền đi mua
Thật đây thẻ hương mịn gỗ thông
Thật đây sợi hương thanh hương quế
Thật đây sợi hương nhỏ hương thơm
Hương bèn được mời hồn hôm sớm

170 Khói hương lên nghi ngút mời Thầy
Thế gian có việc gì lên đây
Các con tằm trầu lại bỏ cau
Hương trai có việc gì lên hỏi
Dương gian có việc gì lên kể

180 Hãy kể mọi lâu các rõ ràng

Thầy thông báo các doanh thắng ngựa

- Thầy sẽ liệu binh tiên
Tháng giêng ngày mồng một
Tháng bảy ngày mười bốn
- 185 Phật lên ngôi bán hương
Hoa lan gài mái tóc
Vào tháng chín đêm rằm trăng tròn
Mọi người bày xôi hoa xôi quý
Thế gian bày xôi quý lên nha
- 190 Dương gian bày xôi hoa lên Phật
Các Thầy còn phục dịch trước nha
Vua cả lo cửa quan trần thế
Tháng ba đến mồng hai hoa nở
Mọi chốn lên trồng hoa sửa nư
- 195 Bào con gửi con hoa
Ai nấy đi lo cá lo tép
Ai nấy lo đạo lý nhân tình
Ai cũng đến xưng danh với Thầy.
- Quan trên gửi tờ sớ đến nơi
- 200 Thông báo khắp thế gian đều biết
Tin thông báo Ngọc Đế qua đời
Tin đến báo Hoàng Đế mất rồi
Cho gọi Thầy liệu lên thăm viếng
- Hàng Hương từ thế gian lên lợt
- 205 Cho thu thập yên ngựa vào trong
Hàng Hương nói thế nào với thầy
Mời thầy xuống dương gian biết rõ

- Mời thầy xuống đất kinh thông báo
Lệnh báo đổ như máu
- 210 Thư báo nóng như lửa
Cho Thầy xuống châu xa biển rộng
Cho Thầy lên cây riềng ngọn đờ
Cho Thầy xuống cây dưa búp mềm
Thầy báo xuống trước kể hàng nghìn
- 215 Cho Thầy xuống ngày đầu kể vạn
- Thư báo thảng bầy nàng dùng chân
Nàng lo quần áo đẹp chờ ta
Cầu cho các tiên gia đi cùng
Cây hương thay vua chúa đến sai
- 220 Sai tiên xuống dương gian cùng hoa
Rằng mười tám ta chờ
Tám tiên xuống thất lưng đội đầu
Sai mời Phật Vương Mẫu về đây
Đào tiên ở trong tay Thầy dùng
- 225 nghe lệnh vua cao cả
Lại đến ngày Vua ra
Phân chia các tiên chị tiên em
Ai lấy lo chia khăn mua giáo
Tay cầm cây gậy quý ra oai
- 230 Nó được cứu thiên thai mừng trời
Tám động phủ chân tiên
Quay trở về xuất hiện trên lầu.

- Mời thầy ra thẳng ngựa điểm binh
Cho ta xuống hạ giới cùng hoa
- 235 Nói cả Thầy chủ nhà lầu trên
Nói cả Thầy nhà tiên Thầy trẻ
Quay lại nói người hầu lầu bạc
Cả Kim Thông đằng sau Thầy báo
Thư tới báo sư phụ phục tang
- 240 Ai nấy lo mang súng theo thầy
Nào ta đi tới đó cùng chàng
Ai nấy mặc áo quần thẳng ngựa
Ai nấy lo cưỡi ngựa cho ngay
Ai chậm trễ đi sau quan trách
- 245 Thầy Hác cùng thầy Hác cùng phe
Thổ quan cùng thổ quan kết đôi
- Thứ nhất có Thầy cả căng dây
Ai nấy lo chinh tề lên cao
Ai cũng biết mình là binh tướng
- 250 Mặc áo quần nhiều màu sắc sỡ
Đôi tất màu hoa mạ đẹp thay
Dây lưng sáng vàng trắng vừa ý
mặc chiếc áo trắng nõn thoảng hương
Cưỡi ngựa đực long trắng thật oai
- 255 Ngựa đi khỏe như hùm
Ra dáng con sư tử
- Thầy cả đội mũ gang

- Mặc áo màu hoa vườn sắc sỡ
 Mặc cái áo ngang dọc in hoa
- 260 Như chàng trai giỏi hát
- Thầy cả mặc áo xinh
 Tiên Kim mặc áo đẹp
 Cái áo đẹp in rồng
 Cái áo ba trăm cúc
- 265 Cái áo bảy trăm giải
 Đóng cúc không đến cúc là trua
 Buộc giải không tới giải chiều tối
 Cưỡi ngựa được long cư
 Người già tới nâng tà mang mũ
- 270 Con trẻ đến cầm roi
 Đầu xanh về mang tráp
 Trai khắp vùng mừng giang
 hàng phu thật nghìn khổ
 Tờ sớ về chọn người
- 275 Thư đi tìm đến chốn
 Trẻ đi thì đánh trống chiêng
 Đánh trống chiêng có lời
 Bắn súng có chỗ bay
 Dẫn ai tới thắng ngựa
- 280 Để đưa Thầy gọi phu
 Để các tiên lên đường
 Thắng yên ngựa ra chuồng
 Dắt ra chớ chậm trễ

- Ba mươi con ngựa lang ra chuồng
- 285 Bốn mươi con ngựa bạch thẳng yên
Thắng ngựa thẳng con khỏe
Chọn lừa chọn con hăng
Thắng ngựa đực bạch hạc mắt sáng
Thắng ngựa đực cổ vằn phi khỏe
- 290 Lên trước như én bay
Ngựa đực "hải" phi nhanh
ngựa yếu cứ đeo chuông
Bước chuông kêu loong coong
Ngựa đực thẳng yên vằn
- 295 Ngựa cái thẳng yên hoa
Con nào nhanh lên trước
Lên trước ngựa thầy bay
Ai nấy lo giữ cung cho chắc

VÀO CỬA ẨM QUAN

- Ai nấy giữ lễ lạt cho chắc
- 300 Thắng ngựa xong cát bước
Dắt ra khỏi doanh trại chờ thầy
Cưỡi ngựa ra cửa lầu
Ta ra khỏi chuồng nhỏ
Ta ra khỏi chuồng lớn
- 305 Lòng đa đa thôi móc
Lòng lếu điếu thôi treo

- Chim "eng báo" ra khỏi giọt gianh
Chim "eng ca" ra cửa sổ
Chim "eng báo" ra cuối dàn
- 310 Mang cò hồng ra ngoài
Kiểm lấy con tê tê đuôi vẫn
Kiểm lấy "gian oai" xam xám
- Tiên sẽ đội mũ hoa
Kiểm ba mươi thuyền xanh
- 315 Kiểm sáu mươi thuyền nhỏ
Chèo chia ra hai ngã
Thuyền to ra hai phía
Xôn xao mái chèo đôi
Thuyền bơi ra từng đàn
- 320 Đàn nhỏ lại đàn to
- Ai ai đều lên ngựa
Thoát lên ngựa bên phải
Ta dắt lừa đi lên
Cầu trắng vốn đã có
- 325 Thuyền hoa của thầy rõ
Cầu em có ba nhịp
Ra lầu hoa tám nhóm
Ra lầu gác treo khăn
Ra lầu ngân treo đai
- 330 Cưỡi ngựa ra cửa lớn
Cất chân ra cửa điện
Ra khỏi cửa kỳ lân
Hoa trời xuống dương thế

- Gần trông như khói bếp
335 Xa trông như mây phủ
Quân binh bắn súng lớn lên trời
Giờ ngộ cho quân tiên hợp mặt
Cưỡi ngựa là phát cờ
Đàn anh thì đeo gươm
- 340 Đàn ngựa cứ rầm rập đi lên
Quay lại cũng qua đường mẹ Hoa

NGẮM CÁ

- Một đoàn theo đường nước ngắm cá
Một đoàn ra cánh đồng ngắm lúa
Con hãy gọi quan chúa lại đây
- 345 Ta ra ngắm vừa cá vừa chim
Đàn cá lớn lượn lờ
Ngày ngày chờ chân thác ăn cỏ
Vừa há mồm vừa ăn
Men theo đá, cá "cây"
- 350 Cá "cây" đầu nó to
Đầu to đuôi xòe én
Con cá mặng đứng đầu
Ngày ngày ở thác cao vực rộng
Kéo thành hàng cá "ìn" đuôi hồng
- 355 Cá "teng" cùng cá "phê"
Cá "phê" da nó đen

- Bám đá người không thấy
 Cá "chất" đầu cũng to
 Nào lại cùng ta đi trẩy hội
- 360 Đàn "cá dỏ" mồm dài
 Cá "ngây phan" không lưới
 Đùng đình con cắt vó
 Lưng đen là cá bo
 Mồm há rộng cá ngao
- 365 Lưng xanh con cá trắm
 Quanh quần con cá "teng"
 Mắt đỏ con cá nheo
 Vẩy óng ánh cá "ngây"
 Dạo chơi con cắt vó bụng xinh
- 370 Trẻ tim bắt cá "mận" dưới phai
 Sáng mai nấu cơm trưa cho chủ
 Thầy sẽ đi xe dây
 Tiên đi xuống bện thùng

NGÁM CHIM

- Chúa Hoa nhắc đàn trẻ
- 375 Tháng bảy đã đến nơi
 Ai nấy lo dành cơm sớm chiều
 Đem về nặn con chim con muông
 Đem về nặn con diều con quạ
 Nặn con chim qua đèo
- 380 Nặn con khướu qua cửa
 Nặn con quạ qua lũng

- Nặng phượng bay trên núi
nặng con quạ đến đậu
Nặng chim bay mạn trên
- 385 Nặng con khướu khéo hát
Nặng én bay tấp nập lưng trời
Con cuốc ở bờ ao bờ suối
Đàn sáo cùng riu rít trên đường
Nhảy nhót cùng mổ nhau chỉ ché
- 390 Nặng gà gô cổ hoa
Mắt liếc mái gà hoa mơ cổ rụt

PHÂN VIỆC CỬA QUAN

- Trẻ đi gọi bố Quần cho quan
Nàng đi gọi ông Giang cho Thầy
Bảo đến cả ông Huyện cho quan
- 345 Ai nấy đến chờ lễ chờ lạt
Các thầy sai chim bay lên trời
Thư gửi báo dương gian thẳng ngựa
Nói hai bà nhà chủ lầu hoa
Ai nấy đến lo rượu trà cho Thầy
- 400 Ai nấy dặt trâu cau vào thân
Ai nấy bỏ trâu cau vào hộp
- Têm trâu bỏ vào tráp cho đầy
Bỏ cau vào bồn vàng cho Thầy
Để quan đi soát chim soát cá

- 405 Nói với kẻ mắt mờ không thấy
 Ai tự lo thu vén vào người
 Ai ai giữ sào bạc lừa lên

NGẮM QUẢ

- Trai gái còn nói chuyện rôm rả
 Sớm mai đến giờ dần, giờ Mão
- 410 Đánh thức dậy hút thuốc, uống chè
 Chia nhau đi tìm hoa tìm nụ
 Đi ngắm cau ngắm trầu
 Nào ta ngắm gốc cây
 Ra cây mơ trong bản
- 415 Ra cây vả ngòi rừng
 Ra cây dọc trong rú
 Ra cây "muối" trên đồi
 Ra cây đào xóm nhỏ
 Trong trắng vàng quả soài
- 420 Bờ suối là quả gắm
 Tay bưng là quả mít
 Hình tròn là quả lê
 Thánh nải là chuối ngự
 Cuồng mồi là trám đen
- 425 Quả tròn đúng quả muỗm
 Thành chùm quả dâu da
 Ăn ngon là quả cam

Ăn chua là quả chanh
 Ăn thấy ngứa quả sấu

- 430 Ăn chua ít quả soài
Có gai là quả dẻ
Khe rọc quả "răng trâu"
Ăn ngọt lịm quả nhãn
Dưới nước là quả "phù"
- 435 Trên rừng à quả "thuốt"
Vạn thứ quả ngấm xong
Tiên gia ngấm chim muông

NẶN CHIM MUÔNG

- Sao hết được nàng đẹp dương gian
Sao hết được nàng Kim cửa thế
- 440 Nay nhắc đàn con trẻ
Tháng bảy đã đến nơi
Ai nấy cất bát cơm trưa tối
Đem nhào bột nặn chim
Chia bột nặn con khướu
- 445 Nặn con chim qua đèo
Nặn con khướu qua núi
Nặn đàn khí lũn thung
Bày để đó hoa nụ ta lo
Bày để đó cho nàng thu xếp
- 450 Được phục dịch ma lành
Quanh năm có mấy lần vất vả
Ai nấy lấy mây song làm rắn

- Lấy vải phủ làm gà
 Lấy vải mịn làm chuột
- 455 Lấy "kim long" mà vẽ
 Lấy "chấm ché" lại xem
 Đem hòa lẫn thành chim thành chuột
 Lấy củ nghệ về già
 Bánh dày nặn dài thành rắn lại thường luông
- 460 Nặn phượng bay qua rừng
 Nặn con quạ canh nương
 Nặn gà gô cổ hoa
 Bày trước lầu Thầy đếm
 Nặn chim chích chuyền cảnh
- 465 Nặn đàn vượn ngọn cây
 nặn chim "sậy" luồn bụi
 nặn con hùm dạo lũng
 Nặn chim sẻ chim "huyền"
 Nặn quạ cùng điều hâu
- 470 Đàn chim chích bay cao
 Cả chim công lông mượt
 Cả chim "tùm" gà rừng
 Cả chim "pháy" chim yếng
 Đếm cho hết cho đều
- 475 Con nào cũng nhảy vui đi trước
 Đến nước thì ngấm cá
 Đến ruộng xem ếch nhái
 Suối khe thì nặn rắn
 Trên đồi thì nặn chim

- 480 Nặng mọi thứ đủ đầy
Cô nàng nặng đẹp hay vừa ý
- Đánh chiêng xuống hai phía
Cỗ pháo đặt đôi giữa
Cánh đồng vọng vào lũng
- 485 Đến tám ngả đất mừng
Ông lớn thì đi Hác
Bảo cô nàng quê hương
Đến nàng Kim cõi thế
Tháng bảy ngày mười bốn
- 490 Thầy đi không trở lại
Ông lớn bèn thu hết
Các chàng không đi Hác
Người Hác thu lấy ruộng
Thư gửi sửa lại kho
- 495 Sửa cái kho lúa nương gieo cấy
Lấy cái gì nuôi miệng
Đất Hác Thầy không lạ
Mường Kinh núi không cây
Cũng lo liệu dựng đình
- 500 Trời mưa có chỗ trú
Ý chí anh có nhiều
Làm em trai chịu khó
Số mệnh thì trời sinh
Có sức ta khắc nạn
- 505 Ta sẽ gửi hoa lan trần thế
Gửi nàng Kim dương gian
Anh sẽ đi tới Kinh

- Vất vả xuống đất Hác
Đi Hác lấy tiếng to
- 510 Đi mừng lấy tên mới
Gần anh không thấy mặt
Xa chàng không thấy mũi
Giã nàng xinh đi xa
Được đi khó trở lại
- 515 Anh nhắn em chớ quên
Coi như trong giấc mơ thấy mặt
Thân anh như góa vợ liêu đi
Đi ba năm hoa nở
Đi năm lần hoa đỏ
- 520 Khi trời sáng thì về
Dặn em anh lên đường
Em xinh hãy ở lại
Hãy ở nhé em xinh Thầy trẻ
Hãy ở nhé Kim Nương trần thế
- 525 Anh sẽ đi lên Kinh
Có tên đi đất Hác

PHÂN CHIA ÁO KHĂN

- Dặn em hơi thầy trai
Dặn các chàng Thầy trẻ
Các Thầy liêu nói để thử chơi
- 530 Nói nhiều đi đất Khách không tới
Nói nhiều đi lên Kinh không lọt
Hãy xem thắt lưng vải cùng khăn

- Ai nấy lo chia nhau áo mặc
Đây thất lạng vải nàng hãy chia
- 535 Chia phần khăn bạn thân cô nàng
Thường cho Thầy đi Hác có danh
Thường cho Thầy đi Kinh có mặt
Thất lạng vải khăn đào vắt đầy
Trên sào áo quần hồng treo đầy
- 540 Thất lạng này nho nhỏ của ai
Nào để ta chia khăn chia áo
Thất lạng này nhà chủ xuống then
Liếc chỉ hồng đan khôn sánh
Thất lạng này mền mai Thầy anh
- 545 Thất lạng này hoa đẹp Thầy cả
Thất lạng này Thầy cả cười lân
Thất lạng này rông lượn cánh xinh
Thất lạng này Thầy ẩn đưa báo
Thất lạng này viết chữ trong nhà
- 550 Thất lạng này đặt án Kim San
Thất lạng này hoa lan hảo hảo
Thất lạng này thầy trẻ Kim Liên
Cái này gấp hoa lan hai phía
Cái này cho người già ngoài cửa
- 555 Treo phải kẻ hàng trăm
cái này đưa kẻ sĩ giỏi giang
Ngắm xem hao cả mắt
Cái này tặng cho thầy Kim Thông
Cái này đẹp để trông vừa ý

- 560 Cái này của Thầy cả Kim Lan
 Cái này trắng hoa nở đúng thời
 Cái này thì cho thầy Kim Tiên
 Cái này dùng nghìn năm không phai
 Cái này của nhà chủ cầu cúng
- 565 Ai nấy đều trao khăn mặc áo
 Cái này của em nhị anh chia
 Thường cho Thầy đi Kinh đi Hác
 Ai nấy mặc áo hoa lên đường
 Ai nấy mặc áo rồi đi ra
- 570 Ai nấy lo trang điểm ái quần
 Con tiên cùng sắm sửa lên đường
 Mặc áo gấm vẽ rồng và phượng
 Mặc áo xinh sáng bùng hoa "thắm"
 Áo trắng cùng áo in mặt trời
- 375 Ta cùng xuống cầm cung cưỡi ngựa
 Em giá ở chân ngựa đi sau
 Ai nấy lo khăn áo thường Thầy
 Thất lưng thường chủ nhà đẹp lắm
 Thường khăn hoa rằn ri tiếp khách
- 580 Mặc áo in bạch hạc rồng bay
 Áo này đẹp hơn cả mọi người
 Thầy ra lệnh lên đường
 Ai nấy thảng kỳ lân thảng ngựa
 Ai nấy giữ cương ngựa cho hay
- 585 Ai nấy lo cầm cung cho vững
 Thầy sẽ mặc áo hồng sặc sỡ
 Áo hồng lo giống chim

- Thôi đành mặc áo xanh
Mặc vào trông tẻ chính
- 590 Ai nấy cùng cất chân
Đừng mãi nói đàn bà con trẻ
Nói nhiều Thầy đi Hác không tới
Nói nhiều Thầy về Kinh không kịp

GÁNH LỄ LẠT

- Báo cho tổng thống ngựa
- 595 Báo tổng bạ tìm phu
Ta ra cửa quan đọi
Phía dưới hai trăm phu
Phía trên gánh hai trăm
Nói lên cùng quan huyện
- 600 Mừng Giang về gồng gánh
Giang đi rầy gọi về
Giang đi ruộng gọi lại
Lấy bột mịn bột gạo
Lấy cho đầy miệng túi
- 605 Ai tự lo cái đòn
Tới đây cùng lên mừng đất Hác
Đòn gỗ "phợ" chớ dùng
Đến đây gánh lễ lạt theo ta
Giang gánh lễ đi khoẻ
- 610 Giang gánh gồng đi nhanh
Giang thì ăn hạt kê ta cấp
Giang thì ăn gạo nếp ta cho

- Gánh nặng là gạo nếp
Giánh nặng là hạt kê
- 615 Không được đến tay không
Không mời đến tay trắng
Đến uống rượu trong nhà
Đến uống rượu mẹ án
Quan có rượu đem mời
- 620 Quan có rượu đem đãi
Rượu ba chén quan mời
Rượu ba khay quan thưởng
Làm con gửi chân lâu
Làm con hương ở trạm
- 625 Gánh lễ sống lễ chết
Gánh làm chay lân tạp
Gánh vịt đuôi bắt chéo
Gánh gà đuôi vòng cong
Khênh lợn to nặng vai
- 630 Mang vò rượu nếp cái
Mang lễ vò rượu cất
Mang xôi thơm "bióc phón"
Mang cơm dẻo hoa đào
Lấy tấm vải dệt dày
- 635 Lấy cái chần dệt kỹ
Mang vòng tay hai cái
Đến mang bạc bát bảo
Vòng bát bảo chạm hoa
Khuyên tai hình cánh phượng
- 640 Búi tóc gài hoa hồi chạm rồng
Chiếc nhẫn tạc trăn châu bát bảo

- Đền mang mười dọ quả
Mang trăm hai chậu rần
Mang sáu mươi túm tép
- 645 Mang ếch nhái loài đồng
Cũng không kể ở đồng ở rẫy
Các nàng sắm mọi thứ ra bày
Tạo cả trâu với ngựa
Dồn về một chậu lớn.
- 650 Cả mừng lên khóc chừa
Cho quan gặp ông huyện
Cho mừng Giang gồng gánh
Gánh lên tới mừng rẫy hãy đo
Gồng lên cánh đồng rộng hãy đếm
- 655 Ăn vụng quan chặt tay
Móc ăn quan chặt tay
Ăn liều quan chặt ngón
Chặt ngón nhỏ ngón to
Dẫn lên tới trước vua mới thả.
- 660 Quan ở mày chớ dối
Quan xem mày đứng tránh
Lấy mày làm thùng dất lên trời
Lấy mày làm đuôi hủi đệm ngồi.
- Đếm xem lấy cái chảo miệng bằng
- 665 Đếm xem lấy cái kiềng ba lưởi
Bốn phía bốn ông quan
Ở giữa là thầy ẩn.

- Ông Thầy đội mũ gang
 Các chàng đội mũ sắt
- 670 Nước ướt áo chớ cay
 Nước ướt người chớ dỗi
 Xem hâm nước đợi ta
 Xem pha trà chờ Thầy
 Ở nhé tổ thổ địa nặng nghĩa
- 675 Ở nhé tổ dầu sân vấn vương
 Ở nhé tổ cửa sổ vắt chân
 Ở nhé tổ cửa lớn ra vào
 Ở nhé tổ bến nước trở về
 Ở nhé hơi nắng hương lạnh lợi
- 680 Ở nhé hơi hai nàng đẹp xinh
 Ở nhé hơi hai nàng mặt mới
 Hai em ở hầu bàn
 Hai nàng ở hầu mẹ.
- Lấy cái lành bỏ miệng
- 685 Lấy cái đẹp nút tái
 Lấy lưu li che mặt
 Lấy lưu phả che vai
 Kim cang dắt thắt lưng
 Nói cho cả gà ngỗng cầm canh
- 690 Nói lũ trẻ còn làm nũng mẹ
 Rửa mẹ đi nương rẫy trồng hoa
 Đòi mẹ đi ra đồng trồng nụ
 Hoa bông rửa sẽ về
 Khi hoa nở sẽ lại

- 695 Hai nàng ở đầu gối bên phải
Hai nàng ở đầu chân bên trái
Nào ta đi bên trái lấy hàng
Nào ta đi bên phải lấy cửa
Con bọ đốt là gạt
- 700 Con rệp cắn là bõ
Ruồi vẩn cắn xin chịu
Chớ cho con đuôi hoa đến đùa
Chớ cho con ruồi vẩn đi tối
Đi tối Thầy mẩn ngứa
- 705 Thầy sẽ đan lân hồng không được

Quay mặt lại bàn hương
Xoay lưng cùng bàn ngời
Tiên gia sẽ đi ra
Cho gà gô xuất kho
- 710 Đưa chim khướu ra sào
Ông huyện bước trước trai
Thân tiên đi ra ngoài
Các cô nàng cửa thể
Bạn nàng Kim dương gian
- 715 Nào lại đây cùng Thầy chơi chỏ
Nào lại đây cùng Tiên chơi phỏ
Ai nấy ra ngoài cửa khỏi tim
Ai nấy ra lâu cha cho nhanh
Đi ra hết từng người
- 720 Cả tám phía quê hương
Lấy lễ lạt ra ngoài
Thầy sẽ qua đường bên không thơm

- Tiên sẽ qua đường sân hôi thối
Thầy sẽ ra cửa sổ cùng chuột
- 725 Tiên sẽ ra cửa to cùng én
Thầy sẽ ra mảnh đất tre mai
Ra cả trong cả ngoài
Ra cả màn thân trúc
Ra đường hè gỗ khảo
- 730 Ra ngoài sàn lao xao
Xuống thang đi cho rộng
Xuống sàn đi cho khỏe
Ai nấy vắt quần áo lên ngựa
Hai nàng ở trong ngõ chính khẩn
- 735 Hai nàng ở đằng sau sửa mũ
Sửa mũ nhỏ trong người
Sửa kiếm ngang mặt trời thất lung
Bảo các nàng trần thế
Anh bạn trai dương gian
- 740 Cô nàng hãy vào tàu
Bạn trai về vào kiệu
Lại vào kiệu hoa trần
Lại vào tàu hoa rau
Kiệu vốn dĩ chứa mệnh
- 745 Kiệu vốn định chứa người
Tàu ngát trời chứa hoa
Kiệu nổi kiệu tới tấp
Tàu nổi tàu nên dấy
Kiệu cô nàng tiến lên

- 750 Tàu nâng kim sa trước
Ai nấy cho cô nàng vào giữa
Ra hai hàng đẳng trước
Ai nấy vào ngồi kiêu cho ngay
Tiên gia nào lên đường.
- 755 Đoàn đoàn cùng lên không
Ai nấy lo lên ngựa
Thoắt lên ngựa bên phải
Là có người đón đường
Ngựa Thầy chúa tiến lân
- 760 Từng dây bạc trắng
Ngựa khỏe ngựa quan Kim
Ngựa đẹp ngựa Thầy trẻ
Ra trước Thầy ung dung
Phản mang cung đi trước
- 765 Ra ông tổ canh cửa
Bạn tinh ra cửa ải
Ra phía bờ Tam quang
Ra phía hang ba đèo
Ra cây mận trước cửa
- 770 Ra cây bò đề cửa sổ
Ra vườn rau trước nhà
Ra vườn gừng gà bới
Ra rau cải cuống đỏ
Ra rau dền cuống hồng
- 775 Ra vườn chuối trước nha
Ra vườn hoa cửa sổ

- Cưỡi ngựa qua khe giữa
Đuổi lân qua luống tỏi
Đến đặng kho trước sân
- 780 Đến kho to dựng thóc
Mệnh trắng thi đi giữa
Nghiêng mình qua ông tổ ngồi
Đến ông tổ ngồi giữa mường
Đến ông tổ lớn đầu bản
- 785 Cưỡi ngựa không che mắt
Cưỡi lân không che mặt
Dỏ quả côn vào dậu
Dỏ trâu tiên vào dành
- Một đoàn đi đường thủy xem cá
- 790 Một đoàn cùng xuống theo xin tép
nói cùng các nàng nhị dương gian
Mỗi tháng có cực khổ
Ai nấy cùng nặn bột làm chim
Vồ lấy bột nặn khướu
- 795 Mang lại đặt trước lầu
Mang tới đặt trước trạm
- Trẻ đi chọn từng đôi
Giúp các chàng lừa chim
Lừa chim chích trong bụi
- 800 Con đua con đi trước
Con gọi con đi cùng
Không kể con ở xa ở gần

- Cờ cùng phát lên đường
Các anh cùng các nàng lên tới
805 Gái trẻ cùng mừng Giang thượng lộ

BAN THỨ NHẤT

- Một đoàn đi đường thủy xin cá
Một đoàn đi ra đồng xin ếch
Một tốp lên khe rậm xin chuột
Một đoàn lên bụi rậm xin chim
810 Con nào ở gốc cây núi đá
Không kể đến ba ba con rùa
Vạn vật đủ đầy số đi kiếm
Không kể đến con quạ điều hâu
Không cần kể con lớn con nhỏ
815 Lụa lên để khóc Hoàng cho đủ
Thư gửi báo Thầy hổ
Thư về báo thường luồng
Thường luồng sai loài nước đều về
Thầy hổ sai trong rừng ra hết
820 Ngoài đồng là Thầy quạ điều hâu
Sai cả phần trong núi đá ngọn cây
Khướu về là làm Thầy loài trong bụi
Sai hết phần chim chuột khe rậm
Không kể gì con chim con cá
825 Con con lau nước mắt lên đường
Mời đến anh Thầy trai
Nhờ anh về chỉ lối

- Ai nấy quay đầu ngựa lên trên
Sẽ lên đến chỗ đầu gốc cả
- 830 Nói lời thấp lời cao
Ai nấy cầm sào lừa

BAN THỨ HAI

- Thầy sẽ đi đường nước xin cá
Các chàng trai ra đồng xin tôm
Mẹ tôm lưng thi bóng
- 835 Cá nhiều con bóng nhẫy
- Mười bốn cá bọ đánh chiêng
Hai nghìn con cá "thầy" gồng gánh
Cá nheo là nộp lễ lên vua
Thân lớn cá đại ngao
- 840 Cá "quản" làm thợ đồng
Cá "công" làm thợ sắt
Cá "piốc" làm con cháu
Cá "bú" làm ông bác
Cá "cáy" làm vua to quản nước
- 845 Cậy cục là cá "teng"
Cá "xông" làm thủ lạo
Cá "hạo" làm bộ binh
Cá "tần" làm ông quản
Chớ đi liêu sông dưới trần gian

- 850 Chớ liêu vào vực sâu đại hải
Nào lại đây cùng Thầy đi đường
Các loài ở vực sâu ra nhanh
- Cá "cơm" thì đồ mắt
Lưng bằng là cá "súu"
- 855 Hằng ngày vùng xuống đất
Cúi đầu về với Thầy
Cá "mận" làm bộ binh
Cá "liêng" làm đầu giáp
Lùa đi các loài cá cùng lên.
- 860 Các thức cá thiên binh không lỗi
Đều thuộc đường thủy phủ long vương
Vua lớn cũng lên đường
Long Vương làm ông Thầy sai về
Còn ghi chép vào sổ
- 865 Con đứng đầu dương thế là thật
Con nào cũng có tên ghi sổ
Sai tất cả cá móc đuôi vắn
Cá cò là đuôi rách
Cá "cắt" thì đuôi dài
- 870 Bảo cả con cát vó mặt nước
Cuối ghềnh con trạch trầu đuôi đỏ
Trắng xóa con cá "téo"
Vẩy đẹp con cá chép
Ngoài vực con cá cò
- 875 Há mồm là cá "bằng"
Lưng đen con cá trắm

- Cá dẹt bám vào đá
 Cá tròn ở mỏ nước
 "Cáy dỏ" và bạch liên
- 880 Hàng ngàn lên mẹ "háo"
 Sáo lừa đòi "cáng lò"
 Về đến tiên điểm lại
 Cá dẹt cũng là cá
 Cái thứ dính vào đá là dẹt
- 885 Ở dưới nước kiếm ăn
 Cả cá dỏ cá giếc
 Trạch trấu miệng không to
 Nào cùng về theo quan đạo chơi
 Đi không nhanh cá chép
- 890 Mừng xa có cá khuy
 Mừng Hác có cá "xông"
 Lương sắc con cá trạch
 Xuống nước con cóc cũng biết bơi
 Cả ba ba con rùa
- 895 Cả con cáy con cua
 Chạy xa con cá "chẳng"
 Nhùng nhằng con cá "ma"
 Đến ở đuôi cá trạch
 Cá "chẳng" nó làm vua nơi ít nước
- 900 Con cóc là làm tổ nơi nhiều nước
 Nó cũng chẳng làm nô vua nơi ít nước
 Lừa tất cả về để ở ngã ba trên đường trời
 Lừa về để giữa đường trên trời

BAN THỨ BA

- Một lối đi đường thủy sai cá
- 905 Một ngã lên núi đá sai tê tê
Sai cả con dúi và con chuột
Sai cả rắn và thường luồng
Bờ sông sai rắn "hầu" rắn "sa"
Trong ruộng sai rắn "sinh" rắn nước
- 910 Trong lũng sai rắn nhái cổ vằn
Dưới phai rắn góc dậu
Thầy lên bảo cát chân
Tiên tới bảo nhắc đầu gối
Rắn "hầu" da nó đen
- 915 Lặn bắt cá, rắn ngậm nước
Trong nước có thường luồng gió
Cạp nong với cạp nia kết đôi
Đi sai mẹ rắn gáy
Răng nó giữ thuốc độc
- 920 Nó làm húa mọi nơi
Nó thì có nhiều thuốc hơn người ta
Vạn kiểu nó đầy thuốc.
Trên núi rắn trên đầu có hoa
Rắn ngắn lại rắn dài
- 925 Rắn trắng như bạc lại có cả rắn đen
Da lục con rắn xanh
Quăng mình rắn "ké toóc"

- Chậm lười con rắn hang
Con "nôm" sống trong lũng
- 930 Da hoa rắn hoa "phiắc"
Mình như gắm như hoa
Chân núi rắn là héo
Con rắn áp trong đất
Con to rắn "cam lạo"
- 935 Đi ngược xuôi rắn "ghèng"
Cả rắn lừa rắn nhái

Thầy dặn chó rằng đũa
Con bảo con về hết
Nhanh đi kịp điều hâu

- 940 Sai về, Thầy sai về
Đi lên trước đến điện

BAN THỨ TƯ

- Một phần theo đường thủy sai cá
Một phần đi ra đồng sai ếch
Trong suối sai "cấp cẳng cấp đà"
- 945 Trong ruộng khiến "cấp kha cấp kẻ"
Mẹ ếch là hôi hám
Chảo chụa cẳng tanh hơn
Nài nỉ con "ca pát"
Có cả mẹ "coóng xu"

- 950 Lên sai con mẹ cố
 Con cóc đa sù si
 Lại về nơi khác
 Con bọ ngựa đến ngang
 Đôi chân giơ đi trước
- 955 Cũng có chân nhỏ héo
 Đi xem con "kha lẫn"
 Lăn lóc qua mặt đường
 Con nào xem cũng vừa ý
- Đi hết cửa ếch nhái
- 960 Cả hai con đều lợi
 Khiến mọi con vừa ý trong miệng
 Đến cả con cóc cộ
 Bền nước con cát vó
 Cánh huyền con ve kiểng
- 965 Cánh đẹp con ve gạo
 Bò mặt đất ve "hiệu"
 Hút ăn ngọn ong mật
 Mất đồ là con rĩn
 Lên mặt đá trên phai
- 970 Sai khiến con cá cuồng lột xác
 Sẽ có cánh có chân
 Lên rừng làm thân ve
 Một con hóa thân đồ
 Vươn mình thành con cū
- 975 Năm nào có ngày đèm nước lũ
 Năm nào đến ngày chết hạn hán
 Ai nấy lo đi trước lên điện

BAN THỨ NĂM

- Phút chốc Thầy lên trời điểm xem
 Ốc ruộng không thấy mặt
- 980 Bời làm sao ốc biển không tới
 Công nhau là ốc "chăn" ốc sên
 Cái thứ ở khe rậm núi đá
 Nó không được ở ruộng như người ta
 như là con ốc "lếch" trong ruộng
- 985 Bám đá con ốc sên
 Cả ốc sấp ốc ngửa
 Ở rừng có con sò
 Con hén ở sông lớn
 Con trai ở đại hải
- 990 May còn nhớ côn trùng
 Cả con "phung" con "pửn"
 Giống ấy thi ngoi lên bãi cát
 Cấn nhiều là con đĩa con vắt
 Không gọi thì không đành
- 995 Có đuôi lại có chân con tê tê
 Vung trộm cấn là con vắt
 Đi như gang từng bước
 Con rết trăm hai chân
 Cả rết gianh rết cỏ
- 1000 Cả rết rừng rết nhà
 Cả rết ruộng xanh lè
 Lại cong queo nằm chết

Nếu như có nhiều chân hơn họ
Lại bò trên gỗ mục ngoài nương

- 1005 Đầu lung lay con bọ hung
Trẻ con đem về nuôi đàn kiến
Hàng ngày chơi ngang đường đi lại
Con nào đều bốn cánh
Tháng tư nó xuống ỉa giữa đồng
- 1010 Liếm ăn là con ve
Kêu ngoang ngoang trên rừng
Miệng dài con "mềng mí"
Bắt về thành đàn muối bầu đầu
Rủ nhau bay từng đàn
- 1015 cả con "món" con rĩn
Cánh đen là con "phiểm"
Bám trên tường con nhện
Tổ trứng to là nhện to
Phát phơ con muỗi gió
- 1020 Con "vuộm" gửi đê con
Bầu thịch là con ruồi
Cả con vằn con xanh
Trên rừng là con rĩn, muỗi vằn
Cắn thật đau là con ruồi trâu
- 1025 Che mặt là muỗi "nước" bầu mắt
Đốt chân là con rĩn
Kêu vo ve là muỗi
Cả con vằn trên rừng
Trời mưa to mạ chết

- 1030 Nước lũ chúng chết hết
Tất cả đều sai khiến lên kinh

BAN THỨ SÁU

- Đoạn này ta xuống rừng chơi nương
Để sai khiến sâu bọ
Dạo vào khe sai sâu
- 1035 Dạo lên nương sai bọ
Sáng tối khắc có lửa
Tò vò không có con
Càng đủ càng đi tìm
Lấy sâu về làm con
- 1040 Không kể gì sâu mùng sâu dọc
Lông đen là sâu "nải"
Gỗ mục có sâu "nhùng"
Lông sù con sâu róm
Ven đường là sâu "vục" sâu ngựa
- 1045 Ăn ngon sâu ruột cây báng
Trên nương là sâu đồ sâu vừng
Nào ta về theo quan cho nhanh
Lũ sâu cây vải lớp trong
Đậu khéo là con sâu rau
- 1050 Cả sâu "vục" sâu đồ
Bò ở bếp sâu gio
- Thầy sẽ sai cả kiến cả ve
Lần sau mày đừng cần
Bò chậm chạp con rận

- 1055 Con chấy chân búi tóc
Sai con rệp trong màn
Đang bò lên chậm chạp
Đi tìm con trong rừng trong núi
Con giun kêu chí lí
- 1060 Cứ đi bừa trong đất
Con này không cánh không chân biết đi
Nó chậm chạp hơn người
Sai về sả con nhện trên giá
Tính đến con "cả sát" trong cát
- 1065 Nào đi kịp cùng họ thành đôi
Dưới đá đi ra con "cả gỉn"
Cào cật con bọ hung
Do nó báo thiên hạ không bằng
Cho nó đi rúc phân
- 1070 Cứ ở vậy đời mày
Năm lại năm cứ thế
Bắt ve sầu giọng thanh
Thấy bóng người tấp tễnh vù bay
Trẻ lấy chỉ buộc miệng nó ca
- 1075 Cay lữ trẻ cứ đua làm hại

BAN THỨ BẢY

Thầy sẽ sai châu chấu ngoài đồng
Nào cùng đi theo Thầy
Con đế dạo bờ ruộng
Chân dài châu chấu kiếm

- 1080 Mản đẹp châu châu vùng
 Trong ruộng châu châu thóc
 Sai châu châu thân đen
 Rủ nhau lên trước Thầy
 Đạo đường về trước quan
- 1085 Châu châu voi bè trên
 Bốn chục châu châu ruộng
 Châu châu trẻ và muỗm
 Cả châu châu cắt chó
 Cả châu châu cắt gà
- 1090 Cánh ngắn con sạch sành
 Đuôi bông châu châu "ngạp"
 Ác khẩu châu châu bò
 Nhấn nạy con bọ ngựa
 Chân chừ để đi sau
- 1095 Lại còn mồm mép khéo
 Con này làm ngắc nga ngắc ngư
 Đến đỉnh đồi ngồi đợi
 Thon thả châu châu "si"
 Chân dài châu châu "sản"
- 1100 Đến ve "coóng" ve "si"
 Vào mùa đậu cây lúa
 Còn con muỗm đi sau
- Chập chừng hai gót đỡ
 Mồm nó đang nhai trầu
- 1105 Cả muỗm ruộng muỗm rẫy
 Đoạn trước nhờ trời cho sống lâu
 Ngọc hoàng thưởng miếng trầu cho muỗm

Thuở ấy Thầy đứng đầu
Cầu chân cháu "gọn toóc"

- 1110 Ra đi châu cháu "mặt" đầu liềm
Đi theo châu cháu phân
Chúng nó lấy nghĩa lý làm đầu
Rủ nhau về cho hết

BAN THỨ TÁM

Một đoàn sai châu cháu ngoài đồng

- 1115 Còn ta lên núi đá sai kiến
Sai đàn kiến bầu đường
Kiến trảy mừng mặt đất
Bò tán loạn kiến đồ
Kiến đồ bò khắp lối
- 1120 Kiến đầu đàn đuôi đen
Kiến đen thì làm tổ ngọn cây
Kiến đỏ thì ỉa bậy trong đất
Nào cùng về theo Thầy
Con kiến ngựa theo sau
- 1125 Còn nói lũ kiến đen ngọn chuỗi
Nó ít đi trên đường
Mau mau trảy theo sau cho hết.

BAN THỨ CHÍN

Đoạn này ta sai kiến liền ve
Sai cả ong to nhỏ

- 1130 Ong "dương" làm kẻ cả đứng đầu
 Đi sai ong eo đổ eo hồng
 Ong eo hồng bay cao
 Ong đỏ cùng ong vẫn
 Ong vẫn chân có lông
- 1135 Ngủ ngày là ong "bầu"
 Đi vào sai ong ở sơn lâm
 Cả ong đen ong biếc
 Ong biếc ở dưới bụi
 Ong "mò" ở trong ống
- 1140 Ong "sáy" ở núi đá
 Ong "sa" ở vùng rộng
 Đi tới con "han vủc" bờ ruộng
 Ong "chó" ở kho thóc
 Còn quanh quần đặng sau
- 1145 Không đành nó bay lượn sang bên
 Ở bông cây ong khoái
 Ở cạnh vò, ông mật
 Bay lượn lơ tim mật
 Một lữ ở trong vò hút mật
- 1150 Đi sai đàn khoái lạc núi đá
 Con đi là con về giang cánh
 Con trẻ thấy là khiếp
 Nghe rì rầm trong rừng
 Hôm nay ta đi tìm
- 1155 Nào cùng về theo Thầy

BAN THỨ MƯỜI

- Lỗi này ta xin ông to nhỏ
Nào ta đi sang lộ từng đôi
Đi sai khắp các khe
Sai đến lũ khỉ vượn trèo quả
- 1160 Đi sai lũ rái cá bắt cá
Sai đến họ nhà lang giỏi săn
Sai con nhím nhiều lông
Nhiều vẩy là tê tê
Miệng nó kêu chít chít đón chuột
- 1165 Hai má phồng miệng lỗ chờ rúi
Phải kể cả "chó suông"
Đuôi xù là con sóc
Bò ngọn cây con khỉ
Thân hôi là cáo "khán"
- 1170 Trong khe là con "thon"
Ngũ ngày là con lừng
Con vượn thì đuôi dài
Con "ghì" là má bạc
Cổ về cả từng đôi
- 1175 Đi sai con "mòong" bạc má
Bước ngật ngưỡng con gấu
Mình đen con sóc bay
Con đực thân nó tròn
Cả cáo "dèn" cáo "súng"

- 1180 mồm phòng chuột "phù li"
 Chuột "phù li" lặn nước
 Cái thứ ở trong nước thật khôn
 Chuột "oai" ở bụi cỏ
 Chuột khoang ở chân núi
- 1185 Lũ chuột đồng chuột rầy
 Đạo ngọt cây chuột "đang"
 Bò trong ruộng chuột nhỏ
 Kêu chỉ chỉ chuột nhà
 Kêu êm là con "chỏn"
- 1190 Lũ yêu "gỉn" yêu "hoài"
 Trưa rồi mắt còn nhắm

BAN THỨ MƯỜI MỘT

- Lùa lên cả từng đôi
 Sai lợn cỏ hươu nai
- 1195 Con hươu thì lông mịn
 Đi từng đàn từng bày
 Chạy xa là cây hương
 Hung dữ là con sói
 Thối khảm là cáo "khẩn"
- 1200 Nó đi vào bụi lau
 Người tới vụt chạy ra
 hai sừng dương sơn dương
 Sai cả lũ dê bản
 Không có con dài đuôi

- 1205 Quanh năm để làm thịt
Cái giống nắp trong lũng bụi lau

Gầm ầm ừ nghi ngáo
Hồ già thường đi đêm
Đi qua cả lũ gà
- 1210 Thầy tới thì nghiêm trang
Đã đường cả hươu nai lợn cỏ

Lại đi sai gà vịt trong chuồng
Đến lợn "dường" dưới sân
Sai đến lũ chó ngao
- 1215 Không còn sợ trộm cắp
Kẻ trộm chùng biết sợ
Lừa đến mèo ngồi tro
Mèo ngồi tro làm quý
Mất đồ là ngọc thô
- 1220 Con ngựa cao đi đường
Cả kỳ lân sư tử
Mồm nhỏ hơn lông bờm
Cả con cừu lông mượt
Cả ngựa nâu trong chuồng
- 1225 Cả ngựa bạch trong tàu
Thầy chờ đợi
Cả bò trời, trâu trời
Sai cả họ phượng múa, rồng bay
Tướng quay về không ở
- 1230 Sai họ voi da dầy
Sai cả hươu dựng cổ

BAN THỨ MƯỜI HAI

Đến trước mặt ngấm lừa
Hí vang lừng con ngựa
Kêu ghé ọ con trâu

1235 Cái giống vốn khôn từ thuở trước
Thuở trước nó ăn người
Đến ngày nó phải trả
Khác ăn thịt lẫn nhau
Hằng ngày mổ bầy hàng ngoài chợ

1240 Thịt nó ăn thật ngon quanh năm
Khi cần mổ làm ma bố mẹ
Trâu già mổ đám ma
Cay cực để con người ăn thịt
Bời từ xưa đã đặt lệ này

1245 Khi cần cứ kéo trâu đi bừa
Ruộng thụt cũng phải đi
Làm lụng nuôi miệng chủ
Làm ra thóc nuôi người
Trả ơn ngày xưa cũ

1250 Nào hãy liệu cất chân
Leo bước đi trước Thầy

BAN THỨ MƯỜI BA

Cả thiên hạ bản mừng
Lên trời khóc Ngọc Hoàng

- lối này đi đường thủy sai cá
- 1255 Lối này ta lên rừng sai chim
Sai loài chim hỡi chim
Chim cùng chim xỏ lồng
Phượng cùng phượng xa khỏi rừng
Trước sân đường đầy cầm thú
- 1260 Chớ liền đi sông dưới sông trên
Theo các họ ngỗng trời bay cao
Thầy một lúc ở đời khá lâu
Trẻ con ở sườn non mong mồi
Chồn này có con khướu xuống ăn
- 1265 Chỗ này có con cáo rình mò
Trẻ con đừng dại dột đi về
Đừng đi vào chân núi ăn quả
- Đi lẻ điều hâu bắt
Đi lẻ hổ sẽ vồ
- 1270 Ai nầy theo đường cũ đi về
Cầm thú theo đường rậm về lọt
Đừng dại nắp trong bụi
Thầy sẽ lấy chó về săn
Lên đến gốc cây dưa
- 1275 Lên đến nơi gốc cả

BAN THỨ MƯỜI BỐN

Sai loài chim hãy về
Chim rử chim xỏ lồng

- Phượng rủ bay sườn núi
 Chim trĩ cùng gà gô
- 1280 Chim gọi nhau về đũ
 "Eng ca" cùng đa đa
 Bạch hạc hót liu lo đến hay
 Sơn ca bay rìa đường ven lộ
 Mỏ sắt chim tìm giun
- 1285 Đầu to mái điều dói
 Kiếm ăn sớm chào mào
 Thành dây bay đàn sếu
 Dữ dẫn điều nuôi con
 Điều gọi tiếng nửa đêm
- 1290 Cả điều vịt điều rắn
 Rủ nhau về cho hết
 Chớ lượn chơi ngọn núi
 Chớ tham lam bắt gà
 Chim xó chơi ngọn gianh
- 1295 Nghều cổ là gà gô
 Con cóc lập bắt cá
 Chim trĩ chui bờ suối
 Vàng anh ở trên núi
 Bờ ruộng là chim diệc
- 1300 Chim chích nhảy bụi bờ
 Trong vườn là chim sâu
 Khe suối chim "cáp gà"
 Nào cùng Thầy trai ta lên cả

BAN THỨ MƯỜI LĂM

- Sai lữ chim hãy về
- 1305 Bầy chim rù xỏ lông
Đàn phượng bay sườn non
Quạ đen cùng quạ khoang
Chớ tham bắt gà vịt còn bé
- 1310 Trong rừng còn chim "gát" loạn bay
Ra đến bãi cỏ gianh sợ bóng
Chim phượng thì bay cao
- Chim công cùng gà lôi kết đôi
Bạch hạc hót bờ sông đứng đầu
- 1315 Đã bay là đông tây nam bắc
Quay về đôi ngũ sắc theo sau
Gọi đến họ quạ đen bờ suối
Ở bờ suối bắt cá
Bãi cát đậu thành bầy
- 1320 Chúng đậu ngay ven suối dưới lùm cây
Trời vừa sáng lặn cá trong suối
Nhảy ra khỏi bụi rậm phía trên vực
Chập tối chúng cũng lặn bắt cá
Chúng ở chốn đại hải nhiều cá
- 1325 Chúng ở chỗ bạn cùng le le
Le le ở mặt nước bạn cùng cá
Con cuốc ở trong ruộng bạn cùng cây lúa

- Bay cao hay bay thấp thành hàng
 "Canh quý" cùng "cánh lò" kết đôi
- 1330 Cả hai lông đều đẹp
 Vốn dĩ lông khác nhau
 Bay tới tập đen trắng
 Lao xao chim cánh trắng
 Ven suối chim "tang dương"
- 1335 Ngày dài dạo bờ nương suối thăm
 "Khảm khắc" cùng từ quy
 Ngày dài chúng biết báo
 Báo thiên hạ gieo giống
 Báo dương gian gieo mạ
- 1340 Tháng tư báo gieo mạ
 Tháng năm thi báo cấy
 Gọi trong rừng trong rú
 Sào lùa về tất cả
- Quan tiên cầm sào bạc lùa chim
- 1345 Hỡi chim chớ than thở gọi hồn
 Rủ nhau về cho hết
 Chớ dở dối dọc đường
 Rủ nhau về theo Thầy
 Đồng nội chim theo trâu
- 1350 Nhiều lông chim "tắc tấn"
 Chim sâu hót chi chi
 Cả chim lùa chim yểng
 Gọi cho đủ cho đều
 Về đến nơi đến chốn

- 1355 Thu vén chim trên nương
Cả chim "huyền" chào mào
Nhảy nhót chim chích chòe
Ngủ chẳng say, "khảm khắc"
bay liệng chim chèo bẻo
- 1360 Bay đuổi cả điều hâu
Bay thấp chim cánh trắng
Nửa đen trắng là chim sáo
Chim sáo đậu trên lưng trâu
Cổ hoa chim đa đa
- 1365 Vịt già biết lội sông lên ngọc hoàng
Ai náy lên mừng trên khóc chúa
Trên đường chim "tắc te"
Ngày mai vào giờ thìn phải lột
Con nào chui bụi rậm bụi lau
- 1370 Đều cùng lên gốc cả

BAN THỨ MƯỜI SÁU

- Sai về nhé chim về
Rằng chuột lại có cánh
Trẻ con thấy phát sợ
- 1375 Sai về loài dơi to vách đá
Loài dơi nhỏ quanh quần đầu nhà
Dơi to bay ban đêm
Lại cả chim bồ câu
Lại cả chim phượng hoàng
- 1380 "Khảm khắc" hót nửa đêm

- Chim phượng lượn vách đá
 Bay thấp chim "gát" rừng
 Gọi giữa trưa bìm bịp
 Hót véo von chim khướu
- 1385 Mỏ quạp con chim vẹt chào khách
 Mỏ xinh chim "sa li"
 Hót riu rít chim én
 Bên đường chim "cây cầu"
 Lạ quan chim "cá mẫn"
- 1390 Thành bầy chim "chúc mò"
 Cổ dài chim thiên nga
 Chim "gát" thì đuôi dài
 Lông đẹp chim "kim các"
 Bên suối chim "khảm pò"
- 1395 Vuốt quạp con điều hâu
 Hót liu lo họa mi
 Đến tuổi biết tìm bạn
 Mồm nó như biết hót biết mời
 Lời nào nó cũng biết
- 1400 Xưa tổ tông làm mo
 Minh đen thêm cổ dài bỏ nông
 Ra đây nhanh phượng hoàng to đầu
 Ở trên ngàn rừng thẳm
 Con "queng quý" trên non
- 1405 Thấy người đứng quay lại
 Tất cả lên gốc cà

BAN THỨ MƯỜI BẢY

- Sai chim chim hãy về
Gọi đàn chim vượt đèo
Gọi đàn khướu đặng xa
- 1410 Đua nhau bay lên trước
Chim "queng qui" đi đầu
Dưới lùm cây hàng đàn
Chim bay đây đồng nội
Véo von chim "khu các"
- 1415 Biến thành con chim sẻ chim công
Con nào cũng thông minh chẳng kém
Gà rừng gáy trên non
Mắt đỏ là con khướu bạc má
Nó làm bạn thân thiện như nhau
- 1420 Lông đỏ con chim lửa
Kêu gào là con cuốc
Đói thóc chim bò câu
Ăn muối chim đa đa
Ở lẻ chim "kim xinh"
- 1425 Lùa về sao cho đủ
Lọt lên nơi gốc cả

BAN THỨ MƯỜI TÁM

Về đi chim hỡi về
Sao cho chim bay lên
Đường lên con chim trĩ

- 1430 Cao căng con đở quyen
 Nó có hai má bạc
 Nó sẽ là con gái lên trời
 Hay lại bay vào bụi rậm bờ vực
 Đuôi tròn là con diệc
- 1435 Bay trốn đám cỏ gianh
 Hang núi chim én đậu
 Ngày nào cũng quần quanh
 Ngày ngày tới nhà gianh thăm hỏi
 Sáng ra đã riu rít hót vui
- 1440 Rủ nhau bay thành đàn
 Há mỏ là thiên nga
 To con chim "gạn gộc"
 Lông xòe con chim công
 Bay cao con bồ các
- 1445 Bồ các chỉ ăn quả
 Chỉ vậy điều nó rộng
 Đi cùng phượng và công
 Làm bạn đi lên trước
 Đi lên gốc cây han
- 1450 Đi đầu tới gốc cả

LÊN NGỌC HOÀNG

Binh mã qua đường lớn
 Về kể nghìn kể vạn
 Con nào ở trong bụi rậm cũng về
 Con nào ở trong rậm rì cũng lên

- 1455 Thế gian cho về gọi
Có tên lên bảng hết
Gọi từng cây từng cối
Nào đi lên khóc ngọc hoàng
Bốn phương trời đi lên đừng chậm
- 1460 Không kể con ở gần ở xa
Con nào chậm đằng sau Thầy đòi

Thầy còn phải điểm danh
Đôi nào đã lên lọt
Nay mai Thầy đến nơi mới lại
- 1465 Điểm không thấy quan giết
Ai ai đều lên trời khóc ngọc hoàng
Con nào cũng lên trời sẽ quay lại
Trai từ khắp bốn phương
Ai cũng cảm cung thương lừa chim
- 1470 Con nào trốn vào trong bụi rậm
Không lên là quan giết
Vác mặt lên đến ngọc hoàng
Mang tên lên đến chúa
Thầy chờ đợi thì lâu
- 1475 Sườn non quân tấp nập

Lừa về đủ cầm thú trong rừng
Lừa mọi họ cá tôm ếch nhái
Con nào ở trong nước về nhanh
Con nào ở trong bụi rậm đi ra
- 1480 Con nào ở ngọn cây bay nhanh
Con nào ở thế gian mau bước

- Mọi thứ chim lớn nhỏ về đủ
Lên kể nghìn kể vạn
- Điều hâu làm thủ lão sai về
- 1485 Cáo tiền làm đầu binh thi chơi
Hổ vẫn làm viên thầy đi trước
Nào nào chim bay lên
Từng đoạn đường cứ đi
Theo dây bạc lừa chim
- 1495 Đi về thôi chim về
Sai chim về cùng khướu
Con khướu bay dẫn đường
Chim to bay vỗ cánh
Chim nhỏ bay từng đàn
- 1500 Chim lớn bay theo bầy
Bầy chim đã bay lên đồng nội
Lú lo bay qua đèo
Ngắm xem con có cánh thì bay
Con có chân thì bước
- 1500 Con nào cũng chớ chối ngại bay
Chớ chui vào trong rừng
Thầy đi chờ thì lâu
Rủ nhau cùng đi lừa hai phía
Chim đi chớ đứng sợ lạc đường
- 1505 Mọi người chớ vội xuống thế gian
Hay qua hai triền núi
Nào cùng lên khóc ngọc hoàng cho hết

- Đèo lại đèo ăn cơm
Đèo đến đèo đi nhanh
- 1510 Ngựa Thầy leo đèo lên
Ngựa trắng xăm xăm bước
Cưỡi ngựa ác vượt lên
Tay cầm cung lừa chim
Chớ đi trốn bụi rậm lùm cây
- 1515 Con tranh con lên trước
Kêu chí chèo đường trời
Cứ phải lên đến sân mới lại
- Nào chim hỡi chim về
Chim nhỏ cũng bay lên lưng trời
- 1520 Con có cánh thì bay
Con có chân bước tới
Để Thầy còn điếm xem
Rủ nhau lừa lên vội
Ra đi đến cánh đồng là sáng
- 1525 Lừa tất cả lên đến mừng trời
Lên đến sân gốc cả

ĐẾN SÂN GỐC CẢ

- Người cưỡi ngựa đã đến
Kẻ cầm cung cũng lợt
Đến cửa sổ vua cả
- 1530 Đến cửa ngọc hoàng bên ngoài

- Ai nấy ra ngoài sân
 Để che mưa che nắng
 Tổng binh bắc dưng ngựa
 Tổng bá bắc dựng cờ
- 1535 Sừa sân chờ đợi Thầy
 Cả kho thóc bà Hoàng
 Cả kho to Ngọc Đế
 Lọt nương rẫy lúa hoa
 Lọt đồng nội lúa nầm
- 1540 Ngựa Thầy lọt trước nha
 Đến bông hoa cửa sổ
 Các đoàn liệu buồng cung
 Các đoàn liệu xuống ngựa
 Ngựa Thầy buộc giữa sân
- 1545 Ngày ba lần phóng pháo
 Báo đi khắp mọi mường
 Vua cả đang phân bố
- Đàn ông căng tám vải để che
 Che nơi Thầy qua lại
- 1550 Lều dựng ở ngoài sân
 Nhiều người cùng được ở
 Đàn ông bày chiếu sắt xuống ngay
 Rải chiếu ta cùng ngồi
 Ghế dựa ngồi buồng chân
- 1555 Nào đến lúc điểm chim
 Trẻ đi gọi Tổng án cho quan
 Gọi ngoại lang quan tới

Lấy bút mực cho quan
Mang giấy đồ cho Thầy

- 1560 Giúp ta ở bên ngoài cùng xem
Một phần gọi thư sinh giúp Thầy
Trẻ nhỏ hãy mài mực
Mài mực để viết chữ
Điểm xem từng bó hoa mang theo
- 1565 Điểm xem từng cô nàng bạn gái
Điểm từng nàng nhiều người theo Thầy
Điểm từng nàng thế gian cho đủ
Điểm hết các bụi then vào sổ
Phân bố cả khí vượn
- 1570 Điểm từng con hổ lớn trong thung
Trong nước thì điểm cá
Điểm cả con vẹt trên ngọn cây
Điểm cả chim sâu nhỏ trong bụi
Trong ruộng điểm chuột rắn ếch nhái
- 1575 Trong khe điểm tê tê dím dúi
Điểm hết họ bốn chân giữ lễ
- Con nào cũng lên tới điểm danh
Con nào cũng ghi tên đánh dấu
Dấu đóng trước đóng sau
- 1580 Đến giờ ta vào tới
Báo hiệu nấu cơm trưa
Cơm trưa xong thu xếp
Thủ bạ đếm cho đủ
Quan then ra ngoài báo

- 1585 Còn phóng pháo giờ vào cửa
 Con nào cũng cẩn thận vào khóc
 Thu xếp nào quang gánh khênh bàn
 Thắt lưng khăn quần áo
 Giấy mềm viết thiệp đơn
- 1590 Đếm bàn để và lay
 Gỗ đóng cũi lợn dê
 Bàn mừng đủ gạo rượu
 Thầy chùa phải đếm bàn
 Áo quần đồ bày ngoài
- 1595 Có vịt gà trong làng
 Có chó dê trong cũi
 Bốn cong rượu đem bày
 Trâu lợn vàng bạc gạo
 Mang gà vịt ra trình
- 1600 Khuyến bạc tiền chưa tính
 Mang mọi thứ đến nơi
 Hoa kim ngân giữ hiếu
 Liều mình cho mọi người đi vào
- 1605 Lấy mọi thứ đường quả ra bày
 Người kia khiêng bàn tới
 Cà cửa tươi của chín
 Cả cỗ chay cỗ tạp
 Có thịt lạp cá bung
- 1610 Có quả cau trâu vò
 Thứ nào cũng đủ đầy
 Có bông có khẩu si

- Bày bàn nhỏ đẹp mắt
Bàn đồ tương đẹp quá
- 1615 Bàn đồ giá đẹp thay
Bàn đầy chay đầy gánh
Chúa Thầy sửa soạn hương
Có hương trà dong nên
Bốn góc thấp đèn rồng
- 1620 Ghi tên quan vào sổ
Đẳng trước gói hương đèn
Đẳng sau gói kim ngân lên hiến
ngựa én huyện chưa xong
- Lấy văn thư vào té
- 1625 Hai phương trời bát quái rồng bay
Vẽ trần châu bát bảo
Ai nấy đều tíu tit bày bàn
Đánh chuông lớn loan báo
Thông báo đi hai ngã
- 1630 Các ngã về tới tập
Con dúm lại mang bàn
Con hon về mang lễ
Điều răn đội mũ tang
Con nhện báo cỗ chay
- 1635 Chuột trâu về làm trống
Con cóc làm "hàm đường"
Con quạ xuống gốc cây
Chim sâu bưng cơm "lèng"
Chim huyệt về xướng lễ
- 1640 Phượng hoàng đến đánh chuông

- Con "chỗn" làm ngũ sắc
 Thọ hát đến gảy đàn
 Lũ khỉ vượn làm trống
 Điềm hết cả lượn cò hươu nai
- 1645 Lũ chim sâu đun lửa
 Chim ri về chia rượu
 Chim "xó" lại xem mâm
 Chim lửa mặc áo làm thầy cúng
 Báo cho lũ con trai bày bàn
- 1650 Vào đây lấy chậu đồng rửa mặt
 Con ngỗng lên nghe kinh
 Dê đực đi lên châu
 Con cóc cũng vào theo
 Con mèo đi xem lễ
- 1655 Con thỏ lên mang "phan"
 Con lừa chó làm càn làm ác
 Chim sẻ lên kể chuyện cho ngọc hoàng
 Lát nữa vào cửa to sẽ đóng.
 Điều già vào thử thi lắng nghe
- 1660 Lát nữa sẽ xướng tên vào lạ
- Gà rừng vào nghe kinh
 Chim họa mi kể chuyện
 Mỗi đài nò làm mo
 "Cánh lò" cùng con vẹt phô khách
- 1665 Đa đa làm chức dịch bề trên
 Sai khiến loài cầm thú trong rừng
- Qua đạo lộ đi lên

Chớ tranh con đường Thầy
Báo hai sườn núi biết

1670 Phóng pháo cho con vệt vào đây

NỘP LỄ

Chúa Thầy là nộp lễ lên Ngọc Hoàng
Hai phía vào cửa to tấp nập
Tốp đi lại tốp về
Thư về tìm là được

1675 Các Thầy đều đến nơi
Cả nước bần trần gian
Mở cờ ra hai phía phần phật
Then yên tâm vui mừng
Các anh tới khiêng bàn

1680 Mặt trời thì ra trước
Hai phía chớ cãi ngang
Ở với nhau hòa thuận
Ở gần như sương mù, khói lửa
Người mình soạn cỗ hay hơn họ

1685 Cho người ra chỉ đường
Cho bạn ra chỉ lối
Gửi sớ lên Ngọc Hoàng
Quan kim vào để tang
Thầy mo là đọc sách

1690 Người Giang đi gồng gánh

Nộp lễ tới Ngọc Hoàng
Bạc tiền mang tới chốn
Phát cho kẻ giữ cửa
Cho họ mở cửa ải

- 1695 Mở ải cho trai làng
Mở tam môn cho Thầy
Lũ tôi từ thế gian lên lợt
Cửa Ngọc Hoàng có ngựa
- 1700 Cửa sổ Ngọc Hoàng có cung
Ai nấy cho ngựa lừa vào tàu

VÀO CỬA THỨ NHẤT

Binh mã ở cửa Ngọc Hoàng
Bốn phương người đi lại
Phóng pháo vào cửa Ngọc Hoàng

- 1705 Gõ chuông lớn ba dùi
Phát sấm vào cửa sau

VÀO CỬA THỨ HAI

Hai bên hai chó mướt
Hai phía hai chó ngao
Vừa sợ nó sẽ cắn

- 1710 Hai con hổ hai bên

VÀO CỬA THỨ BA

Hai bên hai con voi
Hai phía hai kỳ lân
Hai con hùm hai bên

VÀO CỬA THỨ TƯ

Hai bên hai con vượn bạc má
1715 Hai bên hai vượn đen dài đuôi
Bên cạnh hai con gấu rậm lông

VÀO CỬA THỨ NĂM

Thấy đàn ông dậy trưa
Thấy đàn ông dậy muộn
Thấy trai trẻ chải đầu

VÀO CỬA THỨ SÁU

1720 Thấy ngựa bạch trong tàu
Thấy các nàng dậy sớm
Thấy đầy tớ trong bếp

VÀO CỬA THỨ BẢY

Thấy vịt vua và ngỗng

- Ngõng Ngọc Hoàng thức canh
1725 Lũ trẻ hay lẳng xăng

VÀO CỬA THỨ TÁM

Thấy pho tượng nhà sấm
Cả lồi binh lồi tướng
Người hai phía đầu trâu.

VÀO CỬA THỨ CHÍN

- Bên trái có dạ xoa
1730 Bên phải quý dạ sát
Nhìn ngoài ai cũng khiếp

VÀO CỬA THỨ MƯỜI

Con phật ngồi cửa chùa lao xao
Nàng tiên ngồi nha môn thanh tú
Có đầy tớ hầu trâu cau

VÀO CỬA MƯỜI MỘT

- 1735 Hai bên lều đọc sách
Hai phía hai thư phòng
Thư họ để trên bàn

VÀO CỬA MƯỜI HAI

Vào cửa Thầy vẽ rồng
Cửa Ngọc Hoàng vẽ phượng

ĐÌNH CON TRAI NGỌC HOÀNG

- 1740 Đi đến đoạn vào đình
Đến đình lớn con trai Ngọc Hoàng
Chậm chậm qua lối nắng
Thong dong vào đường lót bạc
Chân bước đi vào điện
- 1745 Ghế tựa ngồi buồng chân
Đến điện lớn chạm phượng
Sáng rực cả mắt ta
Dưới nha có đầy tớ
Có con ở ngồi bếp
- 1750 Có người bưng chén nước
Đằng sau có yên ngựa
Đằng trước có vẽ rồng
Điện Ngọc Hoàng dát bạc vàng
Lửa số tạc những hoa
- 1755 Tường nhà chạm hoa nụ
Cửa bên tạc hoa lan
Then cửa chạm tinh tế
Dát giường tạc xướng ca

VÀO CỬA CHÙA

- Chùa ngồi đằng sau hoa sau màn
- 1760 Lại đây hỡi ông huyện cửa quan
 Lại đây hỡi người Giang gồng gánh
 Cửa tươi sống vào bầy
 Lễ chín đem vào châu
 Lấy cáo bàn ngũ sắc lại đây
- 1765 Ông Thầy vào xưởng ban làm lễ
 Vịt gà để dưới nha
 Cỗ chay đặt linh vị
 Bốn phía để lễ lạt đầy bàn
 Sửa mũ áo vào lễ.
- 1770 Thầy quỳ trông nén hương
 Nhà tiên sụp xuống vái
 Quay mặt lên linh bài
- Đến lượt người khác vào quỳ
 Con quỳ chẳng quỳ không
- 1775 Hai tay dâng chén rượu
 Rượu của bà nhà chủ họ (Hoàng)
 Thân con ở hạ giới không thấy
- Thân con ở mừng địa không hay
 Nhà trời buông thư xuống tới
- 1780 Nhà trời mang sứ đến nơi
 Bảo Ngọc Hoàng đã tắt thờ không ăn cơm trưa
 Truyền Ngọc Hoàng đã thôi lò hương không vào

Con lập tức ở hạ giới lên đây
Mới chạy từ thế gian lên lợt

1785 Thu được về ba chục lồng khổng lồ chìm
Thu được về sáu chục lồng khổng lồ chuột
Sai con nào cũng không
Chúng trồn vào bụi rậm bụi lau
Không chịu là gốc cả

1790 Con ở chò cũng lâu
Về vây mới về đây hơi trễ
Con úp tay về không
Con tới bàn tay trắng
Con bán nường sát tận chân núi

1795 Con bán ruộng khi vụ mùa mới thu
Mua rượu nếp cái trong chợ.

Mua được con trâu đực già
Mua được con trâu cái to
Trâu già tể Ngọc Hoàng

1800 Trâu to để tể chúa.

Con Thầy vào chợ tiết trâu
Lũ trẻ tới thụ tang

Báo lên trước linh bài
Báo lên Ngọc Hoàng để mổ trâu

1805 Trâu nọ đi hướng trái không về
Trâu nọ đi hướng tay phải không trở lại
Con trâu con đi hướng trái cho về

- Con trâu đi hướng phải cho quay lại.
Trai trẻ đi ra ngoài cắt tiết trâu
- 1810 Ai không có việc thì ra ngoài
Để trai trẻ cắt tiết trâu
Một số đứng chơi không giúp trông
Các trai cầm sẹo trâu
Đứng phải đứng chắc chân
- 1815 Cầm thừng cho thật căng
Phải cùng giữ cho chắc
Thừng xe ba bèn lằm
Người dựng chớ vào gần
Cho con trẻ ở xa
- 1820 Giờ lành bắt đầu mổ
Mổ trâu thịt để không
Trâu chết nằm thẳng cẳng
Thái thịt làm miếng nhỏ
Pha thịt trâu miếng to
- 1825 Bày bàn ta vào lễ
Để ta tế, ta bày.

VÀO KHÓC CHÚA

- Quan Kim vào khóc chúa
Thầy trẻ vào khóc Ngọc Hoàng
Vạn vật những súc sinh cảm thú
- 1830 Một phần đem tế ngoài đồng nội
Một phần giương cờ đi loan báo

- Pháo phát nổ trong dinh
Lũ khí vượn vào khóc
Khóc là khóc dưới chân
- 1835 Ngọc Hoàng chết thật đấy.
Ếch nhái khóc ý ái ý à
Con cá khóc bên bếp
Rắn thì khóc đằng sau
Khỉ vượn khóc bên dưới
- 1840 Con vượn khóc giọt gianh
Tiên thì khóc dưới chiếu
Ngựa khóc thềm trong chuồng
Trâu trắng khóc ngư nga
Bà "nèng" khóc dưới đất
- 1845 Khỉ gió khóc vách đá
Khỉ già khóc chân núi
Điều quạ khóc ngọn cây
Chim sâu khóc bụi rậm
Hổ lớn khóc trong thung
- 1850 Tép tôm khóc trong ruộng
Tép cá khóc ở mỏ nước
Lợn nai khóc trong rừng
Người khóc cạnh quan tài
Đa đa khóc trên đồi
- 1855 Chim khướu khóc đồi bên
Khảm khắc khóc đồi giữa
Hươu nai khóc bờ nương
Vịt gà khóc trong sân

- Bò trâu khóc đầu gối
- 1860 Con rùa khóc dưới chân
 Ba ba khóc khuỷu tay
 Con chim khóc bàn trà
 Chó ngao khóc dưới điện
 Én khóc dưới mái nhà
- 1865 Chuột khóc trong ống cây
 Pú cầy khóc ở mương nước
 Con vẹt khóc báo khách
 Phần nửa khóc nơi khuất không tên
 Phần nửa khóc trong dinh không kể
- 1870 Các con trong rừng rú khóc vang.
- Lùi đi tiên vào khóc
 Ai nầy lẫn lóc khóc
 Người khóc ít khóc tí là xong
 Người khóc kể đôi lời là đoạn
- Lùi để cháu Ngọc Hoàng vào khóc
- 1880 Chúa mắt đi thì mất
 Cháu cứ ăn cơm cùng bát sáo trâu
 Người ta vừa chết đi
 Thành cháu chết lại về
 Chết ba ngày thì lật lại
- 1885 Chết sáu ngày là biến hóa
 Biến ngồi dậy sưởi lửa
 Lại khỏe khoắn như xưa

- Cháu khóc xong cháu lui
Để nhiều người vào khóc
- 1890 Người đã chết cứ chết
Đánh cờ chơi tiêu cơm
Người chết rét không lâu
Chờ nắng ấm ngồi dậy
Người chết phải ngày Giáp ngày Ất
- 1895 Sang năm thóc bội thu
Chết ngày Bính ngày Đinh
Năm sau trời hạn hán
Ai nấy cứ thong thả tự lo
Thóc giống gieo mạ nhiều là được
- 1900 Ta khóc rồi ta lui
- Thầy nhà chủ vào khóc
Người ta chết cứ chết
Ở không ta diễn tuồng
Ta ngồi buồn làm chơi
- 1905 Lát nữa người sẽ thấy
Người chết ngày Mậu ngày Kỷ
Sang năm chuột phá lúa trong ruộng
Ai nấy tự lo làm cạm bẫy
Làm cạm bẫy chân núi
- 1910 Chuột qua là bị sập
Khóc rồi ta sẽ lùi
Để nhiều người vào khóc

Người ta chết thì chết
Ngồi rồi ta hát lượn

1915 Ngồi rồi ta gảy đàn
Chưa đến ngày đã vui
Chết ngày Canh ngày Thân
Năm nay là không đói
Người ta sống phong lưu

1920 Kiếm ăn thường dễ dãi
Khóc rồi ta sẽ lui
Để nhiều người vào khó

Người ta chết thì chết
Ngồi rồi ta đánh trống

1925 Ta vượt ve làm chơi
Ngày hết ngày lại vui
Chết ngày Nhâm ngày Quý
Sang năm nước mưa nhiều
Nước tràn phai tràn đồng

1930 Ai nấy lo sửa cống sửa phai
Sang năm không có gạo chết đói
Lũ trôi hết mương phải
Không lo nhanh kéo muện
Khóc rồi tôi sẽ lui

1935 Để người khác vào khóc

Người ta chết thì chết

- Nào để ta mời mai mỗi uống rượu
Cột đũa với con gái
Không lo làm sao đâu
- 1940 Khóc rồi ta sẽ lui
Nhường nhiều người vào khóc
- Người ta chết thì chết
Nào để ta lấy da trâu làm trống
Khóc rồi ta sẽ lui
- 1945 Người chết ngày Thìn Tỵ
Sang năm lúa bội thu
Người chết ngày Tuất Hợi
Sang năm người ốm đau
Dương gian sinh lắm bệnh
- 1950 Khóc rồi ta sẽ lui
- Người ta chết thì chết
Ta sẽ ăn thịt trâu thay bữa
Chết gặp ngày Thân Dậu
Sang năm lúa bội thu
- 1955 Vui vẻ khắp thiên hạ
Khóc rồi ta sẽ lui
Để nhiều người vào khóc
Chết gặp ngày Sửu Dần
Năm sau người nhiều âu lo
- 1960 Trâu bò ở chẳng được yên
Con cháu sẽ lắm bệnh

- Xe thùng xe máy sợi
 Sẻ dây để xe lại
 Người ta chết thì chết
- 1965 Hóa ra ăn sinh nhật
 Người không biết tưởng chết
- Người chết gặp ngày Kiến
 Ngày Kiến không nên giữ
 Ngày Trừ không nên dùng
- 1970 Người chết gặp ngày Mãn
 Ngày Mãn ngày thiên tặc
 Con trẻ ở chẳng yên
 Bản mừng ở không được
 Khóc rồi ta sẽ lui
- 1975 Người ta chết thì chết
 Lấy da trâu làm bầu
 Gạo rượu ta mang lậu
 Mang về làm lễ bố
 Chết gặp phải ngày Bình
- 1980 Ngày bình cả mừng cùng dùng
 Người chết gặp ngày Định
 Ngày Định quốc được an
 Con cháu được phú quý
 Người chết gặp ngày Cháp
- 1985 Ngày Cháp ngày đại ác
 Khoái lạc cho cả mừng

- Năm thêm tháng ở tốt
Khóc rồi ta sẽ lui
Ai chết gặp ngày Phá
- 1990 Ngày Phá người chết nhiều
Ai chết phải ngày nguy ngày thành
Thành, Nguy trâu bò hàng đàn
Người chết đón ngày Thu
Ngày Thu ngày hôn dật
- 1995 Trẻ già được ở yên
Con cháu được phú quý
Khóc rồi ta sẽ lui
- Chết gặp phải ngày Khai
Ngày Khai ngày sinh khí
- 2000 Khấp đất nước được yên
Người dương gian khoái lạc
Chết gặp phải ngày Bế
Ngày Bế ngày tốt thay
Suốt năm đều được vượng
- 2005 Khóc rồi ta sẽ lui
- Mở đầu ngày tam nạng (nương) bát khí
Nàng quân bảy cửa nắng
Nàng quân tám cửa mưa
Nàng thất khí là nắng
- 2010 Nàng bát khí là mưa
Nàng gió khi gió cuốn

- Nàng nhị khí trước chàng
 Nàng tám khí trước anh
 Khí đổng chẳng còn ân
- 2015 Khí đổng không còn nghĩa
 Tự ngàn xưa đặt ra
 Phần ta đà vào khóc
 Khóc rồi lui ra thôi
- Để hổ báo vào khóc
- 2020 Loài vật khóc nghí ngáo ý ừ
 Không đi là đói bụng
 Đi về là mình rách lông đở
 Gặp con vật khác mới được vỗ
 Gặp con đại dột mới được ăn
- 2025 Oan gia người thế gian
 Đến khóc chúa cứ than
 Đến khóc ngọc hoàng cứ kể lễ
 Tôi khóc rồi tôi lui
 Nhường ngựa xinh vào khóc
- 2030 Ngựa tốt khóc trong tàu ngựa
 Chủ tôi sáng cho đi tối nhót
 Thiếu ăn bụng đói xót như bảo
 Ngày ngày đi nơi đâu nó cười
 Ngựa nay ra đến chỗ điện rồng
- 2035 Cười ngựa qua công đường
 Người nhiều được ngắm ngựa

Đánh giặc cũng lấy ngựa làm mạnh
Chết thì cũng xin coi quý thân ngựa
Nay tôi đến khóc ngọc hoàng

2040 Tôi khóc rồi lui ra.

Đến trâu bò vào khóc
Trâu già lọ phải tim
Năm nào cũng cày bừa nuôi chủ
Có lúa nuôi cả chim cả chuột

2045 Dựng lều để trong rừng
Năm nào cũng khoái ách cây ruộng
Cởi ách tôi lên rừng ăn cỏ
Cơm tôi ở bụi lau
Muỗi cắn da nổi cục máu chảy

2050 Nhảm nhớ nhảy xuống ruộng lúa
Chủ lại mắng loài hổ vồ beo cắn
Chủ lại còn ăn cơm chăn trâu
Làm sao giết trâu để ăn thịt
Ăn cơm với thịt trâu thật ngon

2055 Cay đắng người dương gian giết hại
Nay tôi khóc Ngọc Hoàng
Lui để cho lừa trắng vào khóc
Trâu bò cùng đàn ngựa lên đòi
Làm sao để mỗi thân lừa thò nặng?

2060 Ép cho lừa thò nặng càng vui
Thò nhiều đến nơi da lưng chảy máu
Miệng tôi ăn bao nhiêu đấu

- Chia cho trâu cùng bò cùng thồ hàng
Nay đến khóc Ngọc Hoàng
- 2065 Lui để cho đôi bò vào khóc.
- Bò tôi biết làm ruộng
Làm sao để con chó không làm ruộng mà ăn cơm
Chó chỉ biết theo chủ đi rừng
Chủ có chó được ngắm xem
- 2070 Lợn ta ăn cám cùng nước lã
Dao chọc tiết lợn chết ăn thịt
Lợn nai còn sống được một vài năm
Lợn đực không được một năm là mổ
Mỡ lợn xào nấu thức ăn mới ngon
- 2075 Cay đắng người dương gian khó nói
Tôi khóc rồi tôi đi
Tránh để con chó "nhang" vào khóc.
- Chó cộc đuôi tự khoe cái đuôi mình
Chó khôn biết khóc chủ
- 2080 Chó ăn cơm chó khỏe
Cho chó liếm phân trẻ con dưới sàn nhà
Liếm mà không được sạch
Roi đâu cứ thế vụt
Cả mép cũng bắn thiu
- 2085 Cả chỗ vụt dây phân
Nay đến khóc Ngọc Hoàng
Lui cho đôi mèo vẫn vào khóc

- Mèo tôi ngồi bếp gio làm quý
Mèo khác gì con nít ăn cơm chủ nhai
- 2090 Không có thịt nhai không
Nuốt đến thực quản đứt
Mèo tôi không đi xa
Ở quanh bếp mà thôi
Đứng dậy là rửa mặt
- 2095 Quay phía cũng không biết đi chơi
Nay đến khóc Ngọc Hoàng
Tránh cho ngỗng cổ dài vào khóc.
- Ngỗng nhỏ thân cũng quý
Ngỗng biết canh thâu đêm kêu cáo cạt
- 2100 Năm hai lứa ngỗng con
Con vịt thì cổ rụt
Con ngỗng thì cổ dài
Có lúc tìm ngỗng già
Ngỗng già coi như chó
- 2105 Ngỗng con còn được quý một chút
Hàng ngày ở đồng nội
Hàng ngày tìm ăn cỏ
Mồm nó ăn cả rong trong nước suối
Mắt biết liếc xem điều trời cao
- 2110 Giờ này tôi đến khóc Ngọc Hoàng
Tránh cho đôi vịt đồng vào khóc

- Mẹ ta biết đẻ trứng
 May còn có gà ấp cho
 Chủ đeo theo khi đi ruộng
 Mang tôi đi ăn giun ăn tép
- 2115 Tôi còn biết ăn cơm ăn cám
 Chủ nuôi chỉ ba tháng đem mổ
 Vịt vốn là mỡ côi quanh năm
 Không biết tìm ai là mẹ mình
 Nay tôi khóc Ngọc Hoàng
- 2120 Lui ra cho con gà vàng vào khóc
- Con gà vốn được xem quý
 Còn bé không ai giết ai mổ
 Ngọc Hoàng được ngôi điện cũng đem giam
 Thầy không được đi ăn cơm mừng cũng giữ
- 2125 Cốt sao gà làm đáng thế thôi
 Chết còn được lời quý cho gà
 Lúc này đến khóc Ngọc Hoàng
 Tránh cho đôi hươu rừng vào khóc
- Hươu ăn cỏ bờ rẫy bên núi đá
- 2130 Hươu ăn cỏ bờ ruộng ở bìa rừng
 Thoáng thấy, chó liền săn
 Làm tôi chạy mùi thung chín lũng
 Trốn để giữ được mình
 Ngày ngày ăn lá cây lá cỏ
- 2135 Chẳng làm hại gì cho người thế gian

Ra ăn cỏ vừa hồi hộp lo âu
Lúc này đến khóc chúa xong
Tránh để đôi lợn cỏ vào khóc

Lợn cỏ ở trong rừng ăn củ hoang dại

- 2140 Người Giang vốn có lòng độc ác với muông thú
Đi làm rẫy trên đồi
Đặt bẫy ở giữa đèo
Tôi đi lại là vương mắc
Thế đấy kiếp lợn cỏ trên rừng nghìn khổ.

- 2145 Nay đến đã khóc Ngọc Hoàng
Lùi cho đôi nai nai rừng vào khóc

Nai ở núi ở rừng
Ngày kiếm ăn lá cây
Người đã thấy liền săn

- 2150 Không biết tinh ăn gì
Giờ đây về khóc chúa
Tránh để đôi dê nhà vào khóc

Dê non vào khóc Ngọc Hoàng
Đê đực vào khóc chúa

- 2155 Vạn vật cảm thú ở trong rừng
Không biết công lao sinh đẻ của bố mẹ
Mẹ đẻ con vất vả cực khổ
Mẹ đẻ con khổ cực lắm thay
Khi bú mẹ tôi quý mà bú

- 2160 Là trả ơn ngày mẹ đẻ
Nay tôi đến khóc Ngọc Hoàng
Lui ra để đôi cừu vào khóc

Nơi tôi ở đất Hác Quảng Tây
Nay cừu đến khóc chúa
- 2165 Thịt rẻ nhưng thân quý
Hằng ngày người cần lông chiên để rải
Lúc lấy để làm mũ, làm giày
Lúc làm để chõ ngồi có đệm lót
Lấy chiên để bày biện cao sang
- 2170 Khách đi vào khen sang, giàu có
Nay đến khóc Ngọc Hoàng
Lùi để rím chồn vào khóc

Rím là sợi lông to
"Chồn" là lông nhỏ hơn
- 2175 Rím đây vào khóc Ngọc Hoàng
"Chồn" đây vào khóc chúa
Tôi ở hang đất vốn quen
Khấp thân lông tua tủa
Chó cắn là dựng lông
- 2180 Người đuổi bắt thì chạy vào hang
Nay đến khóc Ngọc Hoàng
Tránh ngọc thả chó sói vào khóc

Mặt dữ mặt chó sói

- Mắt đồ mắt ngọc thô
- 2185 Ngọc thô đến khóc Ngọc Hoàng
Chó sói vào khóc chúa
Ngọc thô thân nhỏ mà danh to
Chó sói thân luông mà tên hèn
Giờ này khóc Ngọc Hoàng
- 2190 Lui để khỉ rùng vào khóc
- Khỉ ăn quả trên rừng
Quả ăn quả để dành trong má
Ăn no vào vách đá ngủ
Người thấy lấy dây buộc
- 2195 Dắt đi khắp nơi ăn xin
Buộc cổ đến tức thờ
Nay đến khóc Ngọc Hoàng
Lui cho con rái cá vào khóc,
- Rái cá thân nhỏ mà danh to
- 2200 Miếng da bán mua tốt
Đến như Ngọc Hoàng cũng mê
Các mường xa cũng tìm kiếm
Làm thành áo da mặc mùa đông
Phần tôi làm sao đây
- 2205 Số mệnh tôi không nên
Bản thân thì áo rách
Nay tôi khóc Ngọc Hoàng
Tránh để lũ "ồn - mòong" vào khóc,

- "Ồn" tôi vào khóc Ngọc Hoàng
- 2210 Cùng "moòng" vào khóc chúa
 Hai chúng tôi tranh nhau mừng đất ở
 Con "ồn" là má lông xù
 Con "moòng" là má bạc
 Nhà cửa cùng ở dưới đất
- 2215 Hôm nay đến khóc chúa
 Tránh để đôi tê tê vào khóc
- Tê tê tôi là con Vương Tường
 Đại tướng quân là tôi
 Mẹ tôi đi đánh mừng chiếm đất
- 2220 Bờ Kim Tinh trên trời xuống phá
 Thu cả kiếm cả cung
 May còn bộ áo giáp
 Binh mã lạc cả vào rừng
 Khoét vào đất mà ở làm con tê tê.
- 2225 Nay tôi đến khóc Ngọc Hoàng
 Tránh để đôi sóc bay vào khóc.
- Sóc bay nhỏ không vô cơ há mồm
 Sóc bay to không tự tiện kêu gào
 Sóc bay kêu có người sẽ chết
- 2230 Sóc bay há mồm sẽ có loạn bản mừng
 Trên trời cho tôi xuống trần gian
 Trên trời sai tôi kêu

Cho tôi gọi để thu hồn
Của người ở hạ giới.

2235 Nay tôi đến khóc Ngọc Hoàng
Chạy để đôi chuột đồng vào khóc

Chuột tôi ở trong hang
Ăn thóc ở ngoài ruộng trong kho
Không ăn là bụng đói

2240 Không kêu thì chua mồm
Người hạ giới lòng gian
Người dương gian lòng xấu
Đặt ba mươi cạm xuống ruộng
Đặt bốn mươi bẫy xuống đồng

2245 Bẫy bắt chuột mắt nhắm
Cạm sập chuột mắt lồi
Nay tôi tới khóc Ngọc Hoàng
Tránh để đôi chim cu đồng vào khóc.

Con chuột còn có thóc trong kho

2250 Thân cu đồng không chỗ dựa
Liều chết mới được no
Người hạ giới lòng gian
Người dương gian xấu bụng
Đem bẫy đặt ở mỏ nước

2255 Bẫy vòng đặt ở cây đa
Tôi đi ăn là bị
Bị không bị chỗ khác

- Bị thất cổ đang ăn
 Chân cũng dễ mắc bẫy
- 2260 Chân nhảy nhót mắc bẫy vòng
 Mắc cả mỏ liền chân
 Treo cổ chết trên ngọn cây
 Lúc này tôi khóc Ngọc Hoàng
 Tránh cho ba ba vào khóc
- 2265 Đạo suối lên dòng khác
 Đạo phai sang lối nọ
 Gọi Rùa tôi đã đến từ lâu
 Gọi Ba Ba về khóc chúa
 Nơi tôi ở sông rộng vực to
- 2270 Máy khi ở đại hải
 Rửa những người hạ giới giỏi về ăn
 Cay những người dương gian biết đổi món
 Nhỏ như chim le le
 Chúng còn bắt về nhắm
- 2275 Tanh không gì hơn ba ba
 Hôi không gì bằng con rùa
 Chúng còn lấy về ăn
 Thiếu đi mất mấy lạng
- 2280 Chúng xéo bù cho đủ
 Mọi con chúng vợ vét về ăn
 Thật đáng người trần gian không kể xiết
 Nay tôi đến khóc Ngọc Hoàng
 Ai ở dương gian đến hết.

- 2285 Mọi chồn đã về đủ
Vạn vật cảm thú đã khóc cả
Vây hết đi ngựa lừa
Con lừa khóc chân thật
Con ngựa khóc nghe khôn
- 2290 Con trâu khóc ngừ ngá
Con hạ giới khóc đủ
Con còn khóc có lý
Con nào cũng có điều thở than
Nguyên người ở dương gian thông thái
- 2295 Bồi từ xưa đã tạo nên
Trời đất cho nó quyền làm vậy
Nói lại cho mình bạch trước Ngọc Hoàng
Nói lại tấm lòng thương trước mặt chúa.

Chúa của ta chết ba ngày thi lật
- 2300 Chết sáu ngày là thấy
Lại ngồi dậy sưởi bên bếp lửa
Lại khoẻ khoắn như xưa
Người ta tưởng Ngọc Hoàng băng hà
- 2304 Hóa ra ăn mừng sinh nhật ./.

**XÍNH CỐC HƯƠNG KHỈN
MÙA HUÔNG**

(Nguyên bản chữ Nôm dân tộc Nùng)

武
松
廊

律
鶴
板
瓦
玉
香
本
科
儀

羽
仕
蘇
世
昌
號

天^昊天^昊昊天有日月星中間有萬天地下有冰雪山川草木
 若有何鬼何神不得亂動惟天上者君急上公律令
 勿想鬼如女人走房亂淫不得也
 又想鬼^野野如小兒也

上頭入交也 人平間有十字養得天下甲乙丙丁戊己
 庚辛壬癸華君太上者君急上公律令
 又想米字如池塘鬼見水鬼塘慶食也

請谷香昔王始。

定。初定。○促而東。玉帝三清。○香炉促而發。

香昔達樓江。○匯香並輪。○促出輪香。或。

侵殺輪香。聰。香昏朋而道。○香昏个而必。

香鑽督而庄。○香孃孃而請。○匯香昔孛樓。

香昔求孛暫。○香必動樓花。○香昔必樓街春。

馬史去江暫固京。○駢仙美江停固亂。

甫而乱叩麻。麻踈曾眉事。辰尼史分礼。
分上閤怕猗。分礼襖紉花。分楼衙拜容。
烈山造甲隘史牙。辰尼史來書否正。
侵切呀保慮入如。眉心夢間態。
伺而請金桂醴還。倂而請毋丹史倪。
作特報萬里了麻。香花赦三界。外意養充他。
倂而盟之河海辱。羅寬劫羅寬。都位犯仍濱。

5

都辱把仍真。三門仍鎖替。礼与把礼。
 都伊留仍續。都辱留仍尊。三門仍鎖敏。
 當意仍可金。當獎仍鎖勤。仍吉金吉銀皓作。
 偈而麻多百注亭。又娘子郎香麻必。
 偈而望朋好之西。麻嫩望朋辱仙菜劉佛花。
 嬰个正麻報。吓史倪逼聊。嬰來書閑到。
 幼報吓个僧。收尼花各姘。匪香昔双伏留礼。

6

就日香守鱗地下。否自香双伏。个却香守鱗。
 羅歸貧。是斐。羅歸貧。是漢。香麻訖。否。得。
 香麻衰。否。烈。切。開。不。布。宜。開。都。
 不。布。初。開。當。開。都。許。郎。香。麻。良。
 開。當。許。郎。集。麻。健。歐。香。首。桌。器。把。其。
 歐。香。首。桌。台。把。冬。華。妾。娘。看。
 即。香。否。乱。辨。曹。布。拜。加。官。眉。茶。礼。恠。賞。

狝陟下冠子局 狝陟下潭苦港 耶如許亦儀
 考如許郎香 香根愿列女 香蒸 列歸
 香報礼刘頼 香報色列列 甲子首德尚歐德
 甲子首樓安歐 甲子首德花歐 炮
 根 甲洽忙當促然 甲洽屋傳 却了 点歐 樓公堂
 郎同点歐 馬連那 五十缺五金 点馬洽許了
 各書首点 幼江城 振号 振樓前伊城

五季打屋路。刘吓香林笠音绿。刘吓林某音绿。
 刘吓香魁拜音绿。刘吓史阴亮。潘政印阴舒。
 番元明督马打文。潘仙阴督情善好。
 刘吓香地下报司。刘吓香地。潘报化。
 报化史否下。报目仙否。乱阴贫信赖。
 乱游贫信信。乱底真信。途密王史下。
 冷许里史音。提把里史案。亚而了真仙。

9

開冷而打禿。功正深時。書底尋樓箇。
 否主保香報賊報約。否主香報模報姜。
 否主香報樓報庭。否主香報稟閉屏。
 否主香魁莽麻圭。否主香味兌江樓。
 徑香清冷還每此。於打論谷香。換了端谷菜。
 真貧谷香花江柳。真自落香桂江京。
 真自信香清玉帝。倂火過感肥閉練。

賜同於歐世閉。○ 枳○ 於歐練。○ 因漳。○ 於歐松。○ 用氣。○
 總民訖貧。○ 粃。○ 羅香許貧。○ 糧。○ 賊迷破。○ 乞奈。○
 歐迷懷乞。○ 赦。○ 念班。○ 南麻。○ 崑。○ 念三。○ 臨麻。○ 仰。○
 提麻牌。○ 麻。○ 各。○ 板。○ 各。○ 團。○ 各。○ 麻。○ 豫。○ 礼。○ 開。○ 礼。○ 到。○
 就貧信香。○ 桃。○ 于。○ 清。○ 就貧信香。○ 聰。○ 于。○ 祿。○
 勞督。○ 念。○ 督。○ 局。○ 勞。○ 无。○ 魁。○ 无。○ 烈。○ 歐。○ 紳。○ 夜。○ 麻。○ 辦。○
 歐。○ 紳。○ 於。○ 麻。○ 澆。○ 卷。○ 救。○ 嚴。○ 閣。○ 个。○ 包。○ 救。○ 帝。○ 五。○ 帝。○

皇帝發香子屋城。啟介却香清。發
 發許却史倪土官。每花許眉香請客。
 香白香三清。香清香三寶。後繼信香桃香聰。
 廣東禮皆準開自。甫却啟怒意皆準。
 甫却啟怒皆必。必麻督四城。
 發以皆南寧百道。各色沙來祿來花。
 歐麻許場問敬伏。歐麻失都行百甫。

歐亦教江圩乃行○當倍歐教祖敬宗○
 當倍歐香聰教伏○每倍歐是里平安○
 賜問歐錢財開自○真貧信香土香聰○
 真貧信香債香桂○真貧信香子香齡○
 香就礼請魁晏晏○香麻尖桌深勞普○
 香麻尖桌皓勞雜○歐麻尖桌總繼隨○
 香麻尖百箱派西○谷香北銀却貧逢○

隱香昔貧奈請犯。○地下眉曾百麻校。○
 打託麻漆姜甲模。○即香眉曾百麻盪。○
 即香眉曾冷犯下。○地下眉曾事麻盪。○
 喝問眉曾冷麻論。○論許却樓向劉明。○
 總打振江城喝馬。○惡犯。○了兵仙。○
 地下歪眉養實盪。○喝問歪眉冷曾下。○
 形正肯病一。○形七肯十四。○伏字肯泉香。○

花蘭昔項父昏九月首十五辰閏○每儀庄柳花柳植
 地下座柳相宏皇○每儀庄柳花敬帝○
 南侯 南侯 尚走仍伏礼公壹○甫突安都官地 下○
 彤三首初二花開○每地首默花唐卡○
 下个却孩寄花○當儀閉加乾加後○
 當儀乞道理仁情○每儀巨眉念礼史○
 父怕点書疏寻子○报新对江迪列那○

書麻撮玉帝留苑○廿麻撮奴玉留連
 許史宏定瘧定某○即香民地憐麻必○
 收什脫安馬印位○即香下養向个把○
 許把陸地下的名○請把陸下洞京里却○
 令却亦貧血○書却烈貧災○許把困并笑海廣○
 許把昔枯林進給○許把昔枯其進邊○
 史却染督員貧干○許把染完塔吓各○

書報肯躬七好王（此）姓化症相衣救他（）
 姓化多鷓合討棲（）求許却仙妾困（）
 信香乞甫商麻產（）崔仙築地舖行里化（）
 吓十八我冀（）八仙築侵中侵綾（）書開請王字伏麻（）
 仙桃勃江豫苟用（）魏朝帝右突（）到哥曼玉塵（）
 分对却仙娘仙娘（）當侶麻身中買号（）
 拉提信料金屋帥（）氏礼救天星妾伯（）

八崗漢真仙○轉到麻坡坊出現○請妃屋賜黑兵
 許留困地城○吸化○吓个紀谷覓樓去○
 吓个紀仙爺史倪○到麻下好紀樓銀○
 寻金聰仙楊倪溫○書底報夫府伏○
 當借麻打困礼夫○麻打困地下礼郎○
 當借庄射礼陽馬○當南當盤馬許干○
 偈向幼督標道依○夫辭礼夫却乞象○

立官礼立官乞封。大一倚史暖總憐。
 蓋氏虛躬礼同幹。氏到那兵衙留高。
 穰穰袖亂給礼通。穰故襪花下礼來。
 崑信凌他曼禿。穰穰袖結接給元。
 駢時馬結清屋將。馬倚惡貧信。貧養頭御行。
 俗史浮胃康。穰穰袖亂給下死。穰穰袖侵者來死。
 自瑛个匠還。肥打穰亂給。亂給清貧尋。

起打襖襖祿。襖祿事真冷。大乃襖襖青。
 仙金襖襖頭。襖襖頭龍居。襖襖仙騎馬。
 襖襖三百吉。襖襖百七差。綾吉否吉打皆。
 綾吉否吉打旺。襖襖襖下侵來也。
 騎馬特借寫下花。打老麻提帽。打總麻提帽。
 打幼麻提便。打孩麻提合。振八甲忙夾。
 大昔郎平苦。疏店畧哥促。書店論哥案。

換興功換興。換興肩冷考。宗炮眉地閉。
 總普麻湯馬。許總把振夫。蘇勉仙屋路。
 湯馬了總普。包鞍了布浪。三十都馬當屋普。
 四十馬青皓屋揚。湯馬得都冷。座菲庄都惹。
 湯特馬白鶴就瓊。湯特馬馮耀他非。
 湯特馬古來拜快。湯特馬青祿点花。
 湯特馬紅沙卡托。砂馬湯銀。鞍金湯都廢。

督貫如燕鷲○
 游會特馬海○
 馬賴會孤零
 馬瑛貪胡碧○
 馬孤功庄銀○
 孤零銀之又○
 馬特湯安金○
 馬妹湯安來○
 都而乖督貫○
 馬兒湯安金○
 馬青湯安棧○
 屋貫火打蓬○
 當促打於馬許收○
 以付討都閑○
 當促冷礼没許收○
 湯馬了迹深○
 中閉救保城他犯○
 騎馬危都樓○
 頓留了普市○
 屋留了普郎○

歐辱白屋糊。歐辱牙屋箱。○ 痰保屋雷荷。○
 痰个屋百當。○ 痰保屋拜殘。○ 歐旗紅屋辱。○
 点个都及合喝來。○ 点个都班懷牌錫。○
 仙打牌情康舟屋。○ 点三十平祿。○ 点六十平香。○
 拜坡屋双坊。○ 斗獎屋双伙。○ 絲索染双牌。○
 斗懷屋貧債。○ 債意裡債突。○ 冠金甲斗龍來鳳。○
 當甲當首馬。○ 當翁當首馬。○ 乞首馬何酒。○

塚冷駢留骨。橋白留意有。斗來花史府。
 橋儂身三求。屋留了八甲。屋樓穩个危。
 屋倭角卷中。屋樓銀卷綾。騎馬屋都突。
 双神屋都殿。屋都貪換麟。花常奈地下。
 幼匠貪是渠。幼歸貪文漢。抗劫宗八炮通秀。
 時平許軍兵。打馬羅堆薇。父魁羅嘆缺。
 牌馬下堂衣。度到屋也皮休化。

侵鯢始

甲子初不閉念念侵念鯢念○甲子念不閉念留念侵念和念○

疥困疥累累咁咁伏伏麻麻齒齒○麻留麻打打侵侵鯢鯢連連鶴鶴○

卧卧及及涌涌用用逢逢○每每是是幼幼氏氏痛痛冲冲芽芽也也亞亞百百也也冲冲○

拜拜玄玄沃沃鯢鯢赤赤○鯢鯢然然各各顏顏尖尖○首首尖尖多多露露牙牙○

蓋蓋民民歐歐鯢鯢秀秀堂堂天天○是是民民幼幼去去涌涌江江海海○

辨辨路路羅羅鯢鯢鯢鯢浸浸為為○鯢鯢亨亨及及鯢鯢也也○鯢鯢也也各各能能跳跳○

靛楞吞鮑爽○鮑鮑各頭蓬○麻打店屋苟泮路○
 鮑个助百牆○鮑老反古各○自幼妹紅蛟○
 楞合妹鮑个○百並妹鮑兜○楞喬妹鮑盪○
 班把侶鮑亭○他給妹鮑骨○急頭妹鮑鮑○
 幼礼妹紅蛟回眼○幼闲翠妹慢氏派○
 收非許晉碍老託○史打斗的鱗○岑打笨的維○

侵鷓始

世昌考

花救成嬰戎。○形七約嬰約。○當倨脫颯和石。○
 提麻差乞奴連鷓。○提麻本乞德乞鷓。
 乞都鷓過斗。○乞都鷓過都。○乞都鷓過境。
 乞都鷓賴色。○乞嬰鷓麻幼。○乞奴鷓庶安。
 乞鷓何垓道。○乞鷓燕春節上。○鷓斗幼根絲朋伏。
 鷓斗望之義安堂。○高適畧直丁雷之作。
 乞辱白胡來。○他菟妹篋授胡乙。

双催都官句

功团畧布貫麻尙○守团晋布秋麻犯○
 吓个却甫晚都官○當倍麻提蓝貪罪○
 瑞恩塔相目慢裝○快团畧功倪尙麻○
 普史打初序店上○書团根地速渴馬○
 吓双妹谷瓮楼花○當倍麻庄茶許犯○
 當甫歐絕模琳堂○雞歐菱模柳的合○

倦美的盒合个即○雞模的盒金許使○
 倚打閃初鵬初配○下个却目發甫見○
 當侶菜收什女當○每侶提梢銀律昔○
 侵模始法名蘇世昌號
 此叶肯時邦將寅○卜案運叩念巾茶○
 娟倪仍罌魁受覺○坐个倚心愕歐化○
 麻受模受善○赤留受塔模○育江谷模梳

菓督達模振○貧江榴模梅○貧江我模桃○
 林位皓模對○个彙模榴回○双璩对模樣○
 恩意罗模利○商回罗模侯○杆美罗模校○
 恩利罗模夢○幼卷我模災○叩礼模柑舖○
 叩心模逢梅○叩問胡模救○叩心濕模街○
 贊面來模果○埔古模叶懷○能來模逢果○
 仁滄罗模符○萊坡罗模救○幼逢怕模風○

功遠禮模事。○模史双閉中。○江嶼模孝漢。○
 高養模曼度。○仙奔打押辱。○押辱始
 下而子嫌督陽間。○下而子娘金地下。○
 托救成翠戎。○彤七為頭女。○當居脫礙知有碍。
 麻塊犯乞辱。○麻本犯乞鴉。○乞打辱過野。○
 乞妹鴉通破。○乞候候賴隨。○拜个却姐化列序。
 拜个却娘金列序。○亲伏手禮福事打魁。○打魁合裨肩已被宰。○

當^幼佑^幼歐^幼薇^幼桂^幼押^幼雉^幼歐^幼自^幼木^幼押^幼僕^幼歐^幼落^幼事^幼押^幼奴^幼
 歐^幼个^幼却^幼金^幼龍^幼麻^幼盒^幼歐^幼个^幼却^幼愛^幼者^幼麻^幼菟^幼
 歐^幼麻^幼押^幼乞^幼奴^幼連^幼辱^幼歐^幼个^幼却^幼者^幼故^幼麻^幼潭^幼
 歐^幼模^幼並^幼麻^幼押^幼乞^幼辱^幼乞^幼奴^幼押^幼乞^幼誤^幼乞^幼跪^幼
 甲^幼乞^幼通^幼野^幼押^幼乞^幼鴉^幼退^幼坡^幼乞^幼却^幼鴉^幼賴^幼樣^幼
 乞^幼辱^幼鳳^幼賴^幼芭^幼乞^幼英^幼鴉^幼根^幼犁^幼乞^幼辱^幼白^幼胡^幼來^幼
 牌^幼那^幼倭^幼來^幼案^幼乞^幼辱^幼勛^幼賴^幼砒^幼乞^幼猴^幼獺^幼賴^幼礎^幼

乞辱乞辱總賴結。乞乞舊舊穢賴淹。乞辱乞辱捉辱辱。乞辱乞辱連連德德。心辱心辱劬劬巖巖嵩嵩。辱辱辱辱容容也也過過。辱辱辱辱後後移移。辱辱辱辱奕奕。狗狗。点点許許度度許許榜榜。辱辱辱辱每每都都每每免免。屋屋貫貫。江江陰陰羅羅受受窺窺。江江那那律律。路路連連跌跌。計計祿祿。多多乞乞耦耦。江江坡坡羅羅乞乞央央。乞辱乞辱每每養養麻麻。辱辱辱辱。花花列列。庄庄死死志志意意。模模哄哄奕奕坡坡伏伏。炮炮羅羅達達坡坡江江。辱辱辱辱。興興奕奕。是是障障。子子八八甲甲。陰陰化化。南南奕奕打打閉閉。和和。

媼不了孃督地磷○ 孃娘金地下○ 朋七首十句○
 督史否团麻○ 甫突打收什○ 督郎否团御○
 甫却打收朋○ 書他麻封樓○ 封歐櫻和把築乃
 歐个曾养西○ 地却把否荷○ 忙京岂否礎○
 麻飯慌乞迫○ 海督委的氏○ 知意脩眉額○
 双帝封辛苦○ 土命願人生○ 肩肋刘当相○
 累打剥姐化地磷○ 剥娘金地下○ 脩打度团京○

仙打吓闭那。闭那欧名笑。闭忙欧名美。
 匡倚否愁他。荒即忘愁那。剥姓化闭归。
 况闭雅孔到。倍曾嫌下外。富兹甫分辰愁那。
 当倚乞甫冒乱用。闭三婢卡模。闭五扇卡亭。
 笑枕补就到。曾化倍打闭。姐礼郎鬼劫。
 鬼劫了姐化史郎。鬼劫了娘金地下。
 倚打屋闭宗。的在郎闭那。分天凌中倍。

承督娘史郎○不普即史院○昔史官代置云侵○
 入了史用却否騰否○入了仙店王歪必○
 當南麻点綾連中○當從麻方衣裙穰○
 葱却綾姐化留分○点債中普同姐化○
 想許史用却眉若○賞許史用京眉那○
 信綾及巾桃品卷○礦袖及巾亂品會○
 信尼信綾子南而○麻留打分中連袖○

信shin危shin史shin谷shin堯shin在shin玄shin○ 歷shin貧shin絲shin虹shin蛟shin否shin死shin○
 信shin危shin信shin級shin授shin備shin即shin○ 信shin危shin信shin續shin花shin倍shin史shin○
 信shin危shin信shin倍shin史shin總shin辨shin○ 信shin危shin各shin廢shin竟shin急shin頭shin○
 信shin危shin信shin史shin印shin總shin爺shin○ 信shin危shin各shin來shin書shin江shin部shin○
 信shin危shin信shin宗shin案shin金shin燈shin○ 信shin危shin豎shin花shin蘭shin禮shin迫shin○
 信shin危shin信shin史shin倪shin金shin連shin○ 信shin危shin失shin花shin蘭shin雙shin朋shin○
 信shin危shin信shin身shin忠shin活shin都shin○ 卷shin双shin行shin百shin有shin○ 信shin危shin信shin總shin甫shin來shin書shin○

信đ信đ史谷đ竟đ正đ法đ ○ 歷đ貧đ綠đ虹đ蛟đ香đ北đ ○
 信đ危đ信đ級đ腹đ備đ印đ ○ 信đ危đ信đ績đ花đ備đ史đ ○
 信đ危đ信đ修đ史đ總đ辨đ ○ 信đ危đ各đ處đ竟đ急đ頭đ ○
 信đ危đ信đ史đ印đ總đ爺đ ○ 信đ危đ各đ來đ書đ江đ部đ ○
 信đ危đ信đ宗đ案đ金đ燈đ ○ 信đ危đ豎đ花đ蘭đ禮đ迫đ ○
 信đ危đ信đ史đ倪đ金đ連đ ○ 信đ危đ失đ花đ蘭đ双đ朋đ ○
 信đ危đ信đ身đ老đ帝đ都đ ○ 泰đ双đ行đ百đ首đ ○ 信đ危đ信đ總đ甫đ來đ書đ ○

照蒐他來浪。信尼信父史金聰。信氏各逢礼无信。
 信尼信修史金蘭。信氏各尾班結過。
 信尼信著史金仙。信氏提于年正馬。
 信尼信谷覓印朝。每信每交中襖相。
 信尼信紐化修分。想許史用京明郊。
 當妮襖袖斗華炫。當信襖袖亂打屋。
 當甫打急綾襖衣。衣魁打花帶屋路。

穰穰相鳳合竟居○穰穰相花蘭下受○
 相皓不相顯他景○留打華冷弓騎馬○
 姓化勁頭字兔楞○當侶歐陵中想天○
 信綾想谷登却乖○想中花信來屋客○
 穰穰相白鶴卷竅○羞民直來禮迥迴○
 史柴打頭頭○當侶庄顧麟馬海○當侶代安馬許禮○
 當甫急綾中許氏○史打穰穰相亂鈴○

亂給勞育鴈○史打儂礦祿○亂祿勞貧給
 太弓儂亂青○當金儂礦頭○當父打頭只○
 不閉黑妹德依劫○了史閉却台○了史廣王必必○
 史理藍始○蘇世昌號
 板總普場馬○不總舊加夫○都魁留洋件○
 甲以双百夫○甲委双百件○不甫稅多官○
 不佐央提担○夫閉型味麻○夫閉那弄到○

Ac

歐柳椿的結○ 歐慢尔柳把○ 當甫批条杆○
 麻打团倫忙里卸○ 杆礎卸否楼○ 麻打店里倘提担○
 麻与央个乙舞快○ 麻与夫个奈舞心○
 央与冲柳榜罗夫○ 央与冲柳榜罗件○
 塔匿礼柳榜○ 夫匿礼柳榜○ 否請身麻乃○
 否乃身麻有○ 麻冲酒江街○ 麻冲茶鉢案○
 倘眉酒想他○ 倘眉茶想那○ 酒三盞倘身○

茶三疊尚想○葛弦騎碧字○葛弦元碧樓○
 提籃齊葛雜○塔古笠古台○提打律錫尾○
 提打猴腸可○提街焚多紀○提礼打酒教○
 提礼錯酒燒○歐吟柳卡半○吟和飛卡桃○
 歐但派澤耶○歐哥參澤昔○麻提錫三思○
 麻提銀八宝○錫八宝葛花○裸肥進米鳳○
 項父藍花甲朱龍○下稼長珍珠八宝○麻提十葛條○

秋百二盆唱唱 提三十隨鷓鷓 提六十脫跌
 提拾缺江留 否論否江留江型 姐化乞每養麻牌
 乞子添運馬歐麻的紅盒 騰忙肯添首
 若甫脫多官 下忙央提塔 塔閉牙崗型鬼多
 藍閉牙崗留鬼点 勤非倚潭判 小中倚潭脫
 潭件妹件笑 卷中潭件妹 鬼幼了盒添提塔
 歐閉牙 耶泉造泉 鬼幼了盒添提塔

倚幼么下涯○倚尼么下傳○幼么了益添懋倍○

歐么乞蘇馬麼么○拜么乞能鴉添壘○

鬼幼了恩銘百平○鬼幼了恩懋三香○

回針四父官○定江父夫印○父夫潭明康○

昔即潭暢幼○爲犯父下禁○爲潭當下牙○

鬼守滄他郎○鬼庄茶他史○鬼幼社頭梭尼儀○

幼么社土穠匿乃○幼么双个於同立○六个於同多○

幼上社百當卷把幼上社把乾卷把幼上社百都度屋
 幼上社百索度麻幼上社把乾侏鳳幼上娘卷梨果
 幼上即有利冷鬼幼上及娘那邦鬼幼上及即那美
 及娘幼守桌及娘幼守妹歐觀曾骨道
 歐觀落骨胎歐曾播弄那歐孩伯育德
 金堂失地綾下許礼引俾申漢下許礼引漢定更
 下許礼引嬰德妹歐妹用崗梨外花歐妹用崗那外卡

半貧抄蒐麻○花贊蓬蒐到○双孃幼頭拉兩洒
 双娘幼頭卧在○妹打林閉在罗材○妹打林閉洒罗增
 打密及罗湯○打密及罗皆○頗休交伏拜○
 不許都湯下麻皆○不許都湯你麻过○麻过把打恨
 八丁刊禱紅否礼○轉楞的泉能○轉那多泉香○
 仙翁打屋厨○歐鷓鴣屋梢○歐鷓鴣屋梢○
 甲脱閉貫郎○當仙打屋厨○却姓化地瘠○

40

娘金地下○麻打册礼史翰街○麻打店礼仙翰街○
 當舖屋朋斗义○當舖屋楼更闭伏○屋留了當舖○
 店留了普市○店留了普布夜夜○店留了普印夜夜○
 债灰意百影○债灰英威降○号八甲冷忙○苦雨本多官○
 歇里蓝屋斜○史打過路指夜夜○仙打過路夜夜○
 史打屋北當舖○仙打怕都礼真○仙打屋急伏继梅○
 屋盖伊盖歇○屋北當舖梅○屋陳把继梅○

屋稍成懋悅○屋口捷利兽○柴梯開許廣○
 昨浪因許勤○當甫早相亂首烏○又娘幼江干罪中○
 双娘幼立楊罪愆○罪愆子江當○罪成悅他是地綾○
 吓姐化陽周○續即同地下○姐化麻叩料○即同麻叩橋○
 麻叩橋于錢○麻叩料于花○橋打律守命○橋心令守信○
 斗他是身化○橋以橋以有○斗漆斗負養○橋妹化想講○
 下娘金屋寶○當甫歐妹化叩江○屋双行督員○

富倨印盤倚評平。仙爺打屋路。當甲當首馬。
 當倨當首馬。乙首馬何酒。要七星動路。馬首史廻轉。
 既零報皓作。馬惡馬官金。馬青馬史倪。屋質又打封。
 債堤馬膏質。屋老祀社都。風流屋都漢。屋房楷春院。
 屋房岩春味。屋枯敏百部。屋枯符那當。屋酸花那健。
 屋酸輕候規。屋花萬杆那。屋花合杆桃。屋酸輪那街。
 屋酸花那當。騎馬過弄江。列鱗過弄弄。哥郎樓多我。

斗舍莫守扣。明白过吧江。任当过社堂。斗社能头忙。
 斗社莫头本。骑马过中他。刊讲否甘即。盒候玩叩道。
 盒羞仙叩敬。甲了柴闭捻初单。甲了柴闭那初校。
 下个封姓化隔间。每形眉辛苦。每妹每扮乞糖。
 卜鼠犯乞鸡。欧麻扶那楼。欧麻拔那哲。初阴罗初对。
 麻探即伴鹤。心猜初风说。都推都多贫。都弄都成香。
 斗论初初蹄初音。斗论初初蹄初音。斗论初初蹄初音。斗论初初蹄初音。

50

郎普及在火拜路。

一盒好自

甲子年開念初乾。甲子年開那初乾。那列營計祿初乾。
 這子年計祿初乾。都而勿各礎計豈。否論身打能打斜。
 萬物都足宿計豈。否論身打傷打標。否論身都初都藥。
 律歐麼麼王許了。書麼報史楷。書麼報史乾。
 史乾崔江念許麼。史楷去萊坡江滝。江尚列史標史傷。
 崔个橫萊豈萊礎。鴉倚羅乾史礎計。崔个橫鷄奴計祿。

否論并都歸都說○每都出恣他拜落○錢閉古史郎○

還齊底三路○當偈外百馬底安○冤底并地頭格林○

吓許并許崇○當偈於稍律○二益句始○

記打榮閉恣初鯢○普倪沃忙那初蛟○妹蛟羅能吐○

鯢民羅喃吡○四千條鯢个硬呀○又千鯢个蹄提塔○

鯢印羅細理底王○右英鯢教魚○鯢貫底匠銅○

鯢上恣底初○鯢下恣底初○鯢古恣底初○

配記乞甫突官國○淚淚首配了○配聰乞守若○
 配魏乞甫兵○配甚乞^{hàn}香頭○吓乱沃沃頭排○
 下用叩砍突沃海○麻打用礼史拜堂○當都共江弘伏屋○
 都配柳他零○當彭妹配香○每是了同乃○
 冷頭^{hàn}礼史○配滿乞甫兵○配果乞^{hàn}奇甲○
 律个却配勤店金○都配眉千兵否魯○外路都水府電王○
 甫突打拜路○電王乞丈史雅店○仍來善點簿○

所守幼地下計氣○每却居眉名下幼○初个却乾錫湯來
 乾街羅湯葛○乾吉羅湯張○否論牙積蛟那冷○
 去眼妹乾杜湯冷○皓礼妹乾首○急頓妹乾乾○
 江泓妹乾他○百亞妹乾朋○楊香妹乾盟○
 乾交去立砒○乾民去江布○个作及白連○
 貧千百妹交○稍律隊虹增○店号仙点过○
 乾交吉羽乾○蓋氏集
 乾交○采四合上目○

等配斐乾白。乾失各。麻打店礼倚雷乖。

群歪配乾。怪歸眉。怪却眉。怪聰。

合妹配杀。溜冷妹。荅郁个。遂。手都犯郁件。

初手。接連却。尼歸妹。配增。什手妹。配麻。

麻勿渴配杀。配增。首冷。荅郁。罗气。沃冷。來。

歪門。麻乞王。冷。律底。放塘。律委。同。律底。放塘。起。委。怕。

我。了。陈。開。念。初。初。休。留。打。店。道。初。群。初。手。温。連。故。

初子燭連耗。品出次初燭。妬燭炒。江那田初燭。星燭。雅。

江晚初燭。風胡來。果派燭。秋錄。文音下。致外。

仙麻下。伎巾。燭妬各能。馳。乾。燭。音。洽。江。德。羅。耗。魅。

後凍及。終丹。乞。对。閉。初。林。斯。燭。曼。氏。到。芽。后。

氏。乞。首。芽。來。蓋。氏。肩。芽。來。迺。但。萬。養。氏。礼。芽。

安。邑。燭。雀。卡。燭。煙。及。燭。斯。燭。銀。及。燭。雷。

能。利。郁。燭。天。各。燭。入。骨。各。養。休。燭。后。

都 蝸 幼 注 障 能 來 蝸 半 荒 点 只 測 花 來 洪 色 蝸 網 好
 都 蝸 或 江 講 頭 更 蝸 甘 芳 到 是 妹 蝸 領 哥 蝸 斐 蝸 決
 火 增 吞 下 淫 都 初 都 麼 了 快 麼 及 都 標 都 初 都 麼 負
 肯 麼 及 哥 威 四 盆
 貪 你 留 榮 念 初 艱 床 留 榮 用 那 初 姪
 江 滄 初 塔 罌 塔 茶 江 那 初 塔 迤 塔 死
 妹 塔 罌 民 斗 妹 就 罌 民 來 乃 你 妹 个 机

个什妹工疏。底初妹个禄。个禄各能茶。
 但哥都已甲。妹旧马吊在。妹个行底算。
 但却妹个芽。闭召妹个客。贫卜逼恨塘。
 印侵都充巨。底了妹决摸。哥又都个理。
 砌个却凍意江。哥个芽荅都。出朋^也决康校。
 若耽罗妹教。碧頰螟叩杪。班妾均蟻号。
 此中^也过^也强^也。他令妹填路。昔底^也碎^也妾^也。

初哥妹瑱多打交。变肩碧連环。昔昔岂乞靈。
 都了变當鈴。腰唐号都旧。拜而能腰冬德錄。
 拜留腰衰怕冷。當都首底投哥殿。五盆
 个入史底怕点鬼。贈那否吞那。位貧里贈海否麻。
 同已恩贈真贈危。蓋氏幼地深足境。民否礼築習礼得。
 弄个恩贈劬江留。此岂恩贈俚。哥贈奈贈每。
 罗岂恩甲七。甲七幼沃奕。甲畔幼沃海。

勒願妹八也。子頭蓬填妹。妹填亮。跨岡坡海。
 及來羅都共都托。否作否。柰何。肩个及肩。場都終。
 勒廉吸托乱。陳環用厘空。都對百及环。
 号对荷对襟。号对把对健。号对留却召。
 到骨貢胡台。往非肩外來过。但。县民班迷卡。委坤。
 頭快妹蜂蟬。云初歐令妹令頸。每是幼恨塘。閉到。
 河都肩四。碧。狂。四。華。屋。器。江。唱。空。音。羅。一。都。死。

60

零威駐江東。○ 百合休頭密。○ 單鳥却填劬貪頭。
 同初底貪債。○ 子頭岡頭淋。○ 碧靴星頭唱。
 侵已曾貢校。○ 乞籠皓外惱。○ 春少都填魁。
 禿使都頭暗。○ 貪要羅頭奴。○ 子頭狼頭祿。
 足已羅頭烙頭休。○ 及疾休都暮。○ 葛那要頭休貪也。
 吸卦都頭烙。○ 呼知別頭烙。○ 子張頭足已。
 濟宵嫁台貢。○ 滄濃民台了。○ 初歐頭首我哥殿。○ 六查

貧尼留階祀淚納○麻留打初燧初乃○淚
 淚坤叩初乃○特粒各眉突○頸崎舌眉抗○已足已閉架
 架殿燧乞抗○舌論号燧外燧求○毘黠油燧乃○
 已托妹燧燭○毘蓬都燧印○朋路罗燧尼燧恨○
 中還妹燧燭○江梨罗燧豆燧球○麻打底里倚芳快○
 却燧派立仰○机薇都燧花○号燧次燧高○班江斐燧好
 史打初号妹燧燭○困醫良下及○封厘文節良○

初燧○
祥叩○

陳妹料谷又tho初嫁tho蜜江隈tho○問音tho底利立tho
 首底tho又都tho已江棟tho○螟躬tho弄之里tho○乱甘界地tho蟬tho
 都尼碧tho否tho介魯tho舞tho○膏tho匿tho信tho禿tho勞tho○底tho了tho都tho有tho殺tho案tho
 阴罵妹个tho燕tho奋tho在tho○快底及哥妹乞对tho○雷屋妹个眼tho平tho俗tho
 問tho蟬tho妹tho蓬tho妖tho○威tho民tho恨tho天tho下tho否tho平tho○許tho民tho用tho滿tho器tho
 屋麻礼哥妹tho○婢tho督tho婢tho菟tho初tho○初妹tho乾tho中tho樞tho力tho
 懸tho倡tho刘tho若tho當tho入tho若tho○欲tho幼tho詐tho詩tho百tho民tho曾tho○

谷个憤心榜乞賴。七盒。史打初或塔。留。
 麻打店礼史。或婦溪根留。介張妹。或去。
 能頭妹或荷。江留妹或柳。初却或當豔。
 初根店貫史。浹路店下崇。或貢乞那倫。
 田十或江留。初个都或吞或柳。但麻牙妹或器麻。
 下淮或器後。碧短妹或炫。當蓬妹或甲。
 把器或布店。初指或于馬。其下且擊留。

禿曾及蓋百○蓋氏乞个无眉胡○世上底丁坡氏他○
 把部妹感知○卦賭妹感散○子填育填賭○子拜民批和○
 仍妹嫌管櫻○禿曾及信斗○百氏咬冲菱○子嫌金嫌地○
 短貫造天赦許父○王造想管菱妹嫌○底貫史乞找○
 閉求感使賣○屋底妹感密頭廉○麻刺妹感器○
 蓋氏乞裁邊眉頭○同初底許了○
 八六
 育尼留亦感江留○麻留打皆芭初末○初却亦育育○

未倫世天下○討理立未給○班委汚未各○未孝老旧給○
 未給班降路○父未史旧跡○未林罗乞籠尔迷○
 未給罗屋器江与○麻打店賣已○妹末馬督穆○
 仍个却未跡策檜○未内蹄椅碎○快上蹄拜堂店○
 貫危留初未連續○麻留打初妖連續○塊呈乞那倫孛拔○
 店初塊凌冷凌桃○塊凌桃能膏○塊給及塊位○
 塊店各外起○塊河百多塊店○希店初妖个妖林○

寻妖躡妖頭○妖頭幼以居○妖麻幼上迷○妖火幼江邑○
 妖沙幼廣邦○周陽妹蝶伏恨留○妖麻幼江樓○
 仍春少督楞○秃曾民能任已列○幼傍迷瓊曾○
 曾位廣瓊床○邦周菓架廚○邦罗幼江廣批百○
 团初妹品落位邑○都閉罗都麻入碧○玩幼吞也旁○
 雙世大江肥○妹罵前落荷○麻打底礼夫○十盃
 貧危留初奴初燒○麻留打旧路邦对○明催都旧录○

初个却猴庚冲候○因和却債猴冲起○初个却猴化路透○
 初妹抵也保○急來是都路○百民羨知七打奴○
 双劍奉把曾打猛○同討犯妹双○湯突罗都尊○
 对菜迷玩猴○躬瓦都債看○江深罗都團○
 發县都个良○打怪罗陽歸心打棋罗臉朗○
 寫底了却对○因初像臉臉○辨是旧都循○
 皆熱兔都榜○都得罗雅民○子演演演崇○

65

首養奴不理。○奴不理。○羞反劫江陰各乘。○
 奴依劫計。○初个却奴借叶色。○但等却奴留奴梨。○
 溪萊迷都估。○班江留奴認。○歸知足奴棧。○
 民按罗都存。○但个却吓吹吓依。○後衰來打立。○上盒
 伴底了邦對。○因催都催狡。○都狡罗起邦。○
 都稅罗起罔。○民貧償養礼。○尼歸御催急。○
 匠業都居刑。○抵侏罗都看。○鬼等拜上梳。○

借閉尋就坐○交角尋个厄样色○初尋却都样○
 匡難都旧歸○每得氏中察○盖民坊江甌計括○
 畧意許意教○猜起淚江辰○大重輪那候○
 火过吓狂躬○金路却得花雅狡○到闭初得候江籠○
 寻得样氏浪○初寻却得放○否旁借中勒○甫勒古心旁○
 律寻為蟹立○猫蟹立乞彭○他給都玉兜○父馬海游堂○
 寻以辨獅身○百意打羅过包給○子样色色色○

尋馬祿江借○尋驛皓江科○夫幼他打難○尋旅獅依把○
 梨个却感輩竟車○將歸座下幼○初却像雙那○
 初尋仔胡呀○**卡盒**那刺打候驛○尋於許者馬○
 尋於呢都懷○蓋氏乞結亦召員○居員氏中偏○
 尋是氏託把○到印要同信○每是歐殺行用行○
 蓋氏呻还百尋婢○每居歐的魁父妹○依把卦乞魁○
 冷苦甫陽同由與○為乃蓋召貫造麻○是標託歐依把危○

耶力落因提○歐乞留養尊○用乞和養倍○倍是是短貫
 當甫肅頌頌○當倍底貫吏○卡益 号天下念倍○
 底既王号怕○貪尼留學下念初配○麻留打肯豈初鴉○
 初底屏初底○辱礼辱辱陪○鳳礼鳳塵豈○那衙添伴伴○
 下乱因沃氏夫妻○釘个却漢居妻怕○个了史击他打雅○
 辱切下班豈同求○地尼眉都為染巾○倍尼眉都換學煉○
 辱乃下既光因麻○下用印銀豈印復○各音像打提○

72

冬底換打骂。○ 當借侯路首民底。○ 當都存底店底必。○
 下各礼公后。○ 今史歐麻用透。○ 肯底号枯亭。○ 肯收并谷外。○
 初底身初底。○ 學礼集屋隔。○ 鳳礼鳳願豈。○ 舞洒及撲短。○
 都孔都底香。○ 孩个及辱白。○ 白學子置地路乞侵。○
 都了貪恨塘辱畢。○ 百力辱熟形。○ 頸突妹鷹前。○
 屋就辱居苗。○ 貪茶餘像團。○ 个夢妹鷹椅。○
 鷹的更江壯。○ 尋鷹悍鷹誤。○ 同初底許了。○

因逢尋東西南北。或个對五色劍標。仍个却个跪朋友。
 幼朋沃冲艱。即街添貧債。地貧幼降沃店居。
 作耕屋點鮑江沃。烈屋印計祿安泓。什社民築點弄流。
 地民幼沃海眉艱。他免債辱个伴伴。伴半幼江念培艱。
 辱介幼江習伴柳。由氏及典商貧券。恍貴及墨燒乞对。
 双養辱毛對。生成乞貧各。艱峻伏點皓。世少辱碧宿。
 邦隆辱儲唱。下因沃恨忙活祿。坎克及恍積。

常將民曾報○報地下築文○報世燁染緣○四月報染緣○
 五月報魏習○并江東江祀○稍律度許標○官仙拾銀律學○
 吞个曾下到○每都下准尼漢免○初根度許了○
 下飯任江堂○乞娟肯燕王○初根度禮帝○淚同每陽依○
 迄來學則近○辱認時戰知○每辱獎辱向○占許度許傍○
 律度辱辱得○秋設辱辱辱坤○辱辱辱辱辱辱○辱辱辱辱辱辱○
 腹香得并克○世榮辱辱辱辱○能辱辱辱辱辱○辱辱辱辱辱辱○

76

貧奈碧甃皓唇斗。唇斗北櫻核。胡來都奪畢。畢
 畢玳曾淚伏底玉。當都底礼仙巡帝。淚路辱則知。
 是外尋將辰餘必。都而巡計祿谷梳。底投湯谷杵。
 長盃初底唇初底。乞辱到肩欺。乞奴到肩珀惹。
 孩初吞以勞。初底妹个高那旦。个高發江旺。
 个地發浪櫻氏荷。到日妹辱古。把曾妹獐傑。
 甘克尋江痕。尋容發甲底。發漂辱葛棟。

弄江收骨白 還知杀辱何 〇百可辱英个报客 〇
百頭辱沙厘 〇黑之面辱真 〇降路辱僕当 〇
拜椅辱个梅 〇貧債辱足底 〇胡歸妹漢怕 〇
辱吉罗陽騎 〇起礼辱金各 〇伏澮辱坎坡 〇
百可都廉傑 〇黑四歲花肩 〇寻婢民首却 〇
百民正尊是尊美 〇每冷民尊子 〇谷民乞市怒 〇
當黜到胡歸个流 〇伏廉妹干谷頭笑 〇幼世岂東現 〇

下光皎江東○吞恨否下到○首座投谷枰○在盆
 初底辱初底○初底辱哥斗○初底鴉旧侏○
 都爭都能貫○康光皎首頭○幼瓦居貧債○
 辱添同添留○知酒辱金前○交貧又辱約金聰○
 都了還聰明甚貧○僕把听江坡○他給妹辱何伶儂○
 羞民乞穩犯仍勤力○毡冷辱寒怕○匪弄妹辱或○
 叩柳妹辱古○叩攀妹辱白○叨還辱金清○

个侬哀恹有○ 厝里辱鳳容○ 另乞双厝那○
 厝邊谷枯槁○ 厝校号谷价○ 兵馬过路突○
 厝千貧貧萬○ 都而劫計禄古厝○ 都而劫計活古萬○
 地下許留催○ 眉名厝許了○ 初号枯連族○
 伏屋厝阮王○ 每都音四方下劫○ 否論都劫巨劫歸○
 都而劫督釋把对○ 吏打仍点鬼○ 討都而否心○
 非尼史音怕到葉○ 弓倉備運○ 每都音号怕恹王○

每都當上尋蒐到○報八甲念惜○荷侶珍弓倉初辱○
 都而印計祿討屠○否庶留連舒○歐那庶守王○
 歐名庶守帝○史初他打推○班色庶回蒸○
 律庶對足宿江豔○律个却艷爨蛤蚱○債而幼江滄快庶○
 都而幼計居快屋○都而幼萊迷快饅○都而幼氏癖快舞○
 多个却身力庶全○昔貧千貧萬○都德乞守老初庶○
 橫錢乞兵頭打淚○唐良乞史晚貫頭○都督都出過○

伏者天仙界○刊鱗銀津辱○初底辱初底○
 初号辱連鴉○妹鴉能譚頭○辱猗能習碧○
 辱力能貧辱○辱突能貧傾○品底辱潘同添習○
 之酒能过斗○罗冤對眉碧劉能○多个却眉洪劉舞○
 都而下乞賴乞可○下狂閉計把○今史閉他打准○
 邦对打閉蘭及朋○每都在下号下宗○當底吓到添地下○
 过双朋海也○麻打底然王許了○斗背斗冲零○

更督更快弄○馬史賴肯麼○為皓會奉祀○
 騎馬惡打準○猛吟弓律辱○下閉尼計祿氏居○
 都爭都麼員○孔記者妾上○昔麼尋地連菟到○
 初麼壽初麼○辱刀鋸計居妾怕○都眉碧打鱗○
 都眉蹙辨路○守史仍点菟○邦封律麼快○
 屋麼督江那婦村○初麼督江尚妾因○尋地連合村○
 甫馬了打尋○甫於弓想必○必那當甫奕○

牙都王朋唇 ○ 當甫虛乞迤 ○ 打下齋下烈 ○
 甫丁北凍馬 ○ 搥把北凍腹 ○ 庄地迤他史 ○
 牙恩櫻下玉 ○ 牙恩蒼玉帝 ○ 必尙型柳花 ○
 必尙習柳稍 ○ 馬史必那衙 ○ 牙弄花那當 ○
 當甲當華馬 ○ 當侶當華馬 ○ 馬史凍江迤 ○
 晏三皮搥炮 ○ 掖下却趁忙 ○ 甫突打分對 ○
 書甫歐迤派虛康 ○ 康慌史閑到 ○ 迷麻打乞迤 ○

侶來留打端○
普甫歐伏歷際連○
毡条麻打籃○
瓮意蟹卷介○
麻界打点唇○
初閉時搥紫麻苟○
質外郎倚斗○
歐筆墨麻倚○
歐沙冷麻把○
邦四幼朋餅打菟○
憤了催足生江把○
磨墨磨功墨○
磨墨打來書○
点个却以爲潤字○
点个却姐化郎同○
点个却侶來劍把○
点个却地下許全○
点个却伏仙下甫○
分村却杖徑○
点个却橋奕江隨○
江念羅点觀○

点个却搗个菜迷○点个却辱認計居○江船点汉髮給狀○
 計禄点徧穉拜木○五个却四阶許度○每都麻首浦点居○
 每都麻埋居的印○印的耶的楞○芽將留打印○
 宝號許晴碍○冲碍罗叔付○守把蹈理全○
 仙筆仍屋很○仍德炮印都○當都兔志甲些○
 收竹印提搭貪票○北裙亂醜理○蘇發係帖单○
 安桌打印礼○迭多圮柶样○忿怙安柳酒○

首兒打安桌○亂吟乞表理○眉婢候叩籠○
 歐姆祥巾紀○四呈酒麻牌○德姆金銀叩○
 歐婢候麻行○銀銀錢否算○歐每養巾哥○
 花金銀身考○報叩對冠金○渣右下邦魂留叩○
 歐介却糖稷麻牌○俱來食桌叩○哥古粒古氣○
 哥古齋宮雜○眉曼措乾湯○眉模即姜葉○
 每路每眉香○眉柳細番跡○卷桌意死也○

桌笠習礼迫 ○ 桌笠四礼夥 ○ 沿桌番甲祭 ○
 甫夫打庄香 ○ 眉香茶旗燭 ○ 四角点灯桅 ○
 埋名王叩甫 ○ 兒那發香燈 ○ 佰楞把金銀兒戲 ○
 馬燕煉否柴 ○ 歐文書叩祭 ○ 双朋金八卦章龍 ○
 奈真珠八宝 ○ 當佞麻春小提桌 ○ 換兴奕屋棧 ○
 號屋板双个 ○ 个高麻非紛 ○ 都搵麻乞桌 ○
 都存麻乞匡 ○ 獠蹊潭帽孝 ○ 外佬棧花斋 ○

狐猿麻更弄○罽罽乞甘堂○个煩翠角述○
辱認麻提鈴○辱猱麻唱礼○獠角底換兴○
都符乞五色○匠習麻弹琴○債猴彼乞弄○
五个却猱猱雄狡○却符花能斐○辱此麻貧潤○
辱斗麻亮鼻○辱斐根袖乱乞道○披下却猱短桌○
快斗提盒銅洗那○打漢底定更○样生肯底奏○
路端个底朝○尔猫底兔故○打杜底提猪○

打驛下乞頓乞惡○新約底論古礼王○入了叩都奕打立○
 小德圯叩南頃催里○入留打唱班叩礼○換俸叩定更○
 辱死眉論古○每代氏乞咳○星坊及換个报客○
 辱白乞那修打惹○催个对足生江把○过大路首底○
 下麻单礼史○根双朋海岂○總炮許嬰个雷叩○
 尚史罗納理底王○双朋叩都奕續續○債手罗續底○
 書底号就礼○每史每麻得○手國講天下○

康旗过双伏之酒○琴琵琶莫喜○普倍麻提桌○
歐穰旗他是屋貧○及何有斗狂○与七星零架○
罗匡貧立漠是斐○侶留頰庄礼过但○猪父屋貧棠○
猪同屋貧路○梳表底偶玉○冠金中底孝○
布道罗伏章○忙央罗提塔○納理叩都王○
钱底倫哥地○發許却提都○詳民間都隘○
聞隘許款郎○開二門許史○管公了布廿提都○

官么了市坐晨隘 ○ 問都盜許郎 ○ 開三門許廣 ○
 聞莊開許問 ○ 邦魂甫地嶙嶙必 ○ 百都王肩馬 ○
 那當王肩馬 ○ 密信歐馬駝叩各 ○ 叩字都大子文
 兵馬幼都王 ○ 四方侶閉到 ○ 搥炮叩都王 ○
 撲撲築三八 ○ 發雷叩都榜 ○ 叩字都大子文
 双佰双孫猴 ○ 双伏双孫敬 ○ 也勞民打受 ○
 叩字都大三 ○ 雙双佰双都線 ○ 双朋双麒麟 ○

双都猪双伏。双印字都大四。双何双打俱儉當。
 双命双打猩渴。双何双打眉毡。双印字都大五。
 魁普甫接衰。魁普即接悶。魁倪温爲頭。
 印字都大六。魁馬白幼普。魁儂娟破悒。
 魁仄意能斐。印字都大七。魁律王及漢。
 漢玉罗是更。瑛王琬春六。印字都大八。
 魁都雷伏寔。雷雷兵雷将。双何肩頭穠。

印等都大九〇更 〇 俩在肩外义 〇 俩在肩外好熟 〇
 外俩与古旁 〇 印等都大十 〇 俩能都字之西 〇
 亚仙能都衙回慈 〇 肩外意主姜 〇 印等都十 〇 更
 双俩双身都 〇 双伏双掌书 〇 书氏救身蹈 〇
 印等都十二 〇 印都犯蚕龟 〇 可都王禽凤 〇
 过亭道玄城 〇 亭亭奕地功王子 〇 约约肯蹈蹇 〇
 札札首踏银 〇 踏蹇身殿幼 〇 瓮意蟹卷个 〇

牙殿龍監鳳○蟬叩那岳涯○瓦街眉亦灰○
 眉亦日能斐○眉倭礼巨冷○何楞卷安馬○
 何那罗蚕龍○殿王金銀壽○百當三監花○
 把棟王蚕鳳○都祿監花蘭○梅都監班角○
 伏能監是觀○常王幼立紀立慢○麻子青晚都甘○
 麻子了忙央提塔○古拉麻叩牌○古亮麻叩奏○
 歐息泉五色麻安○布道麻唱班叩礼○禪圮救氏街○

加

桌番失灵位○回针敬古盖添桌○相祝打柴礼○
 史打泥首香○仙爺打柴拜○外那多靈牌○
 哥佬來品跪○跪孩否跪乃○双插量盆酒○
 酒个妹谷登却么○躬孩幼氏地否魁○躬孩幼氏孿否尊○
 王歐書柴度○王歐跪柴号○王王唔胡此否碍○
 吓王番胡香否柳○吓就昏氏地麻号○峇就昏氏孿床必○
 位食里三十盆号○位食里六十盆做○初都尚古否○

每都叩伯樣谷梳○否麻拔谷付○於幼他就難○
 子魁正造招付亞○於矜猛麻大○孩埋猛麻右○
 於開型子豈○瑛開留子却○自酒教江街○
 礼麻特依記○礼麻休依突○依記麻的王○
 依突床的_布外○以史印文依○瑛打匹下乃孝○
 收多那灵牌○乃王留打_報外○懷祖宴閉在否麻○
 懷祖宴閉西否到_在依於宴閉西許麻○依僕宴閉西許到○

倪晏處同壽文依○ 倨傑留屋處○ 儂普打文依○
 邦要打劫乃梗椅○ 却普倪於承○ 抗劫羅根承許氏○
 賓信詐許礼○ 宵澳許打氏○ 凌孝給許根○
 巾朋給許氏○ 賓三合傳才○ 侶傑下叩進○
 許抗劫金歸○ 許礼留打幹○ 卦依要个乃○
 卦依台个達○ 夜依乞面密○ 失懷乞要○
 踏桌叩麻牌○ 踏桌叩香礼○ 史倪叩照玉○

100

孺笑恁江配 ○ 鎮貢恁江那 ○ 艸蹊恁百巾 ○
 維狡恁江棟 ○ 打信恁江脫 ○ 辱白恁萊坡 ○
 辱何恁坡伏 ○ 甘前恁坡江 ○ 姆稅恁邦型 ○
 俾候恁虱街 ○ 下衷恁頭印 ○ 妹抖恁谷个 ○
 妹犯恁谷朔 ○ 妹辱恁計茶 ○ 麻傲恁虱殿 ○
 辱甚恁冷拜 ○ 却奴恁刘迷 ○ 姊嘆恁信留 ○
 莫个恁振孝 ○ 債了恁足把否各 ○ 債了恁江梳否集 ○

各色都江把悉金○尼彼仙打既○當倍悉資各○
 甫那既禿戒○悉意於意亞○於史就悉捨○
 彌王就悉美○市悉答及冷利刹○倍悉百及百羅尼○
 尼彌王打既○
 市打台昇台○彌打中凍依淡○
 市但台閉憊○
 市滴台到底○台三吳連卜○
 台六吳連變○變頻聖羽斐○到仍礼養葛○
 彌既彌打歸○尼許對廿魁○
 市打台昇台○

的旗牌皆知○
市
外台良否难○他曾腰连颠○

外灰台是甲是乙○
牌那和贫移○
号台立是丙是丁○

裨楞世乃零○
富保打梳主憂愁○
柳文留学移就礼○

灰逐灰打歸○
儿許史谷冕叩送○
外打台罗台台○

幼基留乞乞○
留幼乞乞侵○
入了民打伙○

市
外台立是戊是己○
裨那做吉口江留○
当保溜倘加乞及○

乞及倘典岂○
奴麻子就引○
灰逐灰打歸○

危都臺平蒸○布台打罗台○幼大留乞唱○
 幼狂留弹琴○否乎是連飲○么台立是庚是辛○
 婢氏罗否灼○很否灼風刈○加冲古礼碍○
 仄然仄打歸○危倍來打蒸○布丁台罗台○
 初与留庚特○留弄料乞侵○是了氏打飲○
 外台卓立文士是念○婢那念眉殺○念陰过派律同○
 當甫泪督粮谷派○婢那有得台灼念律哥派那○

在 悶 否 信 而 ○ 仄 阮 仄 打 歸 ○ 尼 倭 乃 打 阮 ○
 好 打 台 畧 台 ○ 麻 留 屋 奈 梅 冲 酒 ○ 乞 咿 里 妹 娘 ○
 否 勞 貧 曾 養 ○ 仄 阮 仄 打 歸 ○ 尼 倭 乃 打 阮 ○
 布 打 台 畧 台 ○ 康 留 歐 壘 依 乞 冬 ○ 同 換 里 妹 娘 ○
 同 羊 里 俏 倪 ○ 仄 阮 仄 打 歸 ○ 布 台 畧 是 辰 曼 已 ○
 婢 那 莉 貧 粒 ○ 布 台 畧 是 戌 曼 多 ○ 婢 那 倭 貧 是 ○
 賜 間 留 貧 忘 ○ 仄 阮 仄 打 歸 ○ 布 台 打 畧 台 ○

當倂申恩依乞登○仁俸留申滴○與麻當品申○
 等侶殊申了○
 仄丞仄打歸○
 申台音又申是百○
 申那柳貧殊○
 申許冤天下○
 仄丞仄打歸○
 申台是丑是寅○
 申釋侶否在○
 然微初否安○
 孩蘭山貧病○
 唇跡許甲揚○
 唇講身甲美○
 申打台羅台○
 侶保魯下台○
 个來乞是屋○
 申台三建○
 是建否貧提○
 申台三建是除○

是徐否貧用○ 么台立是入偶○ 是滿是天賊○
 松助幼否安○ 子悻現否礼○ 灰迭灰打歸○
 市打台是台○ 能依留歐斗○ 柳酒留歐床○
 罗打叩許年○ 么台立是平○ 是平子忙用○
 么台立是定○ 是定子國安○ 松菊幼風貴○
 么台立是執○ 是執是大惡○ 快梁許子悻○
 婢泰彤幼好○ 灰迭灰打歸○ 么台立是破○

是破倨台休○
 么么立是惹○
 是花德依罗○
 么台立是汉○
 是收歌魂欣○
 号倨留幼好○
 老祀普幼安○
 孩茵幼風責○
 灰恣灰打歸○
 么台立是開○
 是開稗生恣○
 團吧下幼安○
 倨隱間快樂○
 灰恣灰打歸○
 危倨乃中恣○
 么台立是團○
 是團幼礼迫○
 号稗普幼莊○
 灰恣灰打歸○
 先開娘三娘八恣○
 蘇世昌弄

管么了娘七都烈○管么了娘八都济○娘七恁要烈○
 娘八恁要济○娘恁恁破拔○娘二恁要印○
 娘三恁要烙○恁及否眉恁○恁捨否眉儀○
 位君舅姑麻○倩畧就印恁○仄恁仄打歸○
 尼許对舊茨印恁○足生恁教於三百○否因畧目約○
 閒麻寻倘葛毡冷○立都就礼及○立化就凡冲○
 究象侶地下○麻恁肯就裳○麻恁主就倫○

灰炆灰打歸○ 厄許馬青錯印炆○ 馬落灰幼穉○
 首灰麻妝包星致○ 小否礼百吉客噴○ 每夏用而民騎○
 馬灰礼号地殿王○ 騎馬过江街○ 侶疎礼侵馬○
 即藏古歐馬乞劬○ 台竹古初彭里馬○ 狂灰床蒸首○
 灰炆灰打歸○ 厄許續依依印炆○ 依紀灰楞可力○
 每稗灰乞那养首○ 貧那养号辱号权○ 坤印印已列及祀○
 每解灰袍厄提留○ 計厄是皆坡印芽○ 印魁幼范祿谷梳○

瓊及身爲透屋血。淚翔斗樂那。首灰多舊堤岸定。
 着灰何冲柳幼依。乞而給依台冲安。要依身柳滴冲还。
 給不甫陽間卦灰。旺灰來器音。乞許对驢皓甲送。
 依依里馬六屋吁。乞而許各驢堤塔。納許驢園堤乾亮。
 擬尋罷灰作。百灰冲已辣。負馬松依品堤。
 程灰麻是着。乞許对樹床冲惡。毋灰魯乞型。
 乞而許打麻冲柳。麻竹魯樹首開棟。首丸侵依过。

得買冲論次子休○刀丁胡得台冲果○得妹仍礼兒色婢○
 得待否礼解連卦○婢何少每春冲还○捨个甫陽問胡吉○
 灰燕灰打团○危許对憐仰叩速○孫恨各恨局○
 依佛各惹首○依冲柳依勤○許依厘器換百凍○
 厘百重杏測○紛迷辨依衣○子皮百依逢○
 号貢扮貧器○各履造屋麻○造許依冲器○
 旺灰乘远商○成危許对猫依叩速○猫灰能朋舒乞教○

猶灰亦功抑嘉○ 否眉要餒乃○ 各子在胡作○
 猶灰否閉歸○ 幼朋斐子愷○ 足頓叔修當○
 芳養而否屋○ 旺灰麻烝簡○ 危許侯胡錫叩楚○
 漢意度當彭○ 漢灰魯是更高吉○ 韓及酒漢埃○
 妹婢列胡班○ 妹漢理胡晴○ 常符加漢紀○
 漢祀禮當樹○ 意列对漢南○ 每是幼育那○
 每是加叩芽○ 百民歲叩芽○ 他氏與寬標○

拜反床黑首○未 尼許對拜即叩○然反列屋殿○
 色來僕列伏○首反成團那○把反閉中與中又○
 反到列中抑中淋○首反歐拜岑中抑○拜反中已疎○
 加互礼三朋連卦○拜反土扶起哥拜○否列加都而乞妹○
 旺反床黑首○名許對僕短叩○吞个僕馬許○
 僕仍嬰回卦○王否礼盤殿古盪○更否礼抑怪古物○
 骨僕悉匠想哥妹○台仍礼初彭礼僕○拜反床黑首○

志氣对梳椽中燕。梳中型朋岂。梳中那朋把。
 眼恁嫌透透。透灰闹十境九梳。尼欧个条条。
 受灰中薇透薇荷。舌肩曹冤家地下。打屋团中芽也死。
 狂灰麻燕首。未尼许对仗椽中燕。仗灰幼江把中恨。
 忙央土心斗。团乞窠丁坡。团学坤过斗。
 灰团到连廷。为个却仗椽辛苦。狂灰麻透首。未
 尼许对难椽中燕。雄灰幼江把屋束。受灰中薇透。

倡礼魁連透○否曾算加冲○狂灰麻羔首○
 危詳对羊生印羔○羊晚印羔王○羊生印羔商○
 各物都江把尾生○否曾那各生各妹○妹屋大霖勃○
 妹生大辛苦○灰跪妹冲商○倍思是妹屋○
 狂灰麻羔首○危詳对样魁印羔○地无幼孺却廣商○
 样袍冲羔首○卑戡度富彭○每是困歐魁麻拜○
 卯男歐乞喝乞鞋○却男歐乞休麻屋○歐魁乞他即來牌○

每偈叩麻冤礼迫○狂反麻惹首○
 尼許却低偈叩惹○
 恨反罗惹突○打偈罗惹給○
 低打叩惹王○
 偈打叩惹首○叩初重乞幼○
 生个惹列足○
 麻反罗惹冲惹○信啟尼叩重○
 狂反麻惹首○
 尼許对低偈叩惹○
 那賴那低偈○
 他給他玉兒○
 玉兒叩惹王○
 低偈叩惹首○
 玉兒当惹度各突○
 低偈当惹度各贱○
 狂反麻惹首○
 尼許对低偈叩惹○

侯冲模江東○侯冲模椅代○乃冲模椅恨○
 忌冲忌冲端○泪冲但唐殺○俗地隣歐轉○
 轉歐困乞初○子才胡灰作○壯灰底恐首○
 是灰底恐首恐○尼拜却德魁冲恐○擬灰信意度名英○
 生麻个片能充買○能灰大充買甫英○每借每加歐能德○
 歐閉色馬卦相起○乞与礼个灰○各灰各否負○
 得造与約葛○壯灰床恐首○尼許却德格印恐○

慢格中然王○打夢中然首○双仄同爭忙○
 打慢打餘遠○打高里餘當○仄乞浪江心○
 壯仄麻然首○危許對憐來中然○憐仄孤玉鮮○
 大將軍夢仄○許仄閑提忙○為貧里金星準破○
 獸尋映連弓○仍个度相給○兵馬落中棟○
 危叩浪貪格○壯仄麻送首○危許對憐猶中然○
 憐猶否乱屋○憐懷尋乱尋○憐尋眉侶志○

傍涯眉侶論○妾怕許灰築○妾上許灰等○
 許灰等歐魂○許歐侶地下○狂灰麻蒸首○
 尼許对奴留叩老○奴灰土幼塌幼尊○坤柳因叩喜叩遠○
 妾坤列目約○妾等百打奴○甫地下心間○
 侶陽同心賴○三十及築留○四十弓築首○
 弓的奴他立○及的奴他寸○狂灰麻蒸首○
 迄洋对存古叩蒸○那奴仍肩立樓柳○辱灰礼牛哀○

亮台礼管百○南地下心問○侶陽問心賴○
 灯因北沛冷○狂閃泪模蓬○灰闭冲就亮○
 秃吾秃地大○秃哉胡冲柳○个作个秃灯○
 个亮个秃狂○秃哥百連个○卷胡台乘迷○
 狂灰麻黑首○尼郎抱印志○泪落首个准○
 淚派首个任○食得灰光麻○昼把印黑首○
 地灰幼沃廣泓染○惟灰幼沃降○愿个南地下尊冲○

拾个错怪磷尊对○柴舌过谷也○民也欧麻火○
 穢舌过打犯○民仍欧麻史○民否过把斗○
 氏也欧麻冲○那舌过个行○民仍欧麻夜○
 每都氏急外尔冲○真拾甫地磷许了○
 狂仄麻然首○甫地下然全○万物都足生然了○
 颠也了马驽○打驽号然尾○打马号然赤○
 打氏号然尾○都地下然今○打平号然里○

123

每新每肩路民淡○ 元个甬陽間曾卦○
 為人忍貧造麻○ 土濤許民卦○ 吓麻盟敬教那王○
 下麻盟係心那首○ 首番台三是到卜○ 台六是到飯○
 到頓能並斐○ 到乃礼貧首○ 但了吓布台○
 个係乞是屋○ 法名蘇世首○
 保大四年歲次己巳四月上旬蘇克槐字世昌手筆抄律辱
 奴書本置後使用勿得失落可也

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	5
Mo lên trời (Pụt Nùng) - di sản văn hóa quý và hiếm của dân tộc Nùng	13
I. Pụt Nùng	15
II. Vị trí tác phẩm <i>Mo lên trời</i> trong lễ hội cấp sắc	18
III. Tác phẩm <i>Mo lên trời</i>	20
IV. <i>Mo lên trời</i> với đời thường	22
1. <i>Mo lên trời</i> toát lên đạo lý của con người.....	23
2. <i>Mo lên trời</i> phản ánh ý thức dân chủ của dân gian	24
3. <i>Mo lên trời</i> gợi nhớ một thuần phong mỹ tục dân tộc Nùng: tổ chức lễ sinh nhật	27
V. Đặc điểm nghệ thuật	29
1. Tác phẩm <i>Mo lên trời</i> với nghệ thuật phiếm chỉ đã nói lên được nhiều ý nghĩa nhân sinh quan.....	29
2. Tác phẩm <i>Mo lên trời</i> là cuốn Từ điển về muông thú, vạn vật.....	30
3. Mô típ dân gian trong <i>Mo lên trời</i>	32
☐ XÍNH CỐC HƯƠNG KHÍNH MƯA HUÔNG (Phiên âm từ nguyên bản Nôm Nùng).....	35
☐ MỜI CHÂN HƯƠNG LÊN GẬP NGỌC ĐỂ TAM THANH (Dịch từ nguyên bản Nôm Nùng).....	127
☐ XÍNH CỐC HƯƠNG KHÍNH MƯA HUÔNG (Nguyên bản chữ Nôm dân tộc Nùng)	219
Mục lục.....	344

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

MO LÊN TRỜI (PỤT NÙNG)

Chịu trách nhiệm xuất bản
Vi Quang Thọ

Chịu trách nhiệm bản thảo
Trịnh Khắc Mạnh

Sửa bản in
Nguyễn Quốc Khánh

Trình bày bìa
Lê Huy

In 500 cuốn tại nhà in: Công ty Mỹ thuật trung ương - Bộ Văn hóa Thể thao
và Du lịch

Số đăng ký kế hoạch xuất bản: 1049 - 2008 / CXB / 15 - 60 / KHXX
Ngày 20 tháng 11 năm 2008.

MO LÊN TRỜI (PỤT NÙNG)

Giá: 90.000đ